

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

SDILA+ • A HOLLAND KATASZTER JOGÁLLÁSA •
ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ÉS MENEDZSMENT • STRATÉ-
GIAI TERVEZÉS • INGATLAN-NYILVÁNTARTÁSI SPE-
CIALITÁSOK • MEGEMLÉKEZÉS • KONFERENCIA •
OKTATÁS • KÖNYVISMERTETÉS • KITÜNTETÉSEK •
MFTTT PROGRAM

2009/04

LXI. évfolyam

Nekünk ehhez is van képünk!

Lehet Neked is!

TOPCON IMAGING STATION

Képkalkotó, szkennel mérőállomások a NAVICOM-tól!

<http://www.navicom.hu>

TOPCON

Mert minden földmérőnek joga van a csúcsmínőséghez!
2040 Budaörs, Lévai u. 23. office@navicom.hu

Navicom - Plusz Bt.

Leica GPS1200+

Új 120 csatornás GNSS vevő GPS - GLONASS - Galileo

Melyikre tenné fel a pénzét?

Mit ér egy jó motor, ha az autónak csupán 3 kereke van?

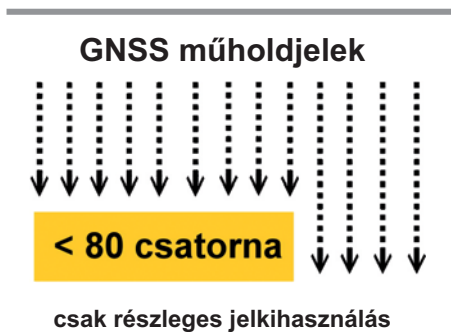
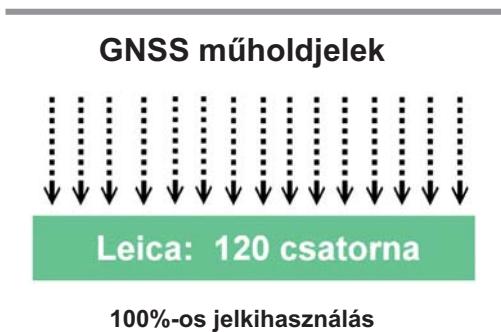
Hasonlóan triviális a kérdés, hogy mit ér magában a GNSS jeleket feldolgozó chip, ha nincs elég kapacitása, csatornája a GNSS vevőnek a jelek feldolgozásához!

	GPS	GLONASS	GALILEO
Sugárzott jelek	L1/L2/L5	L1/L2	E1/E5a/E5b/AltBOC
szükséges csatornaszám 10 műhold esetén	30	20	40
a szükséges összcsatornaszám	90		

Tény: Minden GNSS jel feldolgozásához egy külön csatorna szükséges!

A jövőben a GNSS (GPS, GLONASS, Galileo) műholdak jeleinek észleléséhez és feldolgozásához minimum 80db, optimális esetben (több észlelt műhold) 114db csatorna szükséges!

Ne engedje pénzét elúszni a csatornán!

Leica GPS1200+ GNSS vevő - 120 csatornával

- növekvő felhasználási terület, csökkenő mérési bizonytalanság
- nagyobb megbízhatóság
- nagyobb pontosság
- gyorsabb mérések

Leica Geosystems Kft. Hungary
1102 Budapest, Kőrösi Cs. S. u. 6c.
www.leica-geosystems.hu
Pécs - Miskolc - Békéscsaba - Mosonmagyaróvár

when it has to be right

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

61. ÉVFOLYAM

2009

4. SZÁM

T A R T A L O M

<i>Dr. Márkus Béla:</i> SDiLA, a földügyi továbbképzés modellje	3
<i>Dr. Papp Iván:</i> A holland kataszter jogállása, szervezete, működése különös tekintettel az ingatlan jogügyletek nyilvántartására	10
<i>Hidvéginé dr. Erdélyi Erika:</i> Ügyfélszolgálat és ügyfélmenedzsment	17
<i>Bíró Gyula:</i> Stratégiai tervezés – egy lehetséges gazdasági modell	20
<i>Boros Gizella:</i> Ingatlan-nyilvántartási specialitások és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) összevetése	24
MEGEMLEKEZÉS	30
KONFERENCIÁK	31
OKTATÁS	35
KÖNYVISMERTETÉS	39
KITÜNTETÉSEK	44
MFTTT PROGRAM	48

MAGYAR FÖLDMÉRÉSI, TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI TÁRSASÁG

A FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM FÖLDÜGYI ÉS TÉRINFORMATIKAI FŐOSZTÁLY ÉS A MAGYAR FÖLDMÉRÉSI, TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI TÁRSASÁG LAPJA

SZERKESZTŐSÉG: 1149 Budapest XIV., Bosnyák tér 5. l. em. 106.
TELEFON: 222-5117; TEL./FAX: 460-4163; E-MAIL: gk.szerk@fomi.hu

<http://www.fomi.hu/honlap/magyar/szaklap/geodkart.htm>

FŐSZERKESZTŐ: DR. RIEGLER PÉTER

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: DR. ÁDÁM JÓZSEF, DR. BÁCSATYAI LÁSZLÓ MIKLÓS, BARKÓCZI ZSOLT, BIRÓ GYULA, DR. BIRÓ PÉTER, BUGA LÁSZLÓ, CSORNAI GÁBOR, DR. DETREKŐI ÁKOS, HIDVÉGINÉ DR. ERDÉLYI ERIKA, HOLÉCZY ERNŐ, HORVÁTH GÁBOR, DR. KARSAY FERENC, DR. KLINGHAMMER ISTVÁN, DR. KURUCZ MIHÁLY, DR. MÁRKUS BÉLA, DR. MIHÁLY SZABOLCS, OSSKÓ ANDRÁS, DR. PAPP-VÁRY ÁRPÁD, SZABÓ GYULA, DR. SZABÓ ZSOLT, UZSOKI ZOLTÁN, DR. ZENTAI LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSÉG: DR. BAK PÉTER, DR. BUSICS GYÖRGY, FARKAS IMRE, DR. KRISTÓF ISTVÁN, DR. TIMÁR GÁBOR, DR. VARGA JÓZSEF

OLVASÓSZERKESZTŐ: HODOBAY-BÖRÖCZ ANDRÁS

TECHNIKAI SZERKESZTŐ: SZROGH GABRIELLA

KIADJA: A MAGYAR FÖLDMÉRÉSI, TÉRKÉPÉSZETI ÉS TÁVÉRZÉKELÉSI TÁRSASÁG
HU ISSN 0016-7118 • ENG. SZÁMA: B/SZI/280/1/1995.

FELELŐS KIADÓ: UZSOKI ZOLTÁN

SOKSZOROSÍTTJA: HM TÉRKÉPÉSZETI KHT.
Megjelenik: 1000 példányban

A folyóiratban megjelenő cikkek tartalma nem feltétlenül tükrözi a szerkesztőség álláspontját.

C O N T E N T S

- Márkus, B.:* SDiLA: a model for training in land administration
Papp, I.: Legal status and organisation of the Dutch Cadastre,
with special attention to the registry of legal cases
Hidvéginé Erdélyi, E.: Customer service and management
Biró, Gy.: Strategic Planning – a possible economic model
Boros, G.: Comparing land registration specialities to the Act No. CXL/2004
on the Common Rules for Administrative Official Procedure and Service, 2004

MEMORIALS
CONFERENCES
EDUCATION
REVIEWS
AWARDS

I N H A L T

- Márkus, B.:* SDiLA: ein Modell für Weiterbildung in Bodenwesen
Papp, I.: Die Rechtsstellung und Organisation des holländischen Katasters mit
besonderer Rücksicht auf die Rechtsgeschäftsregistrierung
Hidvéginé Erdélyi, E.: Kundendienst, Kundenmanagement
Biró, Gy.: Strategische Planung – ein mögliches ökonomisches Modell
Boros, G.: Vergleich von Spezialitäten des Immobilienverzeichnis zum Gesetz von
2004 über die allgemeine Vorschriften der offiziellen Administrationsverfahren und
Dienstleistungen

ERINNERUNG
KONFERENZEN
UNTERRICHT
REZENSIONEN
AUSZEICHNUNGEN

Címlap: Petőfi szobor, Budapest, Petőfi tér (Fotó: HBA)

Coverphoto: Petőfi Statue, Petőfi Square, Budapest

Adresse postale: Geodézia és Kartográfia Szerkesztősége: H-1149 Budapest Bosnyák tér 5., Hongrie, Tél./Fax: : (36-1) 222-5117

Address: Geodézia és Kartográfia Szerkesztősége: H-1149 Budapest Bosnyák tér 5., Hungary, Phone/Fax: (36-1) 222-5117

Postanschrift: Geodézia és Kartográfia Szerkesztősége: H-1149 Budapest Bosnyák tér 5., Ungarn, Tel./Fax: (36-1) 222-5117

E-mail: gk.szerk@fomi.hu

SDiLA, a földügyi továbbképzés modellje¹

Dr. Márkus Béla egyetemi tanár

Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar

Bevezetés

A földhivatalok számára a kilencvenes évek elején bekövezett gazdasági, politikai – de különösen a tulajdoni – változások nagy kihívásokat jelentettek, amelyeknek megfelelni csak a nyilvántartási és szolgáltatási rendszer teljes megújításával lehetett. Ennek végrehajtásához, a saját erőforrások mellett, az EU jelentős támogatásokkal járult hozzá, és teszi ezt mind a mai napig.

A földhivatali infrastruktúrában a papíralapú nyilvántartást felváltja a digitális; de az informatikai változások mellett generációváltás következett be a földmérési műszerparkban is. Az automatizálás egyik fő célja a tulajdonbiztonság erősítése mellett egyrészt a szolgáltatások körének kiterjesztése, ezzel az önfinanszírozás biztosítása, másrészt a szolgáltatások minőségének javítása, ügyfélközpontú hivatali szellem erősítése. A gazdasági, szervezeti és műszaki változások miatt a jogszabályi környezet azóta is dinamikusan változik. Mindezen változtatások hatékony végrehajtása elképzelhetetlen lett volna kellő oktatás, továbbképzés és betanítás nélkül.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara (GEO), mint a földügy oktatási bázisintézménye, felismerte az oktatás és továbbképzés igényét, és igyekezett mind tartalmilag, mind formailag megfelelni az új kihívásoknak. A földhivatalok számítógépesítése idején (1995-ben) a GEO sikeres TEMPUS projektet kezdeményezett OLLO néven (Open Learning for Land Offices), a felsőfokú végzettségű földhivatali munkatársak továbbképzésére. A két éves továbbképzés 12 tervezett tantárgya ingatlan-nyilvántartási, informatikai, menedzsment és térinformatikai ismereteket adott a mintegy félszáz résztvevőnek (Márkus, 1997). Az angol és belga

partnerek tapasztalatokat nyújtottak az újszerű oktatási forma, a távoktatás bevezetésére. A távoktatás módszerével a hagyományos levelező oktatáshoz mérten az utazások száma csökkenthető volt. Fontos ez egy olyan országos hálózat esetében, mint a földhivatalok, ahol az oktatási helytől távol eső munkahelyeken dolgozók számára egy-egy utazás akár 5–6 óras is lehet.

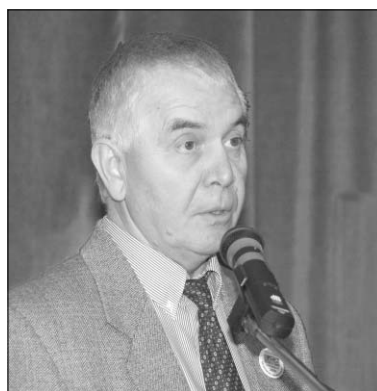
Az OLLO projekt során felméréseket végeztünk a résztvevők körében, melynek eredménye-

képpen a 12 tervezett tantárgy mellett, további 2 választható tantárgy anyagát készítettük el; továbbá a földhivatalokban dolgozó középfokú végzettség számára „nulladik” évfolyamot alakítottunk ki. A felméréseket elemezve határozott igény fogalmazódott meg egyrészt a menedzsment továbbképzésére, másrészt OKJ képzések indítására a középfokú végzettségük számára (Latham – Márkus, 1996). Ezen igények kielégítésére kezdeményeztük

1997-ben a sikeres SDiLA TEMPUS projektet. A SDiLA rövidítés a projekt angol címéből (*Staff Development in Land Administration*) származik, amely magyarul a földügyi adminisztráció továbbképzését jelenti.

A SDiLA projektben a földhivatali vezetők számára szervezett menedzsment képzésben a magyarországi műhelyfoglalkozásokat egy külföldi tanulmányút zárta. A kilencvenes évek végén 22–22 fő (általában megyei földhivatal-vezető) ismerkedett meg az angol (Ordnance Survey és Land Registry), valamint az osztrák (Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen) szakmai partnerek vezetésével, szervezési tapasztalataival (Brown et al, 1999).

Az OKJ (Országos Képzési Jegyzék) képzések középfokú végzettségűeknek adtak jogi, informatikai és földmérési ismereteket. A projekt jellegéből adódóan a tananyagok kidolgozását, a tanulmányutak teljes költségét az EU TEMPUS programja finanszírozta. A projektet követően az ott kidolgozott OKJ képzéseken több száz (leg-

¹ A SDiLA Konferencián, 2009. február 12-én elhangzott előadás szerkesztett változata. (Fotó: HBA)

gyakrabban ingatlan-nyilvántartási) ügyintéző vett részt.

Az OLLO és a SDiLA nagyban hozzájárult a földhivatalok korszerűsítéséhez, a munka hatékonyságának növeléséhez. A SDiLA kapcsán elkészült a földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiája (Apagyi et al, 1998), mely miniszteri jóváhagyást nyert. A Nemzeti Kataszteri Program sikeres végrehajtásában ugyancsak nagy szerepet játszott a kialakult módszertan és tudásbázis.

A cikk áttekintést ad a SDiLA projekt eredeti céljairól, majd összefoglalja a földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiájának máig érvényes megállapításait, ismerteti az GEO Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontjának (FTTK) keretében 2009-ben szervezett földügyi menedzsment-képzés főbb jellemzőit.

SDiLA

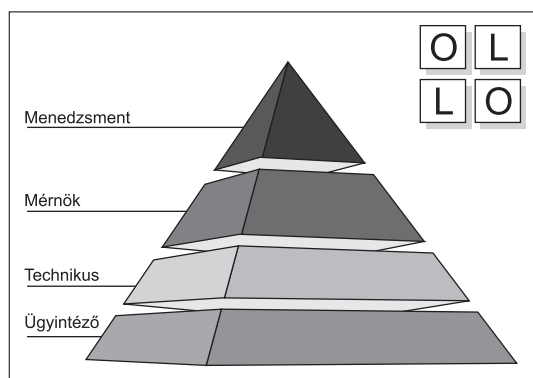
A SDiLA projekt stratégiai célja 1997-ben a GEO további erősítése volt, hogy magas szinten szolgálhassa ki a földügyi szektor elvárásait. A stratégiai cél megvalósításának három eleme: egy önfenntartó és önfejlődő oktatási program kidolgozása, egy hatékony oktatási rendszer kiépítése, valamint szoros munkakapcsolatok kialakítása EU társintézményekkel. A projekt stratégiai céljából három fő feladatot vezetünk le, amelyek a következők:

1. Egy olyan tudásközpont kialakítása a Karon, amely biztos hátteret ad az oktatási és továbbképzési programoknak, kiaknázva az OLLO projekt eredményeit és a földügyi adminisztráció infrastruktúráját. Az OLLO projektben kifejlesztett tananyagokat ki kellett egészíteni a földügyi személyzet különböző szintjei számára fontos EU ismeretekkel;
2. Egy továbbképzési rendszer kiépítése, amely a kidolgozandó tananyagokon, a kialakított tudásbázison (Márkus, 1998), menedzsment és oktatási (beleértve Web és multimédia) technológiákon, valamint átfogó kreditrendszeren alapul;
3. Az EU földügyi adminisztrációs központokat összefogó partneri hálózat kialakítása.

A kilencvenes évek közepén a Földmérés Intézet egy részletes, kérdőíves oktatási-továbbképzési igényelemzést végzett, amelyben a földhivatali személyzet 54%-a (2370 fő) aktívan részt vett. Az elemzésből egyértelmű volt a létszám

kétharmadát kitevő középfokúak tanulás iránti elkötelezettsége.

Mivel az OLLO tananyagai lefedték a felsőfokú szakemberek igényeit, ezért a SDiLA projekt célcsoportjaként a földügyi adminisztrációban ügyintézőként, technikusként, illetőleg vezetőként dolgozó köztisztviselőket (1. ábra) választottuk. Az ügyintézői és technikus OKJ képzések tartalmilag az OLLO projekt keretében kialakított tananyagokra épültek, amelyeket egyrészt adaptálni kellett a megváltozott célcsoportra, másrészt ki kellett egészíteni a megfelelő szakmai (műszaki, jogi) ismeretekkel. A projekt tehát felhasználta az OLLO projektben kialakított tananyagokat, tudást és készségeket, ezeket azonban kiszélesítette, hogy az igényelt elvárásokat kielégíthesse.

1. ábra A SDiLA két célcsoportja: a középfokú végzettségűek és a vezetők

A projekt alapvető fontosságú volt a földhivatali továbbképzésben, de tekintettel voltunk a kapcsolódó közhivatalok igényeire, akik a TarNet révén közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a földhivatali adatbázissal. Ezt jelzi a Miniszterelnöki Hivatal bevonása a projekt tanácsadónak sorába. A képzést Internettel (Intranettel) és számítógéppel támogatott távoktatásos formában dolgoztuk ki, kialakítva a hallgatók számára a számítógéppel segített tanulás (e-learning) környezetét, melyet a levelező oktatásban korábban megszokott intenzív foglalkozások egészítenek ki (blended learning).

A mi értelmezésünkben a távoktatás egyfajta rugalmas, nyitott oktatási forma, ahol a hallgatók otthon vagy munkahelyen önállóan, a saját képességeik és időbeosztásuk szerint sajátíthatják el az ismereteket, a rendelkezésükre bocsátott részletes távoktató tananyag segítségével. A távtanulás

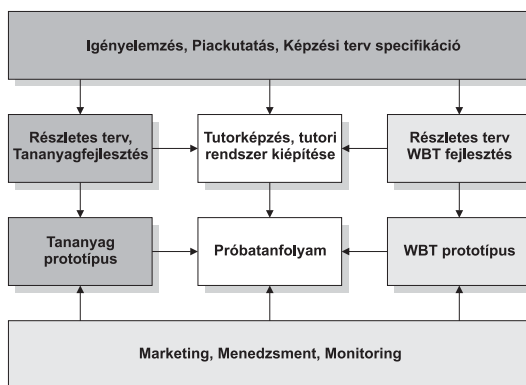
nagy előnye, hogy végezhető a napi munkavégzés mellett is. Előnye a jelenlegi levelező képzéssel szemben az is, hogy a tananyagok módszertanilag alaposabbak, ezáltal csökken az oktatóhelyre történő utazások mértéke. Ez a tanulási mód lehetőséget biztosít a diákoknak, hogy összehangolják munkájukat és szakmai fejlődésüket. A résztvevők ezen képzési forma segítségével tanulási készségeiket is fejlesztik, így könnyebben tudják napi problémáikat megoldani.

A nyitottság már az OLLO projektben is alapvetésnek számított, amint ezt a projekt címe is jelezte (open learning). Amíg az OLLO nyitottságát főképpen a tananyag modularitása jellemezte, addig a SDiLA ezt újabb dimenziókkal egészítette ki. A kialakult tudásbázis a földügyi ismeretek iránt érdeklődők köréből bárki számára (a végzettségtől függetlenül) nyitott, megfelelő tartalmú ismereteket ad, de a nyitottságot földrajzi értelemben is támogattuk azért, hogy az Agrárszakoktatási Intézet (ASZI) szervezésében a szakközépiskolákkal konzorciumot alakítottunk ki.

A TEMPUS keretein belül kiválasztottuk az EU országokból a legalkalmasabbakat, egyidejűleg felkérve a magyarországi szakmai és oktatási partnereket is. Ezek alapján a résztvevő partnerek listája és szerepük a következő:

- Miniszterelnöki Hivatal (MeH) – tanácsadó,
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térképészeti Főosztálya (FVM FTF), és a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) – a tanácsadás mellett aktív részvétel a tananyagfejlesztésben,
- Agrárszakoktatási Intézet (ASZI) – OKJ oktatóközpontok megszervezése,
- Manchesteri Metropolitan Egyetem (MMU) Anglia, Salzburgi Egyetem (US), Ausztria – távoktatási tanácsadás,
- Kelet-Londoni Egyetem (UeL), Anglia, Ordnance Survey (OS), Anglia, Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (BEV), Ausztria – szakmai tanácsadás és a menedzsment képzések külföldi részének lebonyolítása.

A tananyagok fejlesztésének koncepcióját (2. ábra) és tartalmának fő irányát egy széles szakembercsoport (a SDiLA Tanácsadó Testület) alakította ki. A Testületnek az FVM FTF, a földhivatalok, a FÖMI, a Miniszterelnöki Hivatal munkatársai és a projekt partnerek képviselői

2. ábra Tananyag-fejlesztési koncepció

voltak a tagjai. Ez a testület tanulmányozta a projekt céljait, a tantárgyak tartalmát, és szükség esetén változtatott azokon. A testület folyamatosan követte a fejlesztést, a képzést, és biztosította az eredeti célok elérését.

A SDiLA projekt 3 OKJ kurzus fejlesztését, valamint egy menedzsment-kurzus kidolgozását, továbbá 120 dolgozó továbbképzését és 60 szaktechnikus képzését tartalmazta. Kialakítottunk továbbá 8 tutorból² és 40 mentorból³ álló oktatói bázist. A menedzsment-képzés 44 fő részére tette lehetővé a szervezési ismereteik elmélyítését. A képzésben egyhetes angliai, illetve ausztriai tanulmányút is szerepelt.

Oktatási stratégia

A földügyi igazgatás korszerűsítési stratégiájának (Niklasz, 1998), de a kapcsolódó projekteknek is fontos eleme volt a szakemberek felkészítése a megváltozó körülményekre, továbbképzés az új technológiák alkalmazására, a fogadókészség biztosítására. Az FVM FTF ezért elrendelte a földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiájának kidolgozását (Apagyí et al, 1998).

A stratégia a hazai helyzet és a nemzetközi tendenciák (Kennie – Enemark, 1996) elemzése után, az elvárások és prioritások alapján a következő kritikus sikertényezőket határozta meg:

² A tutor a távoktatásban az a személy, aki elvégzi a tananyag oktatását, konzultációkon keresztül támogatja a hallgatót a tanulásban.

³ A mentor olyan személyt jelent, aki egy munkahelyi környezetben munkatársa számára tanácsadóként áll rendelkezésre, például szakkérdésekben, de egyéb tanulási problémákban is jó tanácsokkal segíti.

- a) a földhivatali ügyintézés színvonalának emelése,
- b) a földhivatali munka hatékonyságának és szolgáltató jellegének erősítése,
- c) a versenyképes hazai munkaerő biztosítása a szakterület számára,
- d) a munkavégzés új formái elterjedésének elősegítése,
- e) felkészülés az elektronikus gazdaság működésében való részvételre,
- f) az élethosszon át tartó tanulás lehetőségének biztosítása,
- g) a folyamatos továbbképzés érdekeltiségének megteremtése.

E sikertényezőknél megfelelően történt a küldetés, és a célok meghatározása.

Küldetés:

képzett, innovatív, elkötelezett és elismert földhivatali munkatársakkal rendelkezni.

Általános cél:

a földügyi igazgatás területén a munkatársak folyamatos továbbképzésének meghonosításával egyrészt a munkahelyi kultúraváltás támogatása és meggyorsítása, másrészt a teljesítmény mérésének és elismerésének intézményesítésével az ebben való érdekeltiség megteremtése.

Részletes célok:

1. a folyamatos továbbképzés meghonosítása
  - célzott menedzsment ismeretek oktatása,
  - folyamatos szakmai továbbképzés formáinak bővítése, és biztosítása,
  - kommunikációs készség fejlesztése;
2. a munkahelyi kultúraváltás támogatása
  - önfejlesztő, változásra kész munkahelyi légkör kialakítása,
  - innovatív, kreatív gondolkodás meghonosítása,
  - ügyfélbarát munkahelyi környezet megteremtése,
  - az összetartozás, a csapatszellem erősítése;
3. a teljesítmény mérésének és elismerésének intézményesítése
  - marketing szemlélet – felhasználók igényeit teljes mértékben kielégítő földügyi adatszolgáltatás – kialakítása,
  - közigazgatási szakvizsga továbbképzés révén való elismertetése, illetve képzési pólók érvényre juttatása.

A stratégiát az FVM hivatalosan deklarálta. Ennek mentén több jelentős oktatási fejlesztés történt, de a földhivatali személyzet rendszeres és tervezett továbbképzése hiányolható. Pedig amint azt az anyag vezetői összefoglalója is megállapítja „a földhivatali szervezet nagyjértékű számítástechnikai berendezéseken akkora adatvagyon – 9 millió ingatlan tulajdoni lap adatai, 55 000 kataszteri térkép adatai stb. – kezel, amelynek újrálóállítási költsége eléri a 100 milliárd forintot. Ennek az adatvagyonnak a hatékony kezeléséhez, karbantartásához jól felkészült, képzett munkaerőre van szükség. Tehát az oktatás-továbbképzés nem csak humán kérdés, hanem gazdasági is, amelybe érdemes, sőt szükséges investálni.”

Azóta befejeződött a Nemzeti Kataszteri Program, folyik Magyarország harmadik légifényképezése, a TAKARNET hozzáférések száma exponenciálisan növekszik. A tíz évvel ezelőtti adatvagyon megsokszorozódott. A stratégia aktualizálása, megújítása után célszerű lenne a kitűzött célok megvalósítására konkrét lépéseket tenni.

Tudásközpont

A SDiLA keretében a Földügyi és Térinformatikai Tudásközpont (FTTK), mint keretrendszer tartalmilag és formailag is megvalósult. A projektben meghatározott irányelvek alapján a tudásbázist tartalmilag és szerkezetében több más projekt is gyarapította (pl. a LIME, az eduGI, Nature-GIS, az LVT, az URBAX – lásd <http://www.geo.info.hu/projektek/>), de szervezetiileg csak 2008-ban jött létre. A tudásközpont a Geoinformatikai Karon, a Területfejlesztési Intézet keretében, önálló szervezeti egységként működik.

A FTTK célja:

- a földügy és térinformatika területén a tudásmenedzsment élenjáró technológiáinak megismerése és bevezetésének indítványozása kari és hazai vonatkozásban;
- a Kar és a szakmai szervezetek közötti tudás- és technológia-transzfer felgyorsítása;
- kapcsolatépítés hazai és nemzetközi szakemberekkel, a Kar oktatásába, továbbképzésébe, kutatási munkáiba való bevonás érdekében;
- új termékek, technológiák, szolgáltatások, módszerek és alkalmazások kifejlesztésére, tesztelésére alkalmas innovációs környezet kialakítása;

- hallgatók bevonása a kutatás-fejlesztésbe, fiatal kutatók (pre- és poszt doktorok) ösztöndíjakkal való támogatása;
- a fentiek érdekében hazai és nemzetközi pályázatok valamint szakmai és tudományos kooperációk kezdeményezése.

A FTTK feladatköre a Kar keretében

1. Oktatás és továbbképzés:
  - a szakma oktatási igényeinek rendszeres feltárása, elemzése, és ezek kielégítésére szakok, szakirányok, képzések, tanfolyamok kezdeményezése;
  - oktatásmódszertani és -technológiai tendenciák követése és a kari alkalmazási lehetőségeinek feltárása, a gyakorlati bevezetés indítványozása.
2. Kutatás-fejlesztés:
  - nemzetközi szintű kompetencia központ kialakítása;
  - nemzetközi K+F együttműködések, kutatási projektek kezdeményezése;
  - korszerű infrastruktúra kiépítése a magas színvonalú kutató-fejlesztő munkához és a vállalkozások által igényelt innovációs szolgáltatások nyújtására;
  - szakmai rendezvények szervezése, szakmai kiadványok készítése.
3. Együttműködés:
  - hosszú távú kapcsolatok kiépítése a szakma szereplőivel.

SDiLA+

Végiggondolva a szakterület továbbképzési igényeit, javaslatot tettünk a Földügyi és Térinformatikai Főosztály vezetőjének a SDiLA menedzsmentképzés újraindítására, és ebben a magyarországi program után egy holland tanulmányút megszervezésére. A javaslat támogatása után kialakított programra 21 földügyi vezető, és a Geodézia Zrt. vezérigazgatója, valamint egy további munkatársa jelentkezett.

A SDiLA+ kurzus felépítésében nagyon hasonló volt a 10 évvel korábbihoz. A kurzus hossza egy félév volt, melynek keretében 2×2 napos (összesen 20 órás) hazai konferenciát tartottunk itthon, majd egy héten keresztül külföldön szereztek tapasztalatokat a résztvevők, végül egy záró konferenciát szerveztünk a tapasztalatok megosztására.

Természetesen 10 év alatt a körülmények jelentősen megváltoztak, ezért a kurzus tartal-

mában lényegesen eltért az eredetihez képest. A hazai konferenciák keretében megismerkedtek, illetve elmélyítették tudásukat: *Marketing és kommunikáció, Vezetési ismeretek, Földhivatali szolgáltatások és e-közigazgatás, Irányzatok a földhivatalok korszerűsítésére, Nemzeti Téradat Infrastruktúra* főbb témakörökben. Az előadások címét és előadóit az alábbi táblázat mutatja. Eltérés volt abban is, hogy az Internet hozzáférés javulása következtében az előadásokat és a kapcsolódó tananyagokat már a vGEO (<http://www.vgeo.hu/>) továbbképzési keretrendszerünkben adtuk közre.

Témakör	Előadó
Marketing és kommunikáció	Csabina Zoltán
Tudásmenedzsment	Márkus Béla
Vezetési ismeretek	Gaál Zoltán
Adatpolitika	Mihály Szabolcs
Értéknövelt adatszolgáltatás	Vass Tamás
e-Közigazgatás – Jelen helyzet és tervek	Tóth Zoltán
e-Földhivatal	Zalaba Piroska
FÖMI fejlesztések	Weninger Zoltán
Társadalmi elvárások	Pósfai Marianna
A 3D kataszter bevetésének igénye	Osskó András
Digitális kataszteri térképek	Tóth Sándor
GNSS szerepe, a geodéziai hálózatok jövője	Borza Tibor
Földhivatali hálózati szolgáltatások, szoftverek	Iván Gyula
Non-stop szolgáltatások	Zalaba Piroska
Digitális irattár	Kozma Attila
Informatikai eszközök – a megújítás igénye	Niklasz László
INSPIRE	Bozó Pál
SDI alapadataink	Lévai Pál
Szabványosítási feladatok	Mihály Szabolcs

A keretrendszer szerkezetét a 3. ábra mutatja. További eltérés volt az is, hogy a továbbképzési projektet teljes mértékben a résztvevők finanszírozták meg.

Az NymE és a holland ITC (International Institute for Geo-Information Science and Earth Observation – <http://www.itc.nl/>) évtizedes kapcsolatokkal rendelkezik. A két intézmény az elmúlt évben együttműködési nyilatkozatot írt alá, melyben két kulcsterületet jelöltek meg: az egyik a PhD képzésben, a másik a földügyi továbbképzésben.

3. ábra A vGEO továbbképzési keretrendszer

4. ábra A kurzus résztvevői

zésben való együttműködés. Az ITC a Holland Kataszterrel kooperációban az ENSZ földügyi oktatóhelye. Az itt szerzett tapasztalatokat kívánjuk kamatoztatni nemcsak hazánkban, de a közép- és kelet-európai régióban, felhasználva a tudásközpont kedvező földrajzi és infrastrukturális adottságait.

Ezt a lehetőséget kihasználva – az angol, illetve osztrák partnerszervezetek helyett – a tanulmány-

út helyszínéül Hollandiát választottuk, ahol az említett főbb témakörökben a Holland Kataszter illetékes vezetői tartottak előadásokat, illetve bemutatókat (a hazaihoz hasonlóan 20 órányi keretben).

A kurzus záró konferenciáját *Sirman Ferenc*, az FVM szakállamtitkára nyitotta meg, elismerő szavakkal illette a kezdeményezést. Az előadások összefoglalták a szerzett tapasztalatokat, bemutatva azok alkalmazhatóságát a hazai környezetben.

Dr. Márkus Béla: A földügyi humán erőforrás fejlesztés (SDiLA) projekt

Dr. Papp Iván: A holland kataszter szervezete, működése és jogi háttere

Hidvéginé dr. Erdélyi Erika: Ügyfélmenedzsment és ügyfélszolgálat

Bíró Gyula: Stratégiai tervezés – egy lehetséges gazdasági modell

Dr. Mihály Szabolcs: Informatikai szolgáltatások és adatpolitika

Dr. Márkus Béla – *dr. Koczka Károly Attila* – *Jeles Zoltán-né*: Oktatás és továbbképzés

Dr. Juhász Ferenc-né: A holland modell alkalmazhatóságáról

Horváth Gábor, az FVM FTF fősztályvezetője sikeresnek ítélte meg a továbbképzést, kiemelve a gyorsan változó környezetben a menedzsment ismeretek fontosságát.

Összefoglalás

A cikk áttekintést adott a SDiLA TEMPUS projekt céljairól, majd összefoglalta a földügyi-térképészeti szakterület 1998-ban kialakított oktatás-továbbképzési stratégiájának máig érvényes megállapításait, ismertette az NymE GEO Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontjának

(FTTK) keretében 2009-ben szervezett földügyi menedzsment-képzés főbb jellemzőit.

SDiLA: a model for training in land administration

Márkus, B.

Summary

The paper is giving an overview about the aims and objectives of the SDiLA (Staff Development in Land Administration) TEMPUS project and the Continuing Professional Development (CPD) Strategy of Hungarian Land Professionals. SDiLA and CPD Strategy still have influences on the professional education at the Faculty of Geoinformatics, University of West Hungary (UWH), where a Land and Geoinformation Knowledge Center (FTTK) was founded in 2007. Lessons learned from SDiLA and CPD Strategy were applied in a land office management course organized jointly by FTTC and ITC/Dutch Kadaster.

IRODALOM

- Latham, R. – Márkus, B.* (1996): Open Learning for Land Offices – a TEMPUS SJEP, GIS/LIS'96, Budapest, p. 9
- Márkus, B.* (1997): GEO – informatika továbbképzés, Geodézia és Kartográfia, No 1, pp. 18–23.
- Márkus, B.* (1998): Building a knowledge pool for courses in land information management, First European GIS Education Seminar, Soesterberg, The Netherlands, p. 12
- Brown, G. – Márkus, B. – Petch, J.* (1999): Staff Development in Land Administration, SE FFFK, SDiLA projektjelentés, Kézirat, Székesfehérvár, p. 23
- Márkus, B.* (2000): Tudásbázis a földügyi adminisztráció továbbképzésére, Networkshop konferencia, Gödöllő, pp. 36–46
- Apagyi, G. – Ágfalvi, M. – Márkus, B. – Niklasz, L.* (1998): A földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiája, FVM FTF, Budapest, p. 59
- Niklasz, L.:* A földügyi igazgatás korszerűsítésének stratégiája, Geodézia és Kartográfia, 1998/3
- Kennie, T. – Enemark, S.* (1996): Continuing Professional Development. FIG Policy Statement, Frederiksberg, Denmark, p. 29

MFTTT FELHÍVÁS

Az MFTTT vezetése megköszöni a 2008. évben felajánlott személyi jövedelemadójának 1%-át, melyet a Társaság a diploma-pályázatokra, valamint a postaköltség részbeni fedezésére használt fel.

Idén is várjuk felajánlásait!

Adószámunk: 19815675-2-41

MFTTT Vezetősége

A holland kataszter jogállása, szervezete, működése különös tekintettel az ingatlan jogügyletek nyilvántartására¹

Dr. Papp Iván hivatalvezető
Baranya Megyei Földhivatal

Mottó:

„Csak azok a jogelvek és jogintézmények tartósak, amelyek az élet valóságából jönnek létre.”

Rudolf Jhering

A Holland Királyság területén az ingatlan tulajdon nyilvántartása az okiratok regisztrációján alapuló, egységes ingatlan-nyilvántartási és kataszteri rendszerben történik.

Az ingatlan-nyilvántartási és kataszteri térképezési feladatokat nemzeti szinten a független közszervezetként eljáró Holland Kataszter, Ingatlan-nyilvántartási és Térképezési Ügynökség, a Kadaster látja el.

A Kadaster feladatát képezi általánosságban az ingatlan-tulajdonhoz fűződő jogi és térképi változások nyilvántartásba vétele, valamint az ingatlanokhoz kapcsolódó jogi, térképi és egyéb adatok szolgáltatása. A Kadaster alapfeladataihoz kapcsolódóan és azon túl is rendkívül szerteágazó tevékenységet fejt ki, ennek részletes taglalása azonban meghaladná e cikk kereteit.

A Kadaster önfenntartó, nonprofit szervezet, szolgáltatásait meghatározott díjazásért végzi. Valamennyi, szolgáltatást igénylő ügyfelet terheli a díjfizetési kötelezettség, így nincs mentessége a különböző állami és önkormányzati szervezetek sem.

A Kadaster a tevékenysége eredményeként keletkező bevételi többletet nem az államnak fizeti be, hanem meghatározott módon az ügyfeleknek juttatja vissza, például olyan módon, hogy a szolgáltatások díjaiban ezt érvényesíti, azaz a díjakat csökkenti.

A Kadaster rövid története

A holland liberális reformerek 1795-ben nagy örömmel fogadták az országba bevonuló francia forradalmi csapatokat és megalapították a Batáviai Köztársaságot. Az épületek akkor kaptak először számot, hogy segítsék a francia katonákat a tájékozódásban. Napoleon 1806-ban fivérére, Lajost ülteti az időközben királysággá alakított Hollandia trónjára, majd az országot 1810-ben a Francia Császársághoz csatolják és bevezetik a francia törvényeket, így a Code Napoleont és a földadóra vonatkozó rendelkezéseket is. Megkezdték a földadó bevezetéséhez szükséges munkálatokat. Napoleon bukását követően trónra került I. Willem a kataszter kialakításának folytatását rendelte el 1816. február 11-én, majd 1829-ben célul tűzte ki, hogy a Kataszteri Hivatal 1832. január 1. napjával kezdje meg tevékenységét.

Hollandiában – kivéve Limburgot – 1832-ben vezették be a kataszteri rendszert. A holland polgári törvénykönyv 1838-ban lépett hatályba. A törvényalkotásra a francia polgári törvénykönyv meghatározó befolyást gyakorolt. A törvény a tulajdonjogi rendszer mellett szabályozta az üzleti jelzálogjogot is. A Kadaster 1839-ben átvette a jelzálogjogi nyilvántartás vezetését.

A térképi alapok bizonytalansága miatt 1885-ben kezdték kialakítani a Nemzeti Háromszögelési Hálózatot, amely végül 1928-ban készült el. Kezdetben a 0 pont az amersfoorti Szűzanya templom tornya volt, 1960. óta viszont Párizsban van. A Kadaster részét képezi – 1930. óta – az országos háromszögelési hálózat.

A Kadaster küldetése az 1970-es évek elejéig elsősorban az adózás céljait szolgálta és a

¹ A SDiLA Konferencián, 2009. február 12-én elhangzott előadás szerkesztett változata. (Fotó: HBA)

Pénzügyminisztérium részeként működött, majd 1973-ban az Építésügyi és Területrendezési Minisztérium irányítása alá került, mert vele szemben a társadalmi elvárások változtak, más irányú szolgáltatásokat igényeltek.

A Kadaster 1975-ben kezdte meg Hollandia nagyméretarányú térképi adatbázisának (GBKN) kialakítását.

A Kadaster jogállásában nagy jelentőségű változás 1994. május 1-jén következett be, amikor a kataszteri szervezeti törvény rendelkezése nyomán független, önálló, nonprofit, közszervezetté, ügynökséggé alakult. Napjainkban történelmi hagyományait megtartva, az ügyfelek igényeire figyelemmel az ingatlan adatokat digitálisan dolgozza fel, tárolja és szolgáltatja.

A Kadaster jogállása, szervezete

A Kadaster több mint 160 éven keresztül a központi kormányzati szervezet részeként működött. A kataszteri szervezetről szóló törvény rendelkezése folytán 1994-től a kormányzattól elkülönített, független közszervezet (lásd a 16. oldalon lévő szervezeti ábrát). Tevékenységéért az Építésügyi, Területrendezési és Környezetvédelmi Miniszter (VROM) viseli a politikai felelősséget. A miniszter ennek keretében jóváhagyja a Kadaster hosszú távú terveit, az éves zárszámadását, a díjszabás megállapítását.²

A kataszteri szervezeti törvény szerint a *Felügyelő Bizottság* kíséri figyelemmel az *Igazgatótanács* működését és a Kadaster szervezetének tevékenységét, általános helyzetét. A felügyelet kiterjed az eljárási rendre, a költségvetésre, az éves zárszámadásra, a díjszabásra és a hosszú távú tervekre.

A Felügyelő Bizottság öt tagját a miniszter nevezi ki négy évre, a megbíztatás egy alkalommal meghosszabbítható. A Felügyelő Bizottság jelenlegi elnöke Nijpels úr, Friesland Tartomány Királynői Biztosa. A Bizottság tagjai – egyetemi közgazdász professzor, ügyvéd, jogász, bankvezető – megfelelnek a Kadastertől való függetlenség szigorú követelményének.

A *Felhasználók Tanácsa* tizenöt főből álló tanácsadó testület, a Kadaster vezetését, működését segítő szervezet tagjai a legfontosabb felhasz-

nálói csoportokat képviselik: minisztériumokat, tartományokat, helyi önkormányzatokat, közjegyzőket, jelzálog-hitelintézeteket, ingatlanügynökségek szövetségeit, gazdasági társaságokat, vízügyi hatóságokat, szervezeteket, fogyasztók és lakástulajdonosok szervezetét. A Felhasználók Tanácsa megfogalmazza az ügyfelek különféle igényeit és kívánalmait, tanácsokat ad olyan fontos közérdekű kérdésekben, mint a szolgáltatások minősége, a díjak kialakítása és a hosszú távú tervek kidolgozása.

A Kadaster operatív irányítását a háromtagú *Igazgatótanács* (vezetői testület) látja el, megbíztatásuk határozatlan időre szól. A jelenlegi elnök Dorine Burmanje asszony és a tagok, Godfried Barnasconi és Arco Groothedde urak megbíztatásukat 2004. május 1. óta töltik be.

A Kadaster 2006. január 1. napjától új szervezeti rendszerre tért át: öt igazgatóságot alakítottak ki a Kadasterben folyó egyes szakmai és törzskari tevékenységek felosztásával. A Jobbiztonsági és Geo Igazgatóságok foglalkoznak a szakmai feladatok ellátásával.

A *Jobbiztonsági Igazgatóság* működési körében tartozik a jogi regisztrációs eljárások lefolytatása, a földhasználati tanácsadás és a területfejlesztési feladatok ellátása.

A *Geo Igazgatóság* végzi a földmérési tevékenységeket, a kataszteri térképi felméréseket, változások vezetését, a Nemzeti Háromszögelési Hálózat karbantartását és a hajók és repülőgépek nyilvántartását. A Geo Igazgatósághoz tartozik a Nemzeti Térképészeti Ügynökség és a Hollandia Nagyméretarányú Térképi Adatbázisa (GBKN).

A *Szolgáltatások Igazgatósága* széleskörű tevékenységet folytat, ennek során támogatja a vezetői testület, valamint a Jobbiztonsági és Geo Igazgatóságok munkáját, biztosítja a belső (személyügyi, pénzügyi, beruházási, beszerzési, jogi, kommunikációs) és információtechnológiai (IT) szolgáltatásokat, továbbá projektmenedzseri és ügyfélszolgálati feladatokat végez.

A *Stratégiai Tervezési Igazgatóság* a közép és hosszú távú tervezési munkálatokat látja el, tervek készítését a vezetői testület részére.

A *Pénzügyi, Tervezési és Ellenőrzési Igazgatóság* gondoskodik a gazdálkodás, a tervezés és az ellenőrzés operatív feladatai végrehajtásáról.

A Kadaster központja Apeldoorn városban van, itt működik a központi hivatal és a nemzetközi Kadaster, a Kadaster International.

A Kadaster az 1970-es években még 57 kirendeltséget működtetett az országban, regionális ke-

² A szervezet gyors reagáló képességére utal, hogy már 2008 novemberében megismerhetők voltak a 2009. január 1-től fizetendő díjak, amelyekkel alkalmazkodtak a kialakult hitel- és ingatlanpiaci válsághoz!

retek között. A technikai fejlődés eredményeként 2007-ben már csak 15 hivatali részleg működött, de további hivatalok bezárását tervezik, a feladatok koncentrációjával, így 2009 márciusától már csak 12 kataszteri hivatali kirendeltség működik. A Kadaster hosszú távú tervei szerint végül egy hivatali szervezetben látja el a feladatokat, ennek lehetőségét az elektronikus ügyintézés teljes körűvé válása és az internet kapcsolatok elterjedése teremti meg.

A Kadaster személyi állományában a 2004. év során 2340 főt alkalmaznak teljes munkaidőben. Az alkalmazottak száma 2007-ben 2054 főre csökkent és 2010-re a létszámot mintegy 1600 főre kívánják redukálni. A létszámcsökkentéssel érintett munkatársak egy része nyugdíjba vonul, míg a többi személy elhelyezkedését átképzésük támogatásával segítik. A nők aránya a szervezetben mintegy 20%. A vezetői beosztásokban lévő nők arányát 2010-re a jelenleginek a kétszeresére, 30%-ra kívánják növelni. A foglalkoztatottak átlagéletkora 2007-ben 49,8 év volt.

A Kadaster néhány szolgáltatása

A holland kataszter széleskörű tevékenységet folytat, különféle szolgáltatásokat nyújt a felhasználók részére. Ezen tevékenységek, szolgáltatások közül néhányról röviden említést teszünk.

A Kadaster széleskörű információkat nyújt a különféle közérdekű korlátozásokról, a földhasználati tervekkel szemben benyújtott jogorvoslatokról, a városrendezési tervekről, a zajforrásokról, a zajgátló objektumokról, a postások körzetéről, útvonaláról, a mezőgazdasági ingatlanok adásvételéről, a föld árakról, a különböző föld alatti közműrendszerekről. A Kadaster információkat állít elő és teszi azokat elérhetővé az ügyfelek részére. Az információk túlnyomórészt internetes felületen érhetők el, on-line módon.

Az elmúlt évben elindított Mijn Kadaster (Az én Kataszterem) segítségével a nyilvántartott ingatlanokról nyerhetnek információkat. Az ingatlan ügyletek regisztrációja lehetővé teszi – az ország területén végbement ingatlan eladások adatait feldolgozva –, hogy az egyes településeken kialakult átlagárakról tájékozódjanak az érdeklődők. Az eladásra kerülő ingatlanok esetében tájékozódni lehet annak jellemzőiről, sőt a teljes területet lefedő fényképsor is rendelkezésre áll. A Kadaster a kataszteri térképi adatok szolgáltatása mellett a topográfiai térképekhez, történeti térképekhez való hozzáférést is lehetővé teszi.

A Kadaster szolgáltatásai körét és a fizetendő díjakat a Kadaster honlapja: www.kadaster.nl teljes körűen tartalmazza.

A Kadaster International

A Kadaster nemcsak Hollandia területén működik, hanem Európában és a harmadik világ országaiban, Etiópiában, Namíbiában, Nicaraguában, Bolíviában, a Karib térségben fejt ki kutatási, támogatási tevékenységet. A Kadaster számos nemzetközi szervezet aktív tagja (EULIS, Euro-Geographics, FIG) és részt vesz különböző programokban (INTERREG, INSPIRE).

Munkatársai oktatóként közreműködnek a nemzetközi oktatási intézményként Enschede városban működő ITC főiskolán.

A holland magánjogi rendszer és az ingatlan jogügyletek regisztrációja

A holland magánjogi rendszer kialakulásában nagy szerepe volt a francia polgári törvénykönyvnek, a Code Napoleon-nak, jogintézményei mintául szolgáltak a holland jogalkotás számára. A jogrendszer a konszenzuális elvet követi, amelynek lényege, hogy a felek megállapodásával a tulajdonjog minden további jogcselekmény nélkül a jogszerzőre száll. Az ettől eltérő tradíciós rendszerekben (a magyar magánjogi szabályozásban is) a tulajdonjog megszerzéséhez a felek megállapodásán túl szükséges az ingó dolog átadása, ingatlan esetében pedig a jog nyilvánkönyvbe történő bejegyzése.

A konszenzuális elvből fakadóan a nyilvántartás az okiratokat regisztrálja. Az ilyen rendszerben a nyilvántartási hatóság az okiratokat vezeti be a nyilvántartásba. A szerződő felek a megállapodásukat tartalmazó és azt tanúsító okiratokat nyújtják be a hatóságnak. A hatóság a regisztrációval nem határozza meg, hogy kit illet meg az érintett dologi jogosultság. Kezdetben, ha valaki tudni kívánta, ki a tulajdonos, akkor át kellett tanulmányoznia az adott időszakban az ingatlanhoz kapcsolódóan bejegyzett összes dokumentumot és így vonhatott le következtetést a jogi helyzetet illetően.

Hollandiában azonban az idők folyamán a rendszer továbbfejlődött a jogcím alapú rendszerek irányába, és a múlt század harmincas éveitől kezdve rögzítették a tulajdonos személyét is. A kataszteri rendszer kezdetben adófizetési célokat szolgált, és az adófizetésre kötelezett felté-

telezett ingatlan-tulajdonosok adónyilvántartása volt. A jelenlegi rendszerben azonban már sokkal nagyobb fontossággal bír az ingatlanhoz fűződő jogok regisztrációja.

A holland magánjogi rendszer alapját az Alkotmány tulajdonjogi rendelkezései határozzák meg.

A holland polgári törvénykönyv az ingatlanok nyilvántartását illetően úgy rendelkezik, hogy a nyilvántartásba bejegyzett tulajdon olyan átruházott vagy alapított jog, amelyet valamely jogcímen, meghatározott eljárás keretében a köznyilvántartásba bejegyeztek. A holland polgári törvénykönyv részletesen szabályozza az ingatlanokhoz fűződő dologi jogokat és azok tartalmát, így különösen a tulajdonjogot, a közös tulajdont, a közérdekű terheket, a hosszú lejáratú bérletet, a felülépítményi jogot, a lakásjogot, a hasznélvezeti jogot, a jelzálogjogot, a használat és tartózkodás jogát.

Az állam – mint tulajdonos – ugyanazon jogokkal rendelkezik, mint a magántulajdonos, ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá az ügyletkötésben és fizetés tekintetében is. Az állami és magántulajdon között különbség nincs.

A kataszteri törvény rendelkezik a köznyilvántartásokról, a nyilvántartásba történő bejegyzés kezdeményezésének szabályairól, a bejegyzés alapjául szolgáló okiratok, dokumentumok fajtáiról, tartalmáról, valamint a nyilvántartás módjáról, az alkalmazandó eljárásrendről.

A kataszteri szervezeti törvény határozza meg a Kadaster – mint ingatlan-nyilvántartási és térképészeti ügynökség – jogállását, szervezetének és működésének szabályait.

A törvény az ingatlan tulajdonjogának megszerzését két konjunktív feltételhez köti: közjegyzői okiratba foglalt tulajdon átruházási megállapodáshoz és ennek köznyilvántartásban, a Kadaster által vezetett nyilvántartásban történő regisztrációjához.

A kataszteri törvény a Kadaster jogszolgáltatásához négy követelményt támaszt: a jog jogosultjának rendelkezési jogát, valamely jogcímen való akarategységet, közjegyzői okiratba foglalást és nyilvántartásba történő bejegyzést.

A szerződő feleknek a megegyezésüket meghatározott alak formában – közjegyzői okiratban – kell kinyilvánítaniuk. Az átruházás jogcímenek pontatlanságai, az okirat hiányosságai a megállapodás megtámadásához vezethetnek.

A nyilvántartott tulajdonjog a jóhiszemű birtokos részéről elbirtokolható, tíz év háborítatlan birtoklás esetén.

A nyilvántartott tulajdonjog megszerzője akkor nem tekinthető jóhiszeműnek, ha azokat a tényeket figyelmen kívül hagyja, amelyeket a nyilvántartásból megismerhetett volna.

Ha bejegyzett tulajdonjog megszerzésére irányuló jogügylet regisztrációjakor a nyilvántartásban valótlán tény volt bejegyezve, a jogszerzővel szemben ez nem használható fel azon személy részéről, aki biztosíthatta volna a nyilvántartás valódiságát.

Az eljáró nyilvántartási hatóság a szerződő felek okiratba foglalt nyilatkozatának valódi tartalmát nem vizsgálja. Abban az esetben, ha olyan személy tesz nyilatkozatot, aki a kataszterben nincs nyilvántartva, a hatóságnak kötelessége a jogszerzőt erre figyelmeztetni, illetve a közjegyzőt erről értesíteni. A Kadaster megtagadja a bejegyzést abban az esetben, ha az eladó nem azonos a regisztrált tulajdonossal.

A jogügylet szereplői az eladó/vevő, illetve jelzálogjog esetében az adós/hitelező, az ingatlan-közvetítő ügynökség és a közjegyző.

Az ingatlan-közvetítői tevékenység szabad foglalkozásként üzhető, és szolgáltatást nyújt az eladó/vevő részére lakóingatlanok és termőföldek eladásánál, vételénél; de nem kötelező igénybe venni.

A közjegyzők szerepe jelentős a jogügyletek megkötésében és igénybevitelük kötelező. A közjegyző deríti fel és tisztázza a felek jogait és kötelezettségeit, tájékoztatja a feleket az ingatlanokat terhelő közjogi korlátozásokról. A közjegyző közvetítői szerepet tölt be a pénzügyi tranzakciók során; a vásárló, a jelzálogbank a vételárat, kölcsönt a közjegyző számlájára helyezi letétbe. A közjegyző a vételárat az eladó részére csak akkor utalja át, ha meggyőződött arról, hogy megérkezett a Kadasterhez az okirat és az érintett ingatlant illetően azt megelőzően semmilyen más okirat nem érkezett, nincs akadálya a regisztrációnak. Közreműködése nélkülözhetetlen, közjegyzői okiratba kell foglalni az ingatlan átruházásokat, a jelzálogjog alapítását és törlését, a cégalapítást, alapítvány létrehozását, a házassági szerződést, a végrendeletet. A közjegyzők független szakértőknek minősülnek, létszámuk kötött, mintegy 1400 fő.

A tulajdonjog alapegysége a földrészlet (parcella), amely Hollandia területének része, határait a Kadaster állapítja meg földmérési adatok segítségével. A földrészlet meghatározásának sajátosságai, jogi státusza, rendeltetése és használata. A földrészlet megjelenítésére kataszteri kódok alkalmaznak.

A földrészlet egy részének eladása esetén a tulajdonjog kialakításának eljárása lényegesen eltér a magyar joggyakorlattól. A hazánkban alkalmazottakkal ellentétben az új földrészlet kialakítása nem történik meg a jogügylet előtt. A jogügyletet nyilvántartásba veszik, majd a nyilvántartásban elvégzik az új földrészlet előzetes kialakítását az eladott rész vonatkozásában. Ezt követően a Kadaster elvégzi a tényleges földmérési munkálatokat, majd a felmérés eredményeként a kataszteri nyilvántartásban és a térképen rögzítik a változást, az új földrészlet kialakítását. Ezekben az esetekben a helyszíni mérést 12–18 hónapon belül végzik el. Fontos tudni, hogy felmérési tevékenységet kizárólag a Kadaster alkalmazottai végezhetnek, magán földmérési tevékenység nem folyik. Az épületekről külön nyilvántartást nem vezetnek.

A föld tulajdona magában foglalja az épületek tulajdonjogát a superficies solo cedit (a föld tulajdonosát illeti az épület tulajdonjoga) elve alapján, így azok a földrészlet elválaszthatatlan részét képezik. Az épülethez fűződő egyes jogok – mint például a lakáshoz való jog – dologi jogként regisztrálhatók.

Az okirati nyilvánkönyvben a beérkezés sorrendjében a közjegyzői okiratokat rögzítik, ez a nyilvánkönyv természetesen mindig naprakész. A jogi regisztráció fontos, mert a személy – jog – föld viszonylatának megjelenítése a közjegyzői okirat nyilvántartásba vételén alapszik.

A nyilvántartás részéről a benyújtott okirat regisztrációja nem foglalja magába a jogügylet jogérvényességének kutatását, felülvizsgálatát. A jogcím rendszerekkel ellentétben a holland rendszer nem nyújt állami garanciát a jogcím bizonyosságához.

A nyilvánosság elvéből fakad, hogy az ingatlanokra vonatkozó okiratok kötelező nyilvántartása korlátozás nélkül nyilvános és így megfelelő alapot nyújt a birtoklás státuszának megismerésére. Tényleges jogcím-biztonságot a közjegyző kötelező közreműködése, valamint az ingatlan-nyilvántartási és kataszteri szolgáltatás együtt nyújt.

Hollandiában a bíróságok nem vesznek részt a nyilvántartás vezetésében. A bíróságok szerepe a jogorvoslás folyamatában van, elsősorban a jogcím viták eldöntésében. A bíróság polgári eljárás keretében dönt az eladó és vevő között az átruházási jogügyletet érintően kialakult vitában. A bíróság adminisztratív eljárásban dönt a nyilvántartási hatóság nyilvántartásba vételt elutasító döntése ellen, az eladó és vevő által együttesen előterjesztett jogorvoslati kérelem ügyében.

A hajók, lakóhajók és repülőgépek – mint ingóságok – nyilvántartását a Kadaster Rotterdamban működő hivatala végzi. Kizárólag a nyilvántartásba vett ingóság terhelhető meg jelzálogjoggal.

A Kadaster 2004. és 2007. között évente 1800–2000 hajót vett nyilvántartásba, a nyilvántartott hajók száma közel 44 ezerre tehető. A nyilvántartásba vett légitársaságok száma évente közel 30, míg a nyilvántartott repülőgépek száma meghaladja a 370-et.

A Kadaster az utóbbi években évente közel 500 ezer tulajdonjogi okirat nyilvántartásba vételét végezte el, 2007-ben pontosan 488 100 esetben.

A jelzálogjogi okiratok száma ennél magasabb, ebben a törlések is megjelennek, 2005-ben meghaladta a 770 ezret, míg 2007-ben lecsökkent 632 ezer jelzálogokiratra.

A jogügyletek elektronikus benyújtása

A kataszter számítógépesítését az 1970-es években kezdték meg. Az ingatlanok nyilvántartása 1999. óta számítógépes rendszerben történik. A nyilvántartásra benyújtott papíralapú dokumentumokat szkennelik. Az okiratok elektronikus regisztrációja, a bejegyzés elektronikus formában történő teljesítése a 2005. évben indult meg. A Kadaster az elektronikus ügyintézés többek között azzal is ösztönzi, hogy az elektronikus eljárásért fizetendő díj kedvezőbb, mint a papíralapú okiratok regisztrációs díja.

Az elektronikus ügyintézés feltételeként az ügyfélnek közölnie kell az irányú szándékát, a digitális személyazonosítás érvényességét a Kadaster ellenőrzi. Az elektronikus okiratokkal a munkafolyamatok egyszerűsíthetők és a jogok regisztrációja felgyorsítható, így nincs szükség a papíralapú közjegyzői okiratokra sem.

A közjegyző az elektronikus okiratot interneten keresztül juttatja el a Kadasterhez, ahol az okiratok iktatása és kezelése így jóval egyszerűbb, az elektronikus küldemény előbb érkezik, mint a papíralapú okirat, így a beérkezés visszaigazolása is előbb történhet. A közjegyző ezért előbb tudja megállapítani, hogy az irat a Kadasterhez beérkezett és azt, hogy van-e az érintett ingatlanhoz kapcsolódóan előbb benyújtott okirat.

Fontos jogbiztonsági követelmény, hogy az elektronikus okiratok hitelessége ugyanúgy fennálljon, mint a papíralapú okiratok esetében, ezért az elektronikus okiratok hitelesítéséhez az elektronikus aláírás elengedhetetlen követelmény, bizonyító ereje megegyezik a saját kezű aláírással.

A közjegyző az elektronikus okirat készítéséért ugyanúgy felelősséggel tartozik. A Kadaster és a közjegyző által alkalmazott szoftvereknek kompatibiliseknek kell lenniük, a formátumok közötti kommunikáció érdekében. A protokoll szerint az okiratot pdf formátumban kell e-mail-ben megküldeni, az elektronikus aláírás kódolási módszereit is meghatározták.

A Kadaster által kifejlesztett rendszer az általánosan használt web-ELAN szisztéma. A beküldő felelősségi körében van az internetes továbbítás a Kadaster postaládájába történő beérkezés pillanatáig. A Kadaster visszaigazolja a beérkezést: a küldemény érintetlenül megérkezett. A Kadaster a közjegyző által alkalmazott elektronikus újjelenyomat összevetésével ellenőrzi, hogy az okiratot az átküldés során megváltoztatták-e. A Kadaster az okirat beérkezését és az átvételét elektronikus megerősítéssel igazolja vissza. A feldolgozás után a bejegyzés, regisztráció megtörténtét is elektronikus úton közli. A hitelesítést a hivatal saját hivatalos digitális aláírásával végzi.

Az okiratok elektronikus benyújtásának bevezetése viszonylag zökkenőmentesen ment végbe, ebben az is szerepet játszott, hogy az elektronikus okiratot a szerződő felek nem írják alá, hanem csak a közjegyző.

A közjegyzők egyre inkább az elektronikus beküldést választják, a Kadasterhez az okiratok mintegy 90%-a elektronikusan érkezik be.

A Kadaster a működési előírásokat az elektronikus feldolgozáshoz alakította, felgyorsult az iktatás, visszaigazolás. A munkafolyamatok szervezését az elektronikus feldolgozás nagyban segíti, mert az okiratok a nemzeti adatbázisba kerülnek, a regionális nyilvántartásokat megszüntették, így az okiratokat feldolgozásra ahhoz a részleghez irányítják, ahol a mielőbbi elintézés biztosított.

Az okiratok elektronikus regisztrációja

Az okiratok elektronikus úton történő benyújtása egyre nagyobb mértékű lett, ezért szükségessé vált az okiratok regisztrációja, nyilvántartásba vétele elektronikus rendszerének kidolgozása.

A holland iratrendszerben viszonylag terjedelmes szövegeket kell kibocsátani, ezért az okiratok digitális feldolgozása csak szabványos keretekben hajtható végre, azaz az okiratokat szabványos tartalommal kell elkészíteni. Ha a közjegyző ilyen szabványos formátumban készíti és küldi meg az elektronikus okiratot, a Kadaster

számítógépes rendszere az okiratok elektronikus feldolgozását lehetővé teszi.

Az elektronikus okiratok modellszövegét úgynevezett stíluslap formátumban kell elkészíteni, ezek szöveges digitális formák, és ezeket rögzíti a Kadaster a feldolgozás során. A stíluslapok felhasználhatók jogszabály-stíluslapra és földrészlet-stíluslapra. Az első részben a jogszabály-stíluslap tartalmazza az összes vonatkozó szöveget az ingatlan-nyilvántartási és kataszteri feldolgozáshoz. Beviteli mezőket alakítottak ki a személyi adatok, a jogok, a tulajdoni hányad és egyéb feltételek számára. A második, szabad stílusú szöveg tartalmazza a megállapított jogokat, a korábban megállapított szolgáltatásokat és a felek között fennálló szerződéses viszonyt. A földrészlet-stíluslap csak a földrészlet helyrajzi számának beviteli mezőjét tartalmazza.

A számítógépes feldolgozás az alkalmazott stíluslaptól függ. A jogszabály-stíluslap a jövőben lehetővé teszi a teljes ingatlan-nyilvántartási és kataszteri feldolgozást. A földrészlet-stíluslap csak a kataszterben teszi lehetővé az elektronikus aláírást. A közjegyzői szakma együttműködik ezzel a munkamódszerrel, mert a felek szerződési szabadsága és a közjegyző szerepe változatlan maradt. A közjegyző megszerkeszti a modellszöveget az első rész számára, a második rész pedig megengedi szabadstílusú szöveg bevitelét. A modellek alkalmazása egyébként nem kötelező.

A Kadaster fokozatosan alkalmassá teszi nyilvántartási rendszerét okiratok elektronikus regisztrációjára a rendszeresített stíluslapok felhasználásával; kezdetben a jelzálogjogi okiratok, majd később az adásvételi szerződések, egyszerűbb tulajdon átruházási okiratok bejegyzése történik automatikusan.

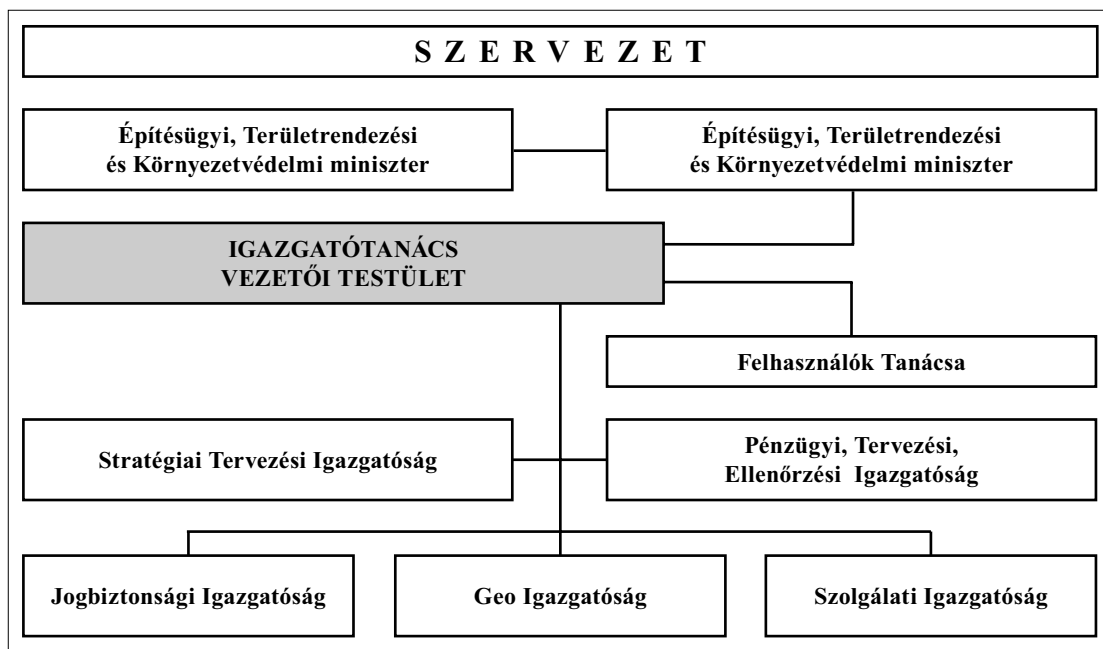
A Kadaster hosszú távú törekvései

A Kadaster a 2008–2012. évekre szóló terveiben kifejezésre juttatja, hogy folyamatosan karban tartja az ingatlanokhoz fűződő jogok és jogosultjaik nyilvántartását, valamint a hajók és repülőgépek nyilvántartását.

Továbbra is biztosítja a bejegyzett jogok és jogosultak jogbiztonságát.

Karbantartja Hollandia földrajzi referencia adatait, biztosítja ezen adatokhoz az optimális hozzáférést a lehető legalacsonyabb áron.

Tevékenysége átlátható, biztonságos és célrötörő. Szolgáltatásait kiváló minőségben, alacsony áron, az ügyfelek nagyfokú megelégedtségére nyújtja.

A holland kataszteri szervezet felépítése

Legal status and organisation of the Dutch Cadastre, with special attention to the registry of legal cases

Papp, I.

Summary

In this article the author presents the legal stance, the establishment, the functioning and the activities of the Dutch Kadaster along with the registration of real estate transaction.

Since 1994, Kadaster has been an independent administrative body, under the political responsibility of the Minister for Housing, Spatial Planning and the Environment. Kadaster financially sound non-profit organisation.

For over 175 years Kadaster stands for the promotion of legal security in real estate transactions to society at large. Kadaster processes data relating to real estate in the Netherlands, in order to keep land registers and cadastral maps completely up to date.

Kadaster refers to data including information about owners, mortgages, rights in rem and purchase price as real estate information.

Kadaster has reached agreement with notarial profession on the further incremental automation of the updating of the cadastral registers. In 2008, Kadaster will take the first steps in this development the automated processing of mortgages and attachments. The automation of contracts of sales and simple deeds of transfer will follow at a later date.

IRODALOM

- Annual report 2007. www.kadaster.nl
 Kadaster Long-Term Policy Plan 2008–2012. www.kadaster.nl
Osskó András: Az informatikai rendszerek megújításának startégiája a kataszter és az ingatlan-nyilvántartás szervezeteinél az EU tag és tagjelölt országokban. GK. 2003.
prof. Paul van der Molen: e-land administration (előadás) Review and Analysis of (seven selected) Real Property Registration and Cadaster Systems in Europa.
Wim Louwmann: Út az elektronikus ingatlan átruházás felé Hollandiában. www.foldhivatal.hu

Ügyfélszolgálat és ügyfélmenedzsment¹

Hidvéginé dr. Erdélyi Erika hivatalvezető
Pest Megyei Földhivatal

A hollandiai tanulmányút második napján az ügyfélszolgálati központ vezetője és munkatársa tartott előadást az ügyfélszolgálatuk működéséről, és a tanulmányút utolsó napján sikerült is megtekinteni azt az Arnheim-i Kadaster épületében (The Netherlands' Cadastre, Land Registry and Mapping Agency, a továbbiakban: Kadaster).

Írásomban azokat a tapasztalatokat, gondolatokat kívánom az Olvasóval megosztani, amelyek e témakörben hasznosak lehetnek számunkra.

Írásomban azokat a tapasztalatokat, gondolatokat kívánom az Olvasóval megosztani, amelyek e témakörben hasznosak lehetnek számunkra. A tanulmányútról 2009. február 12-én a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban tartott konferencián néhány fényképpel is bemutattam az ügyfélszolgálatot, és az Arnheim-i Kadaster impozáns épületét. A képeken tágas helyiségek voltak láthatóak, amelyek arról tanúskodnak, hogy azokat korábban, a nagy számban személyesen megjelenő ügyfelek számára alakították ki. *Paul van der Molen* úr, a Kadaster nemzetközi igazgatója el is mondta, hogy néhány éve még ügyfelekkel zsúfolásig megtelt az ügyfélszolgálatuk, azonban ma már más módon szervezik az ügyfelekkel a kapcsolatot, illetve látják el ügyfélszolgálati feladataikat. [Az ügyfélszolgálat előtti térben jelenleg kisebb szakmatörténeti kiállítás látható. Régi mérőeszközöket, illetve a földmérési munkákhoz szükséges korabeli kerékpárt (1. ábra), régi autómobil helyezett el, amellyel sajátos hangulatot teremtettek.] Ott tartózkodásunk délelőttjén az ügyfélpultnál egyetlen ügyfél volt jelen, aki telekhatár víta ügyében kért teljes körű adatszolgáltatást.

Tehát a látottak alapján egészen másképpen kell gondolkodni, illetve elképzelni az ügyfélszolgálati munka jellegét Hollandiában.

A 2. ábra azt mutatja, hogy csupán az ügyfeleknek 0,5%-a keresi fel személyesen az ügyfélszolgálatot.

Az ügyfélszolgálatnak és a szolgáltatásokat szervező centrumnak a szervezetben belül közvetlen kapcsolata van a holland Kadaster vezetőségével, a stratégiai tervezéssel, a pénzügyi tervezéssel, ellenőrzéssel, a jogbiztonságot szolgáló egységgel, a földméréssel és a külső ügyfelekkel, a kataszteri hivatal központjában. A holland Kadaster általános célja ügyfelek igényeinek kielégítése, és kifejezetten ezzel a szóhasználattal: a „megnyerés/csábítás” stratégiájával, amely számukra nem pusztán csak rámenőséget jelent, amellyel, hogy természetesen munkájuk során mindig szem előtt tartják szervezetük érdekeit. Azt

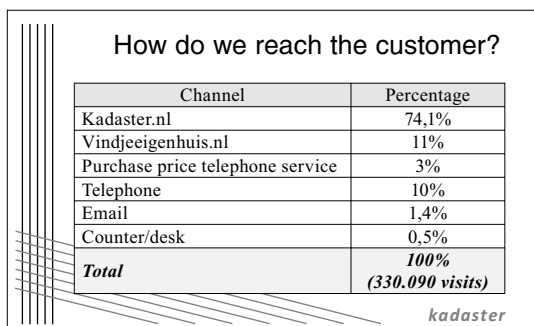
kívánják elérni az ügyfélnél, hogy elfogadja azt, hogy a problémája megoldására, vagy a szolgáltatások tárgyát képező adatokhoz való hozzájutás legmegfelelőbb és a leghatékonyabb módja megegyezik a Kadaster által kínált lehetőséggel. Ehhez szükséges, hogy a felhasználók megértsék a szolgáltatások lényegét, igénybe vételének lehetséges útjait.

Melyek azok a lehetőségek, amelyen eljutnak az ügyfélhez: a Klikk-Call-Face módszert alkalmazzzák, amely azt jelenti, hogy az ügyfél egyszerű „kattintással” intézheti ügyét, vagyis meg-

¹ A SDiLA Konferencián, 2009. február 12-én elhangzott előadás szerkesztett változata. (Fotó: HBA)

1. ábra Korabeli mérőfelszerelés és közlekedési eszköz (Fotó: Hidvéginé)

2. ábra A Kadaster ügyfélforgalma

felelő web felületen elérheti a számára szükséges információkat. Ha elakad, a telefonos központot keresztül kérdést tehet fel; ha problémája még ennél is bonyolultabb, akkor kerül sor személyes kapcsolatfelvételtre.

Az ügyfélkapcsolati centrum az ügyek 90%-át elintézi, csak 10%-a igényel további közreműködést, a kataszteren belül más szervezeti egységekkel. Ilyenkor az ügyfélkapcsolati centrum egyeztet a Kadaster szervezetén belül azzal, akinek a hatáskörébe, feladatkörébe tartozik a probléma megoldása. Az ügyfelet, amint tisztázódik a helyzet, telefonon visszahívják, és tájékoztatják ügyéről.

A legtöbbször előforduló kérdésekre állandó kidolgozott válaszaik vannak, amelyek téma szerint a web felületen elérhetők (jelölésük: FAQ). Néhány helyen nálunk is van már ilyen hasonló módszer: az ún. gyakran ismételt kérdések (GYIK). A hollandiai tapasztalat azt bizonyítja, hogy maga az ügyfélszolgálati központ is nagyon jól tudja használni ezeket az elérhető válaszokat.

Az ügyfélszolgálatról – és a szolgáltatásai megszervezéséről is – azt vallják: nincs járatlan út az ügyfél számára, mindegy, hogy milyen utat választ az ügyfél, mindig a megfelelő helyre jut, ahol a kérdéseire megfelelő választ kap. Ezt úgy érik el, hogy amikor az ügyfél valamilyen módon felkeresi a Kadastert, nem marad magára, hanem egy integrált tartalommal és kapcsolatokkal rendelkező rendszerbe kerül. Nem engedik az ügyfelet elveszni a „hivatal” útvesztőiben. Például, ha egy ügyfél kapcsolatba került az ügyfélszolgálattal, az ügyfélszolgálat munkatársa azonnal látja az ügyfél összes korábbi problémáját, kérdéseit stb., bármelyik úton is jutott el az ügyfélszolgálatra. Az ügyfélszolgálati munka és szolgáltatásai minőségének garanciája maga a Kadaster rendszere.

Hogyan tartják a kapcsolatot az ügyfelekkel? Első sorban web lapon, fizetett telefonos szolgáltatással, telefonon, e-mailen és az ügyfélszolgálaton keresztül.

Kik az ügyfelek, illetve partnereik?

- közjegyzők,
- ingatlan közvetítők, ingatlan forgalmazók,
- magán személyek,
- biztosító társaságok,
- statisztikai hivatal,
- Területrendezési és Környezetvédelmi Minisztérium,
- pénzügyek,
- közmű cégek,
- önkormányzatok,
- tartományok.

(Hajókról (tartályhajókról) is vezetnek nyilván tartást abban az esetben, ha hitel terheli azokat.)

Természetesen a fenti intézmények nem teljesen kompatibilisek az itthoni intézményrendszerünkkel, és az általunk használt fogalmakkal.

Az ügyfélszolgálati munkán kívül szolgáltatásai körében folyamatosan speciális szolgáltatási „csomagokat” alakítanak ki speciális csoportjaik részére. A célcsoportokkal a kapcsolatot külön menedzserek tartják. Ezek a célcsoportok a következők:

- közjegyzők,
- ingatlan forgalmazók, ingatlan közvetítők,
- nemzeti hatóságok,
- helyi és tartományi hatóságok.

A speciális szolgáltatási csomagok kialakítására – pl. sokszor tapasztalnak egy termék iránti érdeklődést, akkor ezzel külön foglalkoznak – szisztematikus módszereik a következők:

- gyűjtés,
- kiválasztás,
- elemzés,
- elmagyarázás,
- megértetés.

A fenti módszerekkel mindig azt kutatják, hogy az ügyfélnek mire van igénye, mire van szüksége, tehát nem pusztán azt ajánlják, ami termékük van, hanem az ügyfelek igényéhez alakítják a szolgáltatásait. A szolgáltatásai szervezésénél a rendelkezésükre álló külső-belső információkat összeállítják, és szervezetük minden szintjén támogatják az ez alapján meghozott marketingdöntést. A piaci információkban figyelik a trendeket, fejlesztéseket, versenyeket. Ezen belül természetesen a folyamatokban rejlő veszélyeket és a lehetőségeket is felméri, elemzik. Az ügyfeleket szinte fogyasztóvá alakítják

át, üzleti terméket, csomagokat alakítanak ki számukra az ingatlanhoz kapcsolódó, rendelkezésükre álló adathalmazból és lehetőségekből a szolgáltatásaik keretében. Módszereik nagyon eredményesnek bizonyulnak, hiszen az ügyfél elégedettség 2007-ben kiváló és nagyon jó minősítéssel 96%-os volt. Az átláthatóság, a célzott kommunikáció, központosított információk elérhetősége biztosítja az ügyfélkapcsolatot, amellyel ilyen kiváló eredményeket érnek el.

A szolgáltatás megszervezését nagyon nagy feladatnak, kihívásnak tartják. Lépésről lépésre a haladás útját választják, ami azt jelenti, kisebb részekre bontják a feladatot:

- feljegyezni az ügyfélre vonatkozó információkat,
- ezt központosítani,
- az információkat kibővíteni, kinyerni belőle további információkat,
- végül az útvonalak meghatározása, és az erre vonatkozó integrált rendszer kialakítása.

Az ügyfélszolgálatot 17 fős munkatársakból álló kreatív csoport végzi. Fontos, megjegyezni, hogy az ügyfélszolgálatot nem egy megoldásnak tekintik a problémákra, hanem egy eszköznek, amely nagyon fontos része a Kadaster „gépezetének”. Jelenleg a legnagyobb hangsúlyt arra fektetik, hogy az ügyfeleikről, azok tevékenységéről minél több adatot gyűjtsenek össze az eredményes szolgáltatás érdekében. Jelenleg ennek a feldolgozásánál tartanak.

A Kadaster-ben az ún. „ügyfelek tanácsának” fontos szerepe van az ügyfélszolgálatokra vonatkozó vélemény kialakításában, továbbá az egyeztető fórumnak is, amely az ár/díjmelésekben, csökkentésében tölt be fontos szerepet. Természetesen ebből a szempontból is nagyon fontos az ügyfélszolgálatok működése.

A Kadaster-rel szemben társadalmi elvárás, hogy megbízhatóan lássák el az ingatlanokra, földmérésre vonatkozó ügyeket, és független tanács-

adói legyenek a vitás ügyeknek. Az ingatlanokra vonatkozó jó regisztráláson, nyilvántartáson áll vagy bukik e területen a jogbiztonság. Fontosnak tartják a megalapozott tervezést, jó módszerekkel és kiváló minőségben. Jelenleg 2012-ig vannak terveik a fejlesztésekre és a feladataik végrehajtására, természetesen rendszeresen figyelve, elemezve annak megvalósulását. Céljuk, hogy szolgáltatásaik révén esszenciális részévé váljanak a társadalomnak és a gazdasági életnek.

Remélem sikerült néhány új gondolatról szólni e témakörben, amelyet érdemes tovább gondolni és talán ezzel fel is keltettem az érdeklődést az ügyfélszolgálat, ügyfélmenedzsment iránt. Természetesen a leírtakon kívül egy ilyen tanulmányút – amely betekintést engedett egy más ország hivatalába, továbbképző központjába, módszereikbe – nagyon sok érdekes, hasznos tapasztalatokhoz juttatta a résztvevőket.

Nagyon köszönöm, hogy részt vehettem a tanulmányúton!

Customer service and management

Hidvéginé dr. Erdélyi, E.

Summary

The Article covers the key points of the Kadaster (cadastre) lecture-series agenda (set in The Netherlands). It expounds how the Kadaster upper management successfully improved its customer service and how they still manage to improve it on a daily bases.

However, the article summarizes the innovations and achievements of the Customer service, it focuses on to give a perspective of a personal experience of the system.

The text briefly explains the fundamentals of the improvements, the importance of customer satisfaction and how the computer-based service accelerated the administration.

Stratégiai tervezés – egy lehetséges gazdasági modell¹

Biró Gyula vezérigazgató
Geodéziai és Térképészeti Zrt.

Köszönetet mondok a szervezőknek azért, hogy ezen a tanfolyamon, mint vállalkozó részt vehettem. Vállalkozóként talán természetes is az, hogy bizonyos információkat más-képp értékeltem, más ragadta meg a figyelmemet nemcsak a magyarországi, hanem a hollandiai tanulmányút során is.

Hogy egyáltalán miért választottam ezt a témát, gyakorlatilag részben már magyarázatot is adtam. Több előadást hallottunk általában a menedzsmentről, ennek részeként az ügyfél-menedzsmentről, és arról, hogy hogyan alkalmazzák Hollandiában ezen eszközöket a napi gyakorlatban.

Lényeges volt számomra a stratégiai tervezés módszertanának közelebbi megismerése. Hogy miért a stratégiai tervezést ragadtam ki? Talán azért, mert ezt hiányolom a legjobban a mi szakmánkban (bár ennek oka adottságainkban is kereshető), és ha találkozunk ezzel a fogalommal, esetleg gyakorlattal, ez nem azzal a módszerrel folyik, ahogy ezt a gyakorlatban kellene végrehajtani.

Itt rögtön egy fogalommagyarázatot is szeretnék adni, hogy milyen értelemben használom a menedzsment fogalmát. Kettős jelentése van. Jelenti egyrészt azt a tevékenységet és azokat az embereket, akik egy cégen belül foglalkoznak szakterületekkel és irányítanak egy vállalkozást megfelelő technikákkal, de mint tudományt is megemlítem, aminek a főbb területei a tervezés, a vezetés, a pénzügyi irányítás, a könyvelés, a emberi erőforrással való gazdálkodás, a marketing és még sorolhatnám.. Egy olyan élő tudomány, ami folyamatosan változik, ahogy a gazdasági környezet, a technológiák, és maga a világ is.

Ezeknek a kérdéseknek érdemi taglalása előtt néhány összehasonlítást szeretnék tenni a holland és a magyar rendszer között, a fogalmak jobb megértése érdekében.

Alapfeladat

A földügyi igazgatás alapfeladata sem teljesen azonos a két ország esetében. Hollandiában a jelzálloggal terhelt – a hajók, légi – járművek nyilvántartásával is foglalkoznak. Új elemként jelent meg

Hollandiában 2008-ban a közmű nyilvántartás, míg a magyar kataszter feladatai ezt a kört nem érintik.

Különböző a gazdasági modell. A tanulmányút során megtudtuk, hogy a holland kataszter független önfenntartó szervezet, de az nem hangzott el egyértelműen, hogy gazdasági társasági társasági elveken működik, amely egy részvénytársasághoz hasonló szabályok szerint tevékenykedik egyetlen menedzsmenttel. Ez egy non-profit vállalkozás, ami azt jelenti, hogy a képződő profitot visszaosztják a szolgáltatást igénybevevők részére úgy, hogy pl. a következő évben kevesebb lesz az adatérték díj. Tehát nem közvetlen megtérítés formájában történik a többlet (profit) visszafizetése, hanem ezt a következő év áralakításában, mint korrekciót veszik figyelembe. Utaltam arra is, hogy a holland kataszter egy központi szervezet, míg nálunk egy, tagolt, jogi személyiséggel rendelkező földhivatalokból álló, ilyen értelemben bonyolult szervezet, a hollandiai gyakorlattól lényegesen eltérő jogszabályi környezettel. Mások a célfüggvények. Nálunk a fő feladat elsősorban a jogszabályok által előírt feladatok, tevékenységek megbízható és pontos végrehajtása.

Technológiai vonalon lényeges különbség nem tapasztalható, azt hiszem, hogy e téren szegyenkezni valónk nincs.

¹ A SDiLA Konferencián, 2009. február 12-én elhangzott előadás szerkesztett változata. (Fotó: HBA)

A menedzsment eszközök alkalmazhatósága

E tekintetben jelentős a különbség, mert ha a holland katasztert egy vállalkozásnak tekintjük, kötelező alkalmazni a menedzsment eszközöket ahhoz, hogy eredményes legyen a gazdálkodás, míg a magyar földhivatali szervezetben ezek az elvárások, igények a rendszer jellegéből eredően nem jelennek meg.

Tanulságos volt megtapasztalni, hogy valójában hogyan működik a stratégiai tervezés – amit végül is hosszú távú tervezésként lehet aposztrofálni – a holland kataszterben. Melyek ennek az összetevői? A rendszer egy több szintből álló stratégiai piramisba foglalható (1. ábra)[HBA1]. A legfelső szint, amit „mission” szóval szoktak fordítani. Nehéz pontosan meghatározni, hogy ez milyen „küldetés” valójában, de lényegében azt fogalmazza meg, hogy mi az alapfeladata az adott szervezetnek, illetve vállalkozásnak. A holland gyakorlatban egyértelműen meghatározták a legalapvetőbb elvárásokat saját szervezetükkel szemben, amit röviden úgy fogalmazhatunk meg, hogy a tevékenységi körükbe tartozó összes nyilvántartást szeretnék nagyon magas színvonalon vezetni, amihez bármilyen jog tartozik, illetve lehetőleg szeretnék ezek térbeli, geometriai helyzetét is egyértelműen kezelni („birtokolni”). Ebbe beletartozik a mi kataszteri fogalmainkon kívül – ahogy ezt már említettem – a közmű-nyilvántartás is.

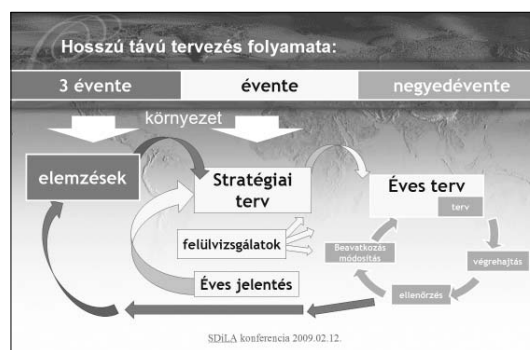
A piramis középső szintje tartalmazza azokat a szándékokat, terveket, amelyek megvalósítását tervezik, illetve szükségességnek tartják a már meglévő feladataik, szolgáltatásaik mellett, és ezt milyen alapértékekre támaszkodva tudják megoldani. Ebbe a fogalomkörbe sorolja a „nyitottság, megbízhatóság és ambíció” fogalmakat, mint elérendő és megoldandó feladatokat. Ezeket a szándékok és tervek megvalósítását egy olyan stratégiára alapozzák, amely egyértelműen megfogalmazott eszközökből és eljárásokból áll, és amelyek a külső-belső környezeti adottságokra támaszkodnak.

A hosszútávú tervezés folyamata

Az öt évre szóló hosszútávú tervet évenként újítják, finomítják. A terv nem központi elvárásokat és hozzárendelt költségvetési támogatást, vagy annak valamilyen módon leosztott részét tartalmazza. A tervet a holland kataszter készíti, és ez a tervezési folyamat – jól tudjuk – alapvetően

eltér a magyar gyakorlattól, ahol megfogalmazott elvárások vannak, önfinanszírozással, illetve befizetési kötelezettséggel, Lényeges eleme a holland tervezésnek a nyitottság. Ez azt jelenti, hogy az üzleti, illetve stratégiai tervet véleményeztetik a dolgozókkal, a felhasználók tanácsával, a felügyelő bizottsággal, és ezt követően történik a terv jóváhagyása, amely már miniszteri hatáskör.

A tervezés folyamatát mutatja a 2. ábra. Az éves stratégiai terv alapján készül el az egy éves üzleti terv, és ezt az éves tervet negyedévente frissítik, felülvizsgálják, figyelembe véve a kataszter ügyfélforgalmát, a változó külső környezet hatását. Szükség esetén a tervet módosítják.

2. ábra A tervezés folyamata

Háromévente a stratégiai tervet külső szakértő céggel vizsgáltatják felül. Ennek során a változó külső gazdasági, politikai hatásokat is elemezik javasolják esetenként a stratégiai terv módosítását. A módosított stratégiai tervet is végül a miniszter hagyja jóvá.

Magyar kataszter

Vállalkozóként úgy gondolom, hogy ugyanezt vagy hasonló stratégiai tervezést a hazai kataszterünkénél is el lehetne végezni, hiszen az alapfeladatokat (küldetést) mi is meg tudjuk fogalmazni. Elegendő, ha fellapozzuk az FVM szervezeti működési szabályzatát, amelyben a földmérési és térinformatikai főosztály feladatainak felsorolása két oldalt tesz ki. Kétségtelen, hogy ilyen feladat tömegből az érdemi, meghatározó küldetéseket (alapelvárásokat) kiválogatni meglehetősen nehéz, de vegyük figyelembe, hogy a magyar kataszter egy végrehajtó szervezet, nem vállalkozás.

Alapértéknél a három fő elem biztosan érvényesíthető, és ez nagyon fontos. Talán még ide

tartozik a komoly szakmai tudás, amivel ez a szervezet rendelkezik.

Célként mi is megfogalmazhatjuk azt, hogy minél magasabb színvonalon kívánjuk kielégíteni az ügyfelek igényeit, és ezt nem feltétlenül az adatérték díj folyamatos növelésével akarjuk kompenzálni, mert ezt hosszútávon nem viseli el az ügyfélkör, meg a társadalom sem.

A stratégiai tervezésnél végig kell gondolni a várható változásokat és ennek várható hatásait. A holland példából kiindulva ezt itthon is elvégezhetjük a 2013. évig terjedő időszakra. Néhány gondolat ezek közül:

- az alap-nyilvántartási adatszolgáltatással kapcsolatos igény – véleményem szerint – nő. Ezt arra alapozhatjuk hogy egyre bővül a rendelkezésre álló digitális adatállományok köre, amelyhez való hozzáférés könnyebbé vált, ezt bizonyítják a TAKAROS és TakarNet működésének kedvező tapasztalatai, és az egyre növekvő igények;

- új típusú nyilvántartások bevezetése várható a következő években. Ilyen lehet. a vagyonszámvetés, amit akár a politika, akár a gazdaság kényszerít ki. Erre érdemes odafigyelni, és már most megtenni azokat a lépéseket, hogy ezeknek az információknak gazdái lehessünk, az információk, adatok jelenlegi nyilvántartási rendszerünkbe integrálhatók legyenek.

Amit változatlanul meghatározóan fontosnak tartok – épp a holland példa és eddigi hazai tapasztalataim alapján – az, hogy vegyük be a földmérési törvénybe a közműnyilvántartásnak legalább a lehetőségét. A mai napig sincs gazdája a közműnyilvántartásnak, pedig egy óriási nemzeti vagyonszámvetésről van szó. Ha ennek a jelenleg aktuális jogi vonzatára, az egész ország területét érintő vezetékjog bejegyzési feladatokra gondolok, ez felhívja a figyelmet arra, hogy érdemes lenne meggondolni az ágazatunknak azt, hogy építsük be alapnyilvántartásunkba ezt a tevékenységet. Munkát, bevételt és nem utolsó sorban presztízszt adna ágazatunknak.

Egyre inkább terjed az e-ügyintézés. Itt is láttunk példákat, utalásokat arra, hogy Hollandiában az ügyfélforgalomnak a 90%-a most már elektronikus úton történik, aminek feltétele az elektronikus kezelhető adatok megléte. Ezzel mi is rendelkezünk! Erre történetesen stratégiája is van az ágazatnak, hiszen az e-földhivatal stratégiája működik, a létrehozását biztosító projekt végrehajtása elkezdődött. Kérdés, nem túl lassú-e ez a folyamat. Úgy érzem, hogy az élet kezd már kikényszeríteni, hogy bizonyos terü-

leteken – megint erre a bizonyos vezetékjogra utalok – már elektronikus kezelni nagy tömegben keletkező adatokat.

A szabályozásváltozást stratégiai szempontból nagyon fontosnak tartom, hogy a követő jogszabályozásból inkább az előrelátó jogszabályozás irányába kell elmenni, mert már amikor a földmérési törvény megszületett, szinte azonnal jelentkezett a Nemzeti Kataszteri Program 1997. évi indulásakor az egységes digitális adatkezelés igénye. Ennek rendezése a mai napig elmaradt. Igaz ez az A3 és A5, a DAT és F2 szabályzatra is, mert a szabályozás kullog az élet után. Ezt meg kell fordítani és előre gondolkodni.

A stratégiai tervezés kérdése a fejlesztések támogatása, ütemezése. Ha feladatainkat előre tudjuk ütemezni, hozzárendelhetők a szükséges technikai, technológiai bővítések, fejlesztések, amelyek garanciát biztosíthatnak a megfelelő színvonalú végtermék előállításához, elkerülve azokat a félmegoldásokat, kényszermegoldásokat, amelyek sok esetben behatárolják tevékenységünket, és ami végső soron a megrendelőnek, a nemzetgazdaságnak mindig többbe kerül, mint az egyszerű elvégzett minőségi munka.

Minden bizonnyal a politikai vezetés csökkenteni fogja (kénytelen lesz csökkenteni) a költségvetési szervek számát. Stratégiai szempontból ez még inkább indokolja azt az előbb tett észrevételemet, hogy éppen a közmű és egyéb nyilvántartások révén hozzunk ide egyéb tevékenységeket és bizonyítsuk be, hogy szükség van erre a kapacitásra.

Fontos, hogy az *adatpolitika* is változzon. Észszerűtlen és megengedhetetlen, hogy ilyen arányú ingyenes adatszolgáltatás legyen akkor, amikor gyakorlatilag az adatokból kell megélnie ennek az ágazatnak. Kezdeményezni kell – valószínűleg egy keményebb politikai lobbiszükség – az alanyi jogon járó ingyenesség megszüntetését. A kedvezményezett – minden bizonnyal ezzel is úgy vannak – ami ingyen van, annak nincs igazi értéke. Ezt csak még fokozza a sok esetben felesleges, indokolatlan adatlekérések tömege is.

Gazdasági környezet

Sajnos joggal várható, hogy a válság lecsengése még sokáig várat magára, viszont az IT infrastruktúra gyorsan fog fejlődni, tovább növekszik a minőségi adatok iránti igény. Együttműködésre lesznek kényszerítve a különböző szakterületek adatgazdái.

A Hollandiában szerzett tapasztalatok végső következtetéseként fogalmazódott meg az a gondolat: vajon Magyarországon önfinanszírozó non-profit vállalkozásként nem lenne működőképes a magyar kataszter? Talán így tovább bővülne az ügyfélcentrikus szolgáltatások köre, színvonala a szolgáltatási díjak emelése nélkül.

Problémák

Az előbbi gondolatmenet követve nyilván nem mindegy az, hogy egy köztisztviselői státusból egy idő után alkalmazotti státuszba át kell menni. Itt tehát a menedzsment szemléletet általánossá kell tenni, amiben az oktatás szerepe hangsúlyozott lenne, és természetesen a jogszabályi háttérrel is meg kell teremteni; talán ez utóbbi lenne a legnehezebb. Hosszú távú tervként mindenképpen javasolom ezeket végiggondolni, hiszen a holland kataszteri modell jól működik.

Strategic Planning – possible economic model

Biró, Gy.

Summary

During field trips in Hungary and in The Netherlands, studying the land and property registration systems in these countries, many things captured

my attention as I saw them from a businessman's view.

The Dutch Kadaster is a non-profit, self-supporting enterprise, registering and managing not only cadastral data, but hypothecated vehicles (vessels, aircraft) and public utilities as well.

The cadastral system applies management tools to be efficient in economics, such as long term Strategic Planning for 5 years. The 5 year plan is being slightly modified yearly, according to the current circumstances.

In The Netherlands, the cadastral system's customer's bustling trade is in 90% electronic, which manages digital map data, what we already have in Hungary as well.

In Hungary, the political leadership will probably reduce (must reduce) the number of organizations run by the State. This indicates, that the Hungarian unified land registration system should be open for public utilities registration, e-customer service and management tools to prove it's importance.

In these poor economic conditions with financial crisis in Hungary, it would be necessary to convert the unified land registration system into a non-profit company, or public limited company (PLC).

I suggest the above mentioned ideas because the cadastral system in The Netherlands works quite well, but what about the Hungarian one?

• • • • • T Á J É K O Z T A T Á S • • • • •

A Magyar Mérnöki Kamara Geodéziai és Geoinformatikai Tagozata
2009. március 07-én
a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Oltay-teremben
tisztújító közgyűlést tartott.

A közgyűlés az alábbi vezetőséget választotta:

Elnök

Farkas Imre

Elnökségi tagok

Ágfalvi András

Botond Gábor

Dobai Tibor

Gósz Zoltán

Minősítőbizottság

Bálits Lajos

Érdi-Krausz György

Juhász Ferenc

Nagy Béla

Szkudán Zsolt

Dányi József

Faragó Péter

Kovács István

Oláh Róbert

Takács Gábor

A taggyűlésről részletes beszámolót a Mérnökújságban olvashatnak.

Szerkesztőség

Ingatlan-nyilvántartási specialitások és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) összevetése

Dr. Boros Gizella

a Csongrád Megyei Földhivatal Ingatlan-nyilvántartási osztályvezetője

Az ingatlan-nyilvántartási eljárás megannyi meglepetést és kuriózumot rejteget. Ezek egy része azonnal szembeötlik, más részükre azonban csak a jogi szabályozás mélyrehatóbb vizsgálata után bukkanhatunk rá.

Úgy szemre, csak egy, a közigazgatási hatósági eljárások közül, azonban a rá vonatkozó jogszabályoknak már egy felületes átfutása után is látszik, hogy „se hús, se hal”. Polgári jognak közigazgatási jog, közigazgatási jognak polgári jog. Az ingatlanügyi hatóság ugyanis a hozzá benyújtott kérelmekhez csatolt okiratok tartalmát a polgári jogi szabályoknak való megfeleltethetőség szerint is vizsgálja, ugyanakkor mindezt a közigazgatási eljárások egyik legkötöttebb eljárási rendjén belül. Ennélfogva az ingatlan-nyilvántartás eljárásjoga kettős arcú, mivel a fentiek szerint ugyan maga az ingatlanügyi hatóság polgári jogi tartalmat hordozó okiratokat a nyilvánvaló érvénytelenség esetleges kizárása miatt tartalmilag is vizsgál, ugyanakkor ezeknek az okiratoknak a tartalmát fokozottan védenie is kell, mely utóbbi követelmény miatt a földhivatal nem „írhatja felül” semmiféle – más közigazgatási hatósági eljárásban szokásos – bizonyítási eljárással azok tartalmát. (Pl. a feleknek az okirattal ellentétes esetleges akaratát nem vizsgálhatja, nem hallgathat meg tanukat stb.)

Az ingatlan-nyilvántartás eljárásjogi szabályai egyrészt az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényben (Inyvtv.) és végrehajtási rendeletében, a 109/1999. (XII. 29.) FVM rendeletben (Inyvhv.), másrészt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (Ket.) található.

Anyagi jogi szabályai – elenyésző számú közigazgatási és egyéb jogterülethez tartozó kivé-

teltől eltekintve – részben szintén magában az Inyvtv.-ben, de döntő többségét tekintve az 1959. évi IV. törvényben (a Ptk.-ban), valamint más olyan jogszabályokban található, amelyek természetesen és jogi személyek, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek ingatlanl kapcsolatos vagyoni viszonyait szabályozzák. E jogszabályok közül a teljesség igénye nélkül, csak a legfontosabbakat kiemelve, szólni kell a már említett Ptk.-n kívül a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII., a termőföldről szóló 1994. évi LV., az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV., a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV., a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. és a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvényről.

Aдва van tehát egy alapvetően polgári jogi anyagi jogi háttér és egy hatósági eljárást szolgáló eljárási rend.

A fenti sajátosságokon túl az ingatlan-nyilvántartás kereteit az alapelvei adják meg. Ezek: a bejegyzés, a nyilvánosság, a közhitelesség, kérelemhez kötöttség, a rangsor és az okirat elve. (Az ingatlan-nyilvántartási alapelvek bővebb taglalásától most eltekintek, csupán a mondanandó szempontjából lényeges oldalukra kívánok rávilágítani.)

Az eljáró ingatlanügyi hatóság jogot és ténytet nem állapít meg, csak okiratok alapján regisztrál (bejegyez, feljegyez, töröl), vagy a bejegyzési, feljegyzési kérelmet (megkeresést) elutasítja. Ugyanakkor az anyagi jogszabályokban megkövetelt tartalmi és alaki kellékek meglétét vagy hiányát vizsgálnia kell, melynek eredményeként megállapítja a bejegyzésre alkalmasságot, illetve annak hiányát.

Ez utóbbi esetnek két típusa van, a pótolható és a nem pótolható hiányosságok köre.

Nem pótolható hiányosság fennállása esetén, vagy az ugyan pótolható, de felhívásra sem megszüntetett hiányosság fennmaradásakor egyaránt, az okirat bejegyzésre alkalmatlan. A bejegyzésre alkalmasság vizsgálata során a földhivatalnak arra is figyelnie kell, hogy szenved-e az okirat nyilvánvaló érvénytelenségben. A nyilvánvaló érvénytelenség fogalma a polgári jogi kategóriák közül a semmisségnek feleltethető meg leginkább, azzal a megszorítással, hogy e semmisségi oknak magából az okiratról kell kitűnnie.

Az érvénytelenség másik esetét, a megtámadhatóságot a földhivatal nem vizsgálhatja. Abban az esetben viszont, ha valamelyik ügyfél hivatkozik az érvénytelenségre, akkor a földhivatalnak fel kell szólítania az illetőt a polgári per megindításának határidőn belüli igazolására. A per megindításának a megadott határidőn belüli igazolása esetén a földhivatal az előtte indult eljárást felfüggeszti, és ezt követően a majdan hozandó ítélet jogerős példányának tartalmát alapul vevő döntést hoz. A perindítás igazolására történő felhívás eredménytelensége esetén pedig az ingatlanügyi hatóságnak a rendelkezésére álló okiratok alapján úgy kell határozatát meghoznia, hogy a nyilvánvaló érvénytelenség esetén kívül eső egyéb érvénytelenségi ok esetleges fennállását figyelmen kívül kell hagynia.

Itt kell kiemelni, hogy érvényesen létrejött szerződés is lehet bejegyzésre alkalmatlan, akár alaki, akár tartalmi okból.

A kérelem elutasítását eredményezi, ha a Ptk.-ban ugyan kötelező tartalmi elemként elő nem írt, de az Inyvt. 32. §-ában rögzített, ingatlan-nyilvántartási bejegyzéshez szükséges tartalmi elemek közül a felek valamit kihagynak az okiratról, vagy ha a szintén e §-ban előírt alaki feltételeknek a szerződés nem felel meg. Ez az utóbbi eset áll fenn például akkor, ha a felek nem az ingatlan-nyilvántartási előírásoknak megfelelő fajtáját választják a teljes bizonyító erejű magánokiratnak, mert ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett magánokirat helyett maguk által szerkesztett és két tanú együttes jelenlétében aláírt adásvételi szerződést kötnek.

Míndezekből látható, hogy a bejegyzésre alkalmasság és az érvényesség nem szinonim fogalmak, továbbá, hogy az ingatlanügyi hatóságnak részint vizsgálnia kell a kérelem alapjául szolgáló okirat polgári jogi szabályokkal való megfeleltethetőségét a külön jogszabály szerinti keretek között, részint pedig közhiteles nyilvántartást vezető közigazgatási hatósághoz illően, a szigorú

szabályokkal körülbástyázott ingatlan-nyilvántartási eljárási rend előírásait alkalmazva, azokon túl semmit nem észlelhet és nem vizsgálhat.

Itt kell megjegyezni, hogy az ingatlan-nyilvántartási eljárásnak az Inyvt.-be és az Inyvhr.-be foglalt szabályai –joggal – sokkal merevebbek a Ket. szabályainál. Ennek oka magában az ingatlan-nyilvántartás tárgyában, valamint az ingatlanügyi hatóság hatásköri korlátaiban keresendő, mert a természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek ingatlanokhoz kapcsolódó polgári jogi viszonyiba való hatósági beavatkozás egy regisztrációt végző szerv részéről katasztrofális lenne.

Feltehetően a fenti okra vezethető vissza az a körülmény is, hogy az ingatlan-nyilvántartási eljárás számára annak ellenére „testidegen” maradt a Ket., hogy a jogalkotói akarat annak hatálya alá söpörte, mégpedig oly módon, hogy az Inyvt. és az Inyvhr. – számos más közigazgatási eljárás szabályához hasonlóan – a Ket.-től kizárólag abban az esetben térhet el, ha azt maga a Ket. kifejezetten megengedi.

Ezt lehet deklarálni, de nézzük csak meg közelebbről, működik-e? A problémák már a két törvény egyes alapelveinek ütközésével kezdődnek!

Az ingatlan-nyilvántartási kérelemnek – túl azon, hogy már eleve formanyomtatványon kell benyújtani – a kérelemhez kötöttség elve miatt más közigazgatási hatósági eljárásokat megindító kérelmek szóhasználatához képest sokkal szabatosabbnak kell lennie. Itt a kérelem – szóhasználatától független – tartalma szerinti elbírálásának nem lehet helye. A Ket.-beli alapkörülmény, mely szerint a kérelmeket tartalmuk szerint kell elbírálni, az ingatlan-nyilvántartási eljárásnak csak a jogorvoslati szakaszában és az ingatlanügyi panaszokban érvényesülhet.

A Ket. 3. §-a tartalmazza a hivatalból való eljárás elvét. Eszerint a közigazgatási hatósági eljárásban a törvény keretei között a hivatalból való eljárás elve érvényesül. A közigazgatási hatóság a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból indítja meg eljárását, illetve a kérelemre indult eljárást jogszabályban meghatározott feltételek esetén az ügyfél akarata ellenére is folytathatja. Az e jogszabályhelyhez fűzött kommentár arra is kitér, hogy egyébként az eljáró hatóság még a kérelemre indult ügyekben is eltérhet az ügyfél kérelmétől, így például az engedély megadását feltételhez kötheti. Levonható a következtetés, a Ket.-ben a hivatalból való eljárás a főszabály.

Az Inyvtv. 6. §-ában lefektetett kérelemhez kötöttség elve ezzel szöges ellentétben áll, főleg, ha összevetjük az Inyvtv. 26. § (1) bekezdésével, mely szerint „*az ingatlanhoz kapcsolódó jog vagy tény keletkezését, módosulását, illetve megszűnését jogszabályban meghatározott nyomtatványon benyújtott kérelemre vagy megkeresésre kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni*”. Az ingatlan-nyilvántartási eljárásban tehát a főszabály a kérelemre induló eljárás.

A kétféle megközelítés okára az eljárások eltérő célja és tárgya ad magyarázatot. A közigazgatásban, mint az a megnevezésből is kitűnik, tipikusan a közhatalom gyakorlása a cél, még ha ezt a szolgáltató funkció erőteljesebbé válása mellett teszi is a hatóság. Az ingatlan-nyilvántartásban döntően a Ptk.-ban szabályozott és az ingatlanhoz kapcsolódó jogok és jogilag jelentős tények regisztrációja a cél. (Természetesen a jogosult és az ingatlan beazonosításához szükséges adatok átvezetése mellett. Az áttekinthetőség kedvéért azonban a továbbiakban csak a jogok bejegyzésével, illetve tények feljegyzésével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozom.)

Mivel polgári jogi jogviszonyok, és ilyen jellegű tények nyilvántartása folyik az ingatlanügyi eljárásban, eléggé abszurd és egyben kivitelezhetetlen lenne az, hogy ezeket az arra jogosultak akarata ellenére, illetve bíróságok vagy más hatóságok megkeresése hiányában, hivatalból regisztrálja a földhivatal, különös tekintettel arra, hogy bizonyos jogok ingatlan-nyilvántartási bejegyzése konstitutív hatályú, azaz csak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel jönnek létre. Ezek a következők: átruházáson alapuló tulajdonjog, szerződésen alapuló vagyionkezelői jog, földhasználati jog, hasznélvezeti jog, használati joga, telki szolgálmi jog, jelzálogjog (önálló zálogjog). Ezek bejegyzésére, de még a deklaratív hatályú jogok bejegyzésére és jogilag jelentős tények feljegyzésére se kerülhet sor a szerződést kötő felek akarata (kérelme) vagy bírósági, hatósági megkeresés hiánya ellenére.

Az ingatlan-nyilvántartási eljárás következő sajátossága az a már említett specialitás, hogy a jogot bejegyző (illetve törölő) és jogilag jelentős tény feljegyző határozat meghozatala előtt a földhivatal – a nyilvánvaló érvénytelenség esetét kivéve – a jogügylet érvényes létrejöttét, harmadik személyekkel szembeni esetleges hatálytalanságát, hatáskörének hiánya miatt nem állapíthatja meg. A már említett kivételtől eltekintve tehát nem a bejegyzés alapjául szolgáló okirat érvé-

nyességét, hanem meghatározott alaki és tartalmi követelményeknek való megfelelést, azaz a bejegyezhetőség meglétét vagy hiányát vizsgálja. Ebből fakad, hogy annak ellenére, miszerint az Inyvtv. 5. §-ában deklarált közhitelesség elve alapján az ingatlan-nyilvántartás a bejegyzett jogok és feljegyzett tények fennállását hitelesen tanúsítja, ez a törvényi vélelem megdönthető.

Az ügyet tovább bonyolítja, hogy az ingatlanügyi hatóság határozata és annak végrehajtása szétválaszthatatlan, tekintve, hogy a határozat maga a bejegyzés. Ebből fakad, hogy az Inyvtv. szinonimaként kezeli a határozat és a bejegyzés fogalmát.

Az Inyvtv. 49. § (5) bekezdése a fentieket még tovább nyomatékosítja, mikor kimondja, hogy „*a határozat tartalmának megfelelő változást az ingatlanügyi hatóság – kézbesítés előtt – bejegyzi, illetőleg feljegyzi a tulajdoni lapra, illetve átvezeti az ingatlan-nyilvántartási térképen, ha az annak tartalmát is érinti*”. E témára azért is bővebben ki kell térni, mert ennek alaposabb körülménye révén mutatható be a Ket. alkalmazásának következő akadályai.

Abból, hogy az ingatlan-nyilvántartásban a határozat és annak végrehajtása ugyanaz, több dolog is következik. Egyrészt értelmezhetetlen az ingatlanügyi eljárásban a Ket.-ben taglalt előzetes végrehajthatóság intézménye és szabályozása. Másrészt – mivel a jogerőt nem kell bevárni –, az érintett ingatlan tulajdoni lapján soron következő széljegyen álló egy, vagy több kérelmet akár még aznap el lehet intézni, azaz a még nem jogerős bejegyzésre új bejegyzések épülhetnek. Ezt a helyzetet „végzetessé” teszi az Inyvtv.-be – véleményem szerint indokolatlanul – beépített tilalom, mely a törvény 54. § (6) bekezdésében található. E szerint „*a jogok bejegyzése, tények feljegyzése, illetve ezek törlése iránti eljárás során hozott ingatlanügyi hatósági döntés ellen felügyeleti jogkör gyakorlásának nincs helye*”.

Igy előfordulhat, hogy a még nem jogerős bejegyzéssel szembeni fellebbezés elbírálásakor csak az esetleges jogszabálysértés állapítható meg, de a sérelmezett bejegyzés törlése nem rendelhető el, ha a rá épülő újabb bejegyzést a fellebbező elmulasztotta megtámadni. Ilyen esetben megoldás lehet a fellebbezésnek a sérelmezett határozatra épülő további bejegyzésekre való kiterjesztése. Ennek elmulasztása esetén csak a törlési per marad, mint utolsó lehetőség.

Másrészt a kérelem visszavonhatósága az ingatlanügyi eljárásban csakis a Ket.-től eltérő ideig

gyakorolható. Annak ellenére van ez így, hogy a Ket. erre az eltérésre nem ad lehetőséget. A Ket. 34. § (4) bekezdése kimondja, hogy „*az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét a határozat jogerőre emelkedéséig visszavonhatja*”. Az Inyvtv. 26. § (9) bekezdésének első fordulata szerint pedig „*a kérelem a szerződő felek ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba vagy közokiratba foglalt közös nyilatkozatával mindaddig visszavonható, amíg abban az ingatlanügyi hatóság nem hozott határozatot*”.

Mivel az Inyvtv. nem lehet ellentétes a Ket.-tel, egyszerű és logikus lenne egy kézlegyintéssel elintézni a problémát, és az Inyvtv. vonatkozó rendelkezését figyelmen kívül hagyni, csak hogy ez az ingatlan-nyilvántartási eljárásban kivitelezhetetlen. Hiába vonná ugyanis vissza a határozat meghozatala utáni és a jogerőre emelkedés előtti időszakban az ügyfél a kérelmet, a kérelem visszavonásának nem lenne joghatása. Egyrészt mivel az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel már a határozat végrehajtása is megtörtént, másrészt a bejegyzés foganatosításával egyidőben a kérelem széljegye eltűnik a tulajdoni lapról, így a rangsorban későbbi kérelem elintézhetővé válik, és az újabb bejegyzés megtörténik. Az újabb határozatot pedig fellebbezés hiányában törölni nem lehet. Nem beszélve arról az esetről, ha a visszavonni kívánt kérelem alapján korábban foganatosított bejegyzést az arra épülő következő bejegyzés jellege miatt már eleve törölte a földhivatal. Törölt bejegyzéssel kapcsolatos kérelemmel ugyanis nincs mit kezdeni. Pl. a korábbi tulajdonjog bejegyzési kérelmét visszavonni kívánó ügyfél helyett már más a bejegyzett tulajdonos.

Raadásul az Inyvtv. 26. § (9) bekezdésének második fordulata védi az ellenérték fejében jóhiszeműen szerző fél érdekeit. Mint az a fentiekből is kitűnik, az ingatlan-nyilvántartási eljárásban – annak egymásra épülő bejegyzéseket eredményező lajstromozási jellege miatt – nem kizárt, sőt tipikus az ellenérték fejében jóhiszeműen, későbbi kérelem teljesítése alapján jogot szerző fél ellentétes érdeke. Ez az ellenérdekűség annak ellenére fennáll, hogy a korábbi kérelmező csak a saját maga által előterjesztett kérelmet kívánja visszavonni, mégis sérti a más jogügylettel később jogot szerző ügyfél jogait.

A Ket. szabályozása alá eső eljárások döntő többségében ez a szituáció elképzelhetetlen. Nem véletlen, hogy a Ket. a kérelem visszavonásával kapcsolatban ezt a kérdést nem is szabályozza. Tehát így azt sem mondja ki, hogy az ellenérték

fejében jóhiszeműen szerző fél érdekét figyelmen kívül kell hagyni. Ezzel szemben a fent kifejtettek szerint pedig az Inyvtv. kifejezetten védeni rendeli a jóhiszemű szerző érdekeit.

Az előzőekben már utaltam rá, de bővebb kifejtést érdemel az ingatlan-nyilvántartási határozat II. fokú ingatlanügyi hatóság általi felülvizsgálatának, valamint a határozat visszavonásának és módosításának a Ket. szabályaihoz képest – időnként indokolatlanul – szigorúbb feltételekhez kötött, és jelentősen leszűkített volta, és az ebből fakadó jogalkalmazási problémák.

A felügyeleti hatáskörben történő határozatmódosítás és megsemmisítés tilalma – Inyvtv. 54. § 6) bekezdés – a fellebbezéssel meg nem támadott határozatok korrekcióját kizárja, még azok jogerőre emelkedése előtt is. Az Inyvtv. 54. § (3) bekezdése szerint a II. fokon eljáró ingatlanügyi hatóság saját határozatát is csak abban az esetben módosíthatja vagy vonhatja vissza, ha ellene bírósági jogorvoslati kérelem érkezett, de ebben az esetben is csak a kérelemmel összhangban. Olyan jellegű jogszabálysértés miatt, melynek orvoslása nem eredményezné a kérelemnek megfelelő eredményt, a határozat módosításának vagy visszavonásának nincs helye. A jelenlegi szabályozás a végzés visszavonására még bírósági jogorvoslati kérelem érkezése esetén sem ad lehetőséget.

Az I. fokon eljáró ingatlanügyi hatóság az Inyvtv. 54. § (5) bekezdésében foglaltak szerint határozatát vagy végzését fellebbezés érkezésekor, mind jogszabálysértés esetén, mind abban az esetben visszavonhatja, ha jogszabálysértés nem történt ugyan, de a kérelemben foglaltakkal egyetért és nincs ellenérdekű ügyfél. Az Inyvtv. belső logikája sem ad magyarázatot arra a tényre, hogy a II. fokú szervnek miért szűkebb a jogosultsága saját határozatának felülvizsgálata terén, mint az I. fokon eljáró szervnek.

A Ket. alkalmazásának következő neuralgikus pontja az igazolási kérelemmel kapcsolatos 66. és 67. §. Eszerint, ha az ügyfél igazolási kérelmének a hatóság helyt ad, az ügyfelet eljárásjogi szempontból olyan helyzetbe kell hozni, mintha nem mulasztott volna. Ennek érdekében a hatóság a határozatát visszavonja vagy módosítja, a megszüntetett eljárást pedig – a megszüntető végzés visszavonását követően – lefolytatja. A Ket. szerint az elfogadott igazolási kérelmet benyújtó ügyfél helyzetbe hozásánál a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot szerző védelmének szempontjait is figyelmen kívül kell hagyni.

Ez az előírás az ingatlan-nyilvántartási eljárásban – a már ismertetett sajátosságok miatt – rendkívül nehezen alkalmazható, és más közigazgatási hatósági eljárásokkal szemben súlyosabb következményekkel jár. Ugyanis, az igazolási kérelem elfogadásának 6 hónapos jogvesztő határideje alatt több későbbi rangsorú bejegyzés is jogerőssé válhat, más ügyfelek – akik a korábbi eljárás alapjául szolgáló jogügyletben nem is vettek részt – érvényes szerződések alapján a későbbi bejegyzésekkel jogerősen megszerzett jogaikat veszítik el.

Indokolt lenne annak átgondolása, hogy érdemes-e azt az ideát kergetni, hogy a megalkotott közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény minden közigazgatási eljárásban, mint elsődlegesen alkalmazandó jogszabály legyen irányadó. Egyrészt, mert ez már jelenleg sincs így, hiszen a Ket. 13. § (1) bekezdése több olyan eljárást sorol fel, melyek egyáltalán nem tartoznak a Ket. hatálya alá, a 13. § (2) bekezdése pedig olyan – nem kisszámú – közigazgatási eljárást taxál, melyek a Ket. hatálya alá tartoznak ugyan, de ezek során a Ket.-et csak mögöttes szabályként kell alkalmazni.

Másrészt az ingatlan-nyilvántartási eljárás fent kiragadott néhány sajátossága is mutatja, hogy az ingatlan-nyilvántartásnak az utóbbi kategóriában – a Ket. 13. § (2) bekezdésében felsorolt eljárások között – lenne a helye.

Harmadrészt elemi érdek fűződik hozzá, hogy az egyik legjelentősebb vagyontárgyhoz – az ingatlanhoz – kapcsolódó jogok és tények nyilván tartásának biztonsága ne essen áldozatául a döntően más tartalmú jogviszonyokra kitalált, és más jellegű eljárási rendet igénylő szabályozásnak.

**Comparing land registration specialities
to the Act No. CXL/2004
on the Common Rules
for Administrative Official Procedure
and Service, 2004**

Boros, G.

Summary

The registration of real estates is a rather special administrative procedure. All of its defining characteristics derive from the particular point of view and legal technique of the former system of real estate registering, the so-called “telekkönyv”.

Therefore the procedure differs from the one laid down in the Act on the Common Rules for Administrative Official Procedure and Service (Ket. – Hungarian acronym) not only in approach, but in certain principles and methods as well.

The explanation for the two approaches can be found in the different aims and subjects of the two procedures.

In the administrative procedures, the first typical goal is to maintain public authority, even if it means providing services only, the second is to register rights and facts based on documents, which were issued by others and which meet the formal requirements.

It causes numerous problems that the legislator states the Ket. as the main procedure to be applied in the procedure of real estate registering.

Problems begin already with the colliding of the main principles.

The principle of *ex officio* procedure laid down in the Ket. is opposed to the procedure of real estate registering, which is mostly initiated by applications.

Due to the principle of confinement to plea, in the procedure of real estate registering it is possible only during the proceedings for remedy and complaints to enforce the principle of the Ket., which states that the pleas and applications should be judged by their content and not by their literal meaning.

Because when examining the facts of the case, the principle of the document has a completely different meaning in the procedure of real estate registering, than in other administrative procedures. Here, not only the hearing of witnesses and other presentation of evidence are forbidden, but also to take the will of the parties into consideration, if it differs from what was laid down in writing.

Contrary to the Ket.’s approach, the resolution in a real estate registering procedure can’t be separated from its enforcement, whilst the resolution is the registering itself. Thanks to this, the Act on the Procedure of Real Estate Registering handles the notion of resolution and registration as synonyms. This is the reason why the legal institution of preliminary injunctive relief is inapplicable in the procedure of real estate registering. This is also the reason for the fact that the application can be withdrawn only in a period, which is different from what is written in the Ket., although the Ket. itself does not allow any deviation in this case.

Apart from the examples mentioned above, the primary application of Ket. in the procedure of real estate registering raises other questions as well.

It would most likely be very much justified and useful, if the legislator placed the procedure of

real estate registering into the group of privileged procedures regulated in the Ket. in Paragraph (2) of Article 13. In that case, Ket. would only have to be applied in situations, when the Act on the Procedure of Real Estate Registering does not give any other regulation.

FELHÍVÁS

A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság

2009. július 2–4. között

„Földmérés, földügy hogyan tovább?” címmel továbbképzés jellegű

VÁNDORGYŰLÉST

szervez, melyre Önt és munkatársait tisztelettel meghívjuk.

Az előadásra történő jelentkezését kérjük 2009. május 10-ig Uzsoki Zoltán főtitkárnak (e-mail: uzsoki_zoltan@pecsigeodezia.hu) szíveskedjen a cím megadásával megküldeni.

Helyszín: Nyíregyházi Főiskola 4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b.

A Vándorgyűlés előzetes programja:

Július 2.		Július 3.	
10.00-12.00	Plenáris ülés	8.30-12.00	Szekció ülések
13.00	Ebéd	12.00	Ebéd
13.40-17.00	Szekció ülések	13.00-16.00	Plenáris ülés
18.00	Vacsora	19.00	Baráti vacsora
19.00	Szabad program	Július 4.	
		8.00-tól	Szakmai kirándulás

A pontos árakról április folyamán a www.mfttt.hu honlapon, illetve a Geodézia és Kartográfia folyóirat hasábjain tájékozódhatnak.

Mindenkit szeretettel várunk.

MFTTT Vezetősége és Titkársága

Visszatekintés Dr. Willem Schermerhorn holland professzorra, ex-miniszterelnökre, az ITC alapítójára¹

Willem Schermerhorn, a Nemzetközi és a Holland Fotogrammetriai Társaság egykori elnöke, a Delfti Műegyetem professzora, Hollandia volt miniszterelnöke, 1977. március 10-én hunyt el Harlemben. Ő alapította és 13 éven át igazgatta a nemzetközileg elismert ITC-t (International Training Center for Aerial Survey = Légifelmérési Nemzetközi Kiképző Központ. Az ITC székhelye kezdetben Delft-ben volt, majd átköltözött mai helyére, a kelet-hollandiai Enschede-be. Az ITC neve később Institute for Aerial Survey and Earth Science-re – Légifelmérési és Földtudományi Intézet – változott. Egyetemi rangot kapott és részévé vált a Holland állami oktatás szervezetének.)

W. Schermerhorn 1894. december 17-én született az észak-hollandiai Akersloot községben. Ősi gazdálkodó családból származott, de gyermekkori balesete megakadályozta, hogy a családi hagyományok szerint a földműves hivatást válassza. Szülei ezért taníttatták. Elemi iskolai tanulmányait 1900–1906 között szülőhelyén végezte, majd beírták a közeli Alkmaar város középiskolájába, ahol 1912-ben érettségi vizsgát tett. 1913-ban kezdte meg a Delfti Műegyetem építőmérnöki karán tanulmányait, ahol 1918-ban mérnöki oklevelet szerzett.² *Heuvelink professzor* felkérésére a geodéziai tanszéken tanársegédi állást vállalt.

W. Schermerhornt 1926-ban, Heuvelink nyugdíjazását követően kinevezték professzornak. Munkássága fő céljának tekintette, hogy a fotogrammetria térképészeti alkalmazhatóságát bizonyít-

¹ A visszaemlékezést abból az alkalomból közöljük, hogy a NyME GEO Földügyi és Térinformatikai Tudásközpont által a földügyi szakmai vezetők részére szervezett tanfolyam résztvevői 2008 novemberében látogatást tettek az ITC-nél, Hollandiában.

² Az I. világháború alatt Hollandia semleges ország volt, ezért ott békés építőmunka folyt.

sa³. A Nemzetközi Fotogrammetriai Társaság (angol rövidítése: ISP) 3. kongresszusa (1930, Zürich) után kezdeményezésére 1932-ben megalakult a Holland Fotogrammetriai Társaság. 1934-ben az ISP 4. (Párizs) kongresszusán *Schermerhornt* a III. Bizottság elnökévé választották. Nevéhez fűződik Új-Guinea (akkor holland gyarmat) légifotogrammetriai úton történő felmérése 1936-ban. Ő alkalmazta először nagyterjedésű felmérésterületen a légiháromszögelest, és ezzel megszerezte a nemzetközi tudományos világ őszinte elismerését. Olyan népszerűsége tett szert, hogy 1938-ban az ISP 5.

(Római) kongresszusán az ISP elnökének választották. Ezzel a 6. (Hágai) kongresszus megrendezésének jogát a Holland Társaság kapta.

W. Schermerhorn nagy lelkesedéssel kezdett hozzá a következő kongresszus előkészítéséhez, de a II. világháború kitörése (1939) és Hollandia német megszállása (1940) minden további nemzetközi tevékenységet lehetlenné tett. Az egyetemi oktatás álcája alatt *Schermerhorn* 1942–1944 között részt vett a holland ellenállási mozgalomban. Illegális tevékenységére azonban fény derült, 1944-ben letartóztatták és internálták. 1945 áprilisában (a szövetséges csapatok előrenyomulása következtében) kiszabadult, és júniusban az ideiglenes kormány elnökévé választották.

W. Schermerhorn tudományos tevékenységét politikára váltotta. Az 1946. júliusi általános választáson – mint a Holland Szociáldemokrata Munkáspárt jelöltjét – öt évre parlamenti mandátumhoz jutatták. Holland-Kelet Indiában (ma Indonézia) 1945-ben függetlenségi harc kezdődött. *Schermerhorn* vezetésével – a helyzet békés rendezése céljából – a helyszínen tárgyalások

³ A repülés és a fényképezés csak az I. világháború után kezdett jelentősen fejlődni és világszerte teret nyerni. Ezt követte a fotogrammetria fejlődése is.

kezdődtek. Ő a helyi vezetőkkel még a 30-as években végzett fotogrammetriai munkák során jó kapcsolatokat épített ki. A tárgyalások eredményeképpen 1947. március 25-én aláírták a fegyverszünetet Linggajati-ban és Indonézia részleges függetlenségét kapott. A béke azonban nem tartott sokáig. A harcok kiújultak, *Schermerhorn* pedig visszatért Hollandiába. 1948. elején *Schermerhorn* átvette a Holland Fotogrammetriai Társaság vezetését, és szeptemberben Hágában megrendezte az ISP 6. nemzetközi kongresszusát. (Számukra sajnálatos volt, hogy politikai nyomásra a Magyar Fotogrammetriai Társaság akkor lépett ki az ISP-ből.)

W. Schermerhorn figyelmét ismét a fotogrammetria nemzetközi elterjesztése felé fordította. A 6. kongresszuson világossá vált előtte, hogy az csak úgy lehetséges, ha a szakoktatást is nemzetközivé teszik. Ennek érdekében 1950-ben javaslatára létrehozták az ITC-t, ahova – a Holland állam anyagi támogatásával – a világ minden részéről jöttek fiatal szakemberek tanulni. *Schermerhorn*-t pártja – az 1951-es választás során – a felsőházba delegálta, így több ideje maradt a szakmai munkára.

W. Schermerhorn-t 1951-ben megválasztották az ITC igazgatójának, és ezt a pozíciót 70 éves koráig, 1964-ig megtartotta. Közben a Tudományos Akadémia tagjai közé választot-

ták. 1963-ban a Zürichi, 1964-ben a Milánói, 1965-ben a Glasgovi és 1966-ban pedig a Hannoveri Egyetemen avatták díszdoktorrá. *Dr. Homoródi Lajos* professzor meghívására ellátogatott Magyarországra, részt vett és előadást tartott az Akadémián 1963 októberében megrendezett nemzetközi geodéziai konferencián (az előadás szövege a *Geodézia és Kartográfia* 1964/2. számában: „A fotogrammetria fejlődésének irányai” címmel jelent meg). A magyarországi látogatást követően – *Schermerhorn* közbenjárására – több magyar szakember utazhatott Delft-be és vehetett részt ITC-kurzuson.

W. Schermerhorn élete során számos holland és nemzetközi kitüntetésben részesült. Nyugdíjas éveiben sem szakadt meg kapcsolata az ITC-vel. 1974 decemberében, 80. születésnapján tiszteletére házi ünnepséget rendeztek. Még megélhette az általa alapított intézet fennállásának 25. évfordulóját (1975). Életének 83. évében, 1977. március 10-én hunyt el a hollandiai Haonlemben. Küzdelmes élete máig élő legenda. Budapesti előadásának nyitó mondata jól tükrözi életfelfogását:

*„Ha valaki a jövőt akarja megismerni,
akkor nem csak a mára kell tekintenie,
hanem a múltat is ismernie kell.”*

Dr. Székely Domokos – Winkler Péter

KONFERENCIÁK

TakarNet24 „Földhivatali adatok non-stop szolgáltató rendszere ügyfélkapun keresztül” projekt nyitó rendezvénye

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében a FÖLDHIVATALI ADATOK ELEKTRONIKUS NON-STOP SZOLGÁLTATÓ RENDSZERE ÜGYFÉL-KAPUN KERESZTÜL elnevezésű, rövid nevén TakarNet24, EKOP-1.1.3 kiemelt projekt megvalósítása elkezdődött. A projekt eredményeként a földhivatali adatokat az állampolgárok is elérhetik elektronikusan, 0–24 órában az Interneten keresztül a Kormányzati Portálon a Központi Ügyfélkapun belépve. A projekt nyitórendezvényére 2009. március 5-én került sor az FVM színháztermében több mint száz fő részvételével. A rendezvényen elhangzott előadásokat az alábbiakban röviden ismertetjük.

Bevezetőjében *Horváth Gábor főosztályvezető* üdvözölte a konferencia résztvevőit. Hangsúlyozta, hogy a TakarNet24 projekt az első lépés, amelynek eredménye a digitális földhivatali hálózat létrejötte.

Sirman Ferenc FVM szakállamtitkár méltatta a földhivatalok eddigi eredményes munkáját, és meggyőződését fejezte ki, hogy a digitális földhivatal megvalósítását biztosító projektet is sikeresen fogja az ágazat teljesíteni, biztosíték erre az a tudás, tapasztalat, amellyel az itt dolgozó vezetők, munkatársak rendelkeznek.

Ezt követően *dr. Bálint Ákos, az NFÜ Közigazgatási Reform Programok Irányító Hatóságának*

vezetője tájékoztatta a résztvevőket, hogy a projekt az Új Magyarország Terv keretében, az EU Regionális Fejlesztési Alap által biztosított 2 Mrd Ft támogatással indul. A projekt jól illeszkedik az e-közigazgatás programba, amelynek egyik célja az idő és pénz megtakarítás az ügyfelek részéről, valamint a közigazgatás olcsóbbá tétele.

Az előkészítés eredményeként egy jó projektterv készült, rendelkezésre állnak az anyagi források, közös munkával, jó együttműködéssel biztosított a projekt eredményes befejezése. Az Ügynökség folyamatosan felügyeli a projekt végrehajtását. A sikeres végrehajtás egyik feltétele a megfelelő kommunikáció, ami a projektben résztvevő valamennyi szereplő kiemelt feladata.

Dr. Mihály Szabolcs főigazgató előadásában kiemelte, hogy a szolgáltatás fejlesztés a földügyi intézményhálózat minden szegmensében kiemelt feladat. A most induló projekt célja a szolgáltatás-fejlesztés az egységes ingatlan-nyilvántartásban, amely jelenti e tevékenység térképi (geometriai), jogi és pénzügyi oldalát, a tulajdonjog biztonságát, a fenntartható fejlődést.

Ismertette az e-kormányzat, az e-közigazgatás és az e-környezetvédelem és a korszerűbb ingatlan-nyilvántartás kapcsolat rendszerét, ahol meghatározó a teljeskörű 4. szintű on-line ügyintézés és földhivatali szolgáltatás, a központi adatbázison keresztül, a napi 24 órás rendelkezésre állás, az egyenrangú állam-állampolgár kapcsolat.

Fejlesztési célként fogalmazta meg az előadó az adatbázisok és információk „együttműködését” (szinergiáját), az integrált közigazgatási és közszolgáltatási egységek létrehozását, amelynek része a Nemzeti Téradat-infrastruktúra is.

A fejlesztés földügyi belső érdek is. A magyar ingatlan-nyilvántartási rendszer fenntarthatóságának egyik feltétele az értéknövelt szolgáltatások fejlesztése, körének bővítése.

Ezt követően összefoglalta a digitális földhivatal hosszú távú fejlesztésének főbb összetevőit. Itt külön kiemelte az elektronikus ügyfélkapu, a központi tranzakciós, a gazdaságstatisztikai szolgáltató rendszert és az on-line kapcsolatot az egyéb közigazgatási rendszerekkel.

Zalaba Piroska főtanácsos (FVM FTF) a „TakarNet24 projekt: célkitűzések, ütemezés, főbb lépések” című előadásában foglalta össze az induló projekt leglényegesebb összefüggéseit.

Stratégiai célként fogalmazta meg az elektronikus földhivatali nyilvántartás továbbfejlesztését, a szolgáltatás színvonalának növelését, az ügyfél-orientált ügyintézés biztosítását, a szol-

gáltatások hatékonyságának, minőségének javítását. A digitális földhivatal kiépítésével meg kell teremteni a nemzeti téradat-infrastruktúra felügyelt alapjait, és biztosítani kell ezek egyéb célokra való felhasználását.

A program első lépéseként fogalmazta meg a földhivatali adatok elektronikus non-stop szolgáltató rendszerének kiépítését, a központi statisztikai adatszolgáltatás biztosítását, az egységes kódállomány kialakítását, az adattisztítást a körzeti földhivatalok szintjén és az elektronikus fizetési rendszer bevezetését.

A projekt hosszú távú célkitűzései közé sorolta a földhivatali szolgáltatások fejlesztését az elektronikus ügyintézés irányába, a szolgáltatások beillesztését az e-kormányzati funkcióba, a nemzetközi, EU szintű adatsere biztosítását az INSPIRE direktíváknak megfelelően és általában a földügyi szolgáltatások színvonalának növelését, a környezetkímélő, hatékony technológia és architektúra alkalmazását.

Közvetlen célként említette a non-stop rendelkezésre állást, az e-szolgáltatások felhasználói körének bővítését, a kormányzati ügyfélkapun keresztül történő adatszolgáltatást, az esélyegyenlőség biztosítását a földhivatali szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, valamint az értéknövelt szolgáltatások körének bővítését.

Előadása végén ismertette a projekt finanszírozásának kérdéseit és a megvalósítás ütemezését. A projekttel kapcsolatos szerződéskötés 2008. november 28-án történt, a projekt tervezett befejezése 2010. szeptember 30.

Weninger Zoltán központvezető (FÖMI) a „Jelenlegi TakarNet rendszer és a megvalósítandó új rendszer összehasonlítása” című előadásában bemutatta a jelenleg működő rendszer néhány jellemzőjét, a felhasználói kör évenkénti jelentős bővülését. A felhasználói kört jelenleg a regisztrált felhasználók jelentik, akik egy engedélyezési eljárást követően, digitális igazolvánnyal tudják a TakarNet szolgáltatásait igénybe venni, havi számlázással úgy, hogy számukra a szolgáltatás csak földhivatalok munkaidejében biztosított. Az adatelérés a földhivatali adatbázisból történik, ami a folyamatot lassítja és időhöz kötötté teszi.

A TakarNet24 biztosítani fogja a közvetlen otthoni felhasználást, illetve hozzáférést. A felhasználó azonosítása ügyfélkapun keresztül történik, a szolgáltatás igénybevételét megelőző e-fizetéssel, napi 24 órás rendelkezésre állással. Az adatelérés az ügyfélkapun keresztül közvetle-

nül a központi adatbázisból történik, ahol az állomány frissítése a földhivatallal való kapcsolaton keresztül biztosított. A rendszer megváltoztatja a szolgáltatások igénybevételének költség- és időigényét is, része lesz a hatékonyabb, olcsóbb közigazgatásnak, biztosítani fogja az információ szabad áramlását, ezen keresztül az adatokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét, előtérbe kerül az átláthatóság, a számonkérhetőség.

Dr. Gábori László projektszakértő előadásában a „Projekt indítása és irányítása” témakört érintette. Ismertette a pályázati szakasz fontosabb állomásait, a 2141/2008. Korm. határozatot, a pályázat kiírását a 2008. november 28-i szerződéskötés időpontjáig, a pályázati számítások, tervek rövid tartalmát, a projekt (SWOT) kockázatelemzését. A projekt megvalósítási szakasza és a hozzátartozó szerteágazó feladatok teljesítése szerződés megkötését követően 2010. szeptember 30-ig a projekt zárásáig tart. A projektirányítás (alapdokumentuma a Projekt Indító Dokumentum) végig kíséri a projekt teljes életútját, a tervezésben, követésben és az elszámolásban nyújt hatékony segítséget, közben tartja a teljes folyamatot, összhangba kell, hogy hozza a rendelkezésre álló anyagi, technológiai és emberi erőforrásokat. Összefoglalta a projekt tervezésében, irányításában és a felhasználói oldalon megjelenő szereplők feladatait. A VÁTI Kht., mint Közreműködő Szervezet vesz részt az NFÜ megbízása alapján a projekt irányításában, ellenőrzésében. A projekt felhasználói a földügyi szakág munkatársai és a külső felhasználók lesznek. A teljes folyamatot Gantt diagramban ábrázolták, amelyben 532 tevékenység jelent meg.

A projekt lényeges eleme a kommunikáció, internetes honlapokon, sajtótájékoztatókon, rendezvényeken kell ismertetni a projekt előrehaladását, bevezetését, üzemszerű működését.

Doroszlai Tamás osztályvezető (FÖMI) „A projekt mérföldkövei” címmel megtartott előadásában ismertette a feladatok ütemezésénél alkalmazott módszertan legfontosabb elemeit. A projekt mérföldköveit fogalmazta meg az az átfogó rendszerterv, amely tartalmazta az igazgatási, fizikai, logikai migrációs és oktatási terveket, a kódharmonizációval, adatbázis migrációval kapcsolatos szabályozási feladatokat. A projekt mérföldköveként megfogalmazott feladatokhoz tartozik a központi adatbázis létrehozása. Ez tartalmazza az összes földhivatali adatot, amely majd kiszolgálja a lekérdezéseket. Külön feladatként jelenik meg a webes szolgáltatások fejlesztése és integrálása a TakarNet ügyfelek részére kifejlesztésre kerülő modulba, a számlázáshoz, menedzseléshez szükséges jelenleg is futó alkalmazások átalakítása. A projekt megvalósítása során biztosítani kell a Központi Ügyfélkapun belépő felhasználók azonosítását, kiszolgálását, a számlázási alrendszer átalakítását. A további feladatokként kell ütemezni a hardver beszerzéseket, az oktatást, a vezetői információk szabályozott szolgáltatását az FVM FTF részére.

Bodokiné Reményi Gabriella (FÖMI) „Adatmigráció, kódharmonizáció” című előadásában összefoglalta az adatmigráció, a kódkarbantartó jelenlegi működését, a kódharmonizáció feladatait és a központi kódkarbantartó rendszer feladatait.

Előadásában hangsúlyozta, hogy az informatikai rendszerek bevezetésének egyik legfontosabb lépése a rendszer kezdeti adatokkal való feltöltése, és ha a készülő új alkalmazás egy másik, korábbi alkalmazást vált ki, annak adataira épül, akkor a meglévő alkalmazás adatait egy migrációs eljárással át kell tölteni az új alkalmazást jelentő adatbázisba. Ennek első lépése a rendelkezésre álló adatok javítása, egységesítése, majd ezután következik az egységesített szerkezetbe az így előállított adatok betöltése. Első lépésként tehát el kell végezni a kódok tisztítását, harmonizálását, majd létre kell hozni a központi kódkarbantartó adatbázist, ezután következhet a körzeti adatbázisok központi rendszerbe történő betöltése.

A migrálás egyszeri folyamat, de a konzisztens állapot fenntartása folyamatos feladat. Jelenleg a körzeti földhivatalokban alkalmazott kódállományok nem egységesek, ezért ezek egységesítését kell első lépésben biztosítani. A központi kódkarbantartó rendszernek épp ez a feladata: kódállományok harmonizációja után biztosítsa az egységes központi kódelosztást.

Ismertette a migrálással kapcsolatos FÖMI és földhivatali feladatokat.

Dr. Mihály Szabolcs főigazgató (FÖMI) a „Projekt szervezeti struktúrája” című összefoglaló előadásában ismertette a szervezet felépítését, működési rendjét és az egyes szervezeti egységekhez rendelt szakértőket, munkatársakat.

A projekt legfelső irányítási szintje a *Projekt Irányító Bizottság*. Stratégiai, szakmapolitikai kérdésekben foglal állást. Illetékessége kiterjed a projekt célok megfogalmazására, a teljesítések ellenőrzésére, értékelésére. Elnöke *Horváth Gábor* főosztályvezető. Ügyvezető elnöke, aki egyben a projekt gazda, *dr. Mihály Szabolcs* főigazgató. Egyszemélyi felelősséggel tartozik az általa aláírt

támogatási szerződésben foglaltak végrehajtásáért. Tagjai: *dr. Bak Péter* hivatalvezető, *dr. Krisztof István* hivatalvezető, *dr. Papp Iván* hivatalvezető, *dr. Sipos Gertrúd* hivatalvezető, *dr. Szabó Zsolt* hivatalvezető, *Molnár Zoltán*, a MEH EKK delegált képviselője. A projekt vezetője *Zalaba Piroska* vezető főtanácsos, a projekt igazgatója *Weninger Zoltán* központvezető, projekt gazda *Megyes Jenő* gazdasági főigazgató-helyettes, *dr. Schock László* vezető jogtanácsos, titkára *Szendró Dénes* szakértő.

A *Projekt Igazgatóság* a projekt végrehajtásával kapcsolatos operatív ügyeket intézi. Projektvezető *Zalaba Piroska* vezető főtanácsos. Felelőssége, hogy a projekt a földügyi ágazat érdekeinek megfelelően valósuljon meg és teljesüljenek a felhasználói követelmények. Projektigazgató *Weninger Zoltán* központvezető, közvetlenül felelős a projekt feladatainak megvalósulásáért. Teljes felelősséggel tartozik a projekt szervezéséért, a projekt tevékenységének ellenőrzéséért, a monitoring rendszer kialakításáért. Projekt asszisztensek *Nagyné Gelencsér Andrea* és *Ratkai Renáta*. A közönségkapcsolatokért *Bérces László* és *dr. Kristóf Dániel* felelős.

A *Projekt Minőségbiztosítási Csoport* vezetője *dr. Forgács Zoltán*, szakmai felelős *dr. Gábori László* szakértő. Felelősségük a projekt minőségbiztosítási rendszerének kialakítása és a minőségbiztosítási rendszer működtetése.

A *Projekt Támogató Csoport* feladata a pénzügyi, jogi, gazdasági, könyvelési és logisztikai támogatás biztosítása a projekt eredményes végrehajtása érdekében. Vezetője *Zsarkó-Berta László* osztályvezető, tagjai: *Demeter Lászlóné*, *Kulcsár Krisztina*, *Péli Mária*, *Sütő Erzsébet*, *Szovák Zsolt*.

A *Projekt Munkacsoportok* felépítése, feladatai a projekt szakaszainak természetétől, a jelentkező megoldandó feladatoktól, valamint a rendelkezésre álló szakmai humán erőforrástól függ.

Az előadásokat követően a projekt eddigi előrehaladásáról, a földhivatalok projektben betöltött szerepéről, az ezzel kapcsolatos földhivatali beruházásokról, a jogszabályi háttér hozzárendelésének szükségességéről, az oktatás célszerű megszervezéséről, ennek anyagi kihatásait érintő kérdéseket, észrevételeket fogalmaztak meg a konferencia hozzászóló résztvevői. Javaslatként elhangzott, hogy a projekt befejezését követően egyszeri ingyenes lekérdezési lehetőséget lenne célszerű biztosítani a felhasználó állampolgárok számára.

A válaszadók elmondták, hogy a projekt teljes folyamatát részben az NFÜ, megbízottjaként a VÁTI Kht., valamint az EU is folyamatosan ellenőrzi.

A kormányzati geoportálon, valamint a földhivataloknál személyesen eddig is ellenőrizhetők voltak – jogosultsággal – a tulajdoni lapokon feltüntetett adatok. A projekt a meglévő jogszabályi háttér módosítását nem igényli, hiszen ez egy technológiai váltás, a jogszabályi feltételrendszer változtatásának igénye nélkül. A projekt eredményeként a szolgáltatás színvonala, a hozzáférés lehetősége bővül. A földhivatalokat érintő hardver és szoftver beszerzés nem része a projektnek.

A projekt végrehajtásával kapcsolatos érdemi munka megindult, erről a FÖMI folyamatos tájékoztatást fognak adni mind a földhivatalok, mind a potenciális külső felhasználók felé.

Dr. Riegler Péter
főszerkesztő

Földhivatali munkatársak továbbképzése a Geoinformatikai Karon

A felsőfokú képzésben megszerzett tudás a diploma megszerzését követően gyorsan és egyre gyorsabban túlhaladottá válik. A korábban megszerzett ismeretek folyamatos frissítése elengedhetetlen a hatékony, az elvárásoknak megfelelő munkavégzéshez. Ennek felismerése fontos egyéni érdek, de alapvető érdeke a munkáltatónak is. Az „élethosszig”-való tanulás napjainkban társadalmi szükségletté vált. E szükséglet kielé-

gítésére a felsőoktatási intézményeknek készen kell állniuk a végzett hallgatók tudásának szinten tartására, illetve a mindenkori követelményeknek megfelelő kielégítésére. Ez a felismerés vezette a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karát, amikor a földügyi szakigazgatásban dolgozó szakemberek részére a különböző témájú továbbképzési programjait összeállította és a Magyar Közigazgatási Intézetnél akkreditáltatta.

Ennek keretében rendezték meg a – Fejér megyében működő földhivatali munkatársak részére – „Az ingatlan-nyilvántartási törvény változásával kapcsolatos feladatok” című továbbképzést. A program összeállítása a Fejér Megyei Földhivatal kérésének megfelelően történt. A tanfolyamot Székesfehérváron, az Egyetem Tudásközpontjában ez év március 5-én tartották.

Az elhangzott előadások és előadók a következők:

- a) Változások a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben: *dr. Gelencsér József*, a Középdunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal vezetője,
- b) Társasházak és a szövethazai házak nyilvántartása: *dr. Kurucz Mihály*, ELTE, egyetemi docens,

- c) A termőföldről szóló törvény ingatlan-nyilvántartást érintő rendelkezései, különös tekintettel a külföldiek tulajdonszerzésére: *dr. Papp Iván*, Baranya Megyei Földhivatal vezetője,
- d) Bírósági esetek és az ítélkezési gyakorlat ingatlan-nyilvántartási összefüggései: *dr. Tölg-Molnár László*, Fővárosi Ítéltábla, tanácselnök.

Az egyes előadások keretében konzultációra is volt lehetőség, ahol a résztvevők a jogalkalmazás során felvetődő kérdéseikre kaptak választ. A tanfolyam Holczheim Gábor hivatalvezető zárásával ért véget és a tanfolyam elvégzéséről a hallgatók látogatási bizonyítványt kaptak.

Dr. Fenyő György
főiskolai docens

OKTATÁS

Szakirányú továbbképzések záróvizsgálója a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán

A szokásoknak megfelelően 2008-ban is novemberben tartottuk a szakmérnöki képzések záróvizsgáit Székesfehérváron a GEO-ban. Az Építési geodézia szakon 14 fő, míg a Geoinformatika szakon 8 fő teljesítette a szakmérnöki diploma megszerzéséhez szükséges feltételeket, és benyújtotta szakdolgozatát.

2008. november 22-én volt a szakdolgozatok védeése. Szakmérnök hallgatóink ez alkalommal mutathatták be munkáikat, melyeken már tavasz óta dolgoztak. Szakdolgozatukban legtöbbször a munkahelyi aktuális feladatuk megoldásával foglalkoztak, azok korszerű technológiával történő megoldására, gazdaságosabbá, hatékonyabbá tételére tettek javaslatot. Néhányan a korábbi felsőfokú tanulmányaik során készített szakdolgozati témájukat folytatták tovább, immár magasabb szinten.

Az Építési geodézia szakon a Záróvizsga Bizottságban védéskor *dr. Szepes András* elnökölt, tagjai *Holéczi Ernő* MMK GGT elnök és *dr. Végzős Ferenc* voltak, míg a szóbeli vizsgán *dr. Ágfalvi Mihály* volt az elnök, és *Holéczi Ernő* mellett *dr. Busics György* kérdezett, a titkári teendőket *Tarsoly Péter* látta el.

A védéskor bemutatott dolgozatok:

- Bakó Attila:* Anyagtároló siló süllyedés vizsgálata
- Baráth András:* A szakági közműnyilvántartások digitális átalakítása
- Biró Gábor:* Nyíregyháza város közműnyilvántartásának fejlesztése
- Boór Attila:* Térinformatika alkalmazása az útépítésben
- Bozsó Ervin:* Elektromos közmű szakág felmérése és feldolgozása
- Hajdú Anita:* Belterületet elkerülő útszakasz és a hozzá kapcsolódó, főfolyáson átvezető híd építésének geodéziai munkálatai
- Horváth Gábor:* Folyómeder változások meghatározása, a változások kezelésének geodéziai és igazgatási feladatai
- Kirchner Kolos:* Folyó átívelő közúti hidak építésének geodéziai feladatai
- Molnár Krisztián:* Kács Község szennyvízcsatorna-hálózati tervezésének geodéziai feladatai
- Pozsár Péter:* Szentés város digitális közműnyilvántartása.

Skérhák Szabolcs: Keszthelyi bevásárló központ forgalomtechnikai helyszínrajz készítése

Szekerés József: Közút korszerűsítésének geodéziai munkái

Szűcs Péter: Mérnökgeodéziai mozgás-vizsgálatai feladata

Tölgyesi Levente: Előre gyártott építőelemek deformáció vizsgálata

A november 23-i szóbeli vizsgát mindenki sikerrel teljesítette. Összességében 2 kiváló, 6 jeles 4 jó és 1 közepes minősítésű oklevelet adtunk ki.

A Geoinformatika szakon mindkét nap *Prof. Dr. Márkus Béla* elnökölt, *Domokos György* CDA-TA Kft. és *dr. Szepes András* segítette munkáját.

A jelöltek az alábbi szakdolgozatokat mutatták be:

Eke István: Mobil térinformatikai eszköz használata régészeti terepbejárások során

Gyenes Márton: Élőhely térképezés és ökológiai hálózat a Pénzesgyőri-medencében

Havasi Bálint : Zalaszentő-Tátikai őskori tumulusok kataszterének elkészítése

Hermann Tamás: Földügyi információs rendszer (LIS) a mezőgazdasági gyakorlatban

Joó Bernadett: Autópálya információs rendszer kialakítása

Szabó Andrea: Térinformatika alkalmazása az Erdőtervezési Irodánál

Szente Anikó: Ete mezőváros régészeti feltárásainak térinformatikai feldolgozása – Levéltári térképek térinformatikai felhasználása

Szikszainé Szigeti Ildikó : Élőhely-információs rendszer létrehozása Csákvár melletti mintaterületen

A második napon megtartott szóbeli vizsgán mindenki sikeresen teljesített, így 3 kiváló, 4 jó és 1 közepes minősítésű oklevelet kaptak hallgatóink.

Eredményeikhez gratulálunk, további szakmai sikereket kívánunk.

Dr. Szepes András

Végzősök és tanáraik

A GEO-ban átadták az első BSc szakon szerzett diplomákat

A Záróvizsga Bizottságok elnökei és tagjai számára szokatlan volt, hogy ezúttal nem zúgott a termekben a kánikulai meleget, no meg a vizsgadrukk okozta verejtékezést enyhítendő ventilátor. A GEO-ban az eddigiektől eltérően június utolsó napjai helyett a hideg január végi napokban zajlottak a szakdolgozati védések és záróvizsgák.

Ez volt az első alkalom, hogy a „Bolognai rendszer”-re való áttérést követően földmérő és földrendező alapszakon végeztek hallgatóink. Az új, kétszintű képzési rendszer első lépcsőfokát jelentő BSc szak bevezetésével a képzés az évtizedek alatt megszokott hatfél éves időtartamról hétfél évesre változott. (A záróvizsgák időpontja

Prof. Dr. Takáts Péter a NyME oktatási rektorhelyettese köszönti a végzős hallgatókat, mellette dr. Mélykúti Gábor dékán

Frissdiplomások egy csoportja

júniusról januárra tolódott.) Szokatlan volt ez a GEO oktatói számára, ugyanakkor „haszonélvezői” voltunk annak a ténynek, hogy a zömében külső méréseket igénylő szakdolgozat készítési időszak tavasztól őszig tartott és nem – a gyakran mostoha időjárású – őszi-téli napokra esett.

A január 19-i védésen a bizottságok elnökei *dr. Busics György* főiskolai docens és *dr. Dorgai László* egyetemi docens voltak. A január 26-án tartott záróvizsgán egyik bizottságban *dr. Mihály Szabolcs* egyetemi docens, a FÖMI főigazgatója, a másik bizottságban *dr. Busics György* főiskolai docens elnökölt. A bizottságok munkájában mindkét alkalommal oktató kollégáink közreműködtek, és először segítette munkájukat *Holczheim Gábor*, a Fejér Megyei Földhivatal hivatalvezetője, aki valamikor maga is hallgatója volt intézményünknek.

2009. január 28-án a Kar főépületének Tanácstermében végzős hallgatóink elsőként vehettek át Európában is elismert, azaz EU-konform diplomát. A nyelvvizsgával nem rendelkező végzősök – annak megszerzéséig – tanúsítványt kaptak.

Földmérő és földrendező mérnöki oklevelet, illetve tanúsítványt kapott geoinformatikai szakirányban: *Czuczai Tamás, Farkas Krisztina, Kiss Attila, Kovács Andrea, Nagy Dániel, Oravecz Gábor, Sarusi Gergely, Szarvas Tamás, Szendrey Noémi.*

Földmérő és földrendező mérnöki oklevelet, illetve tanúsítványt kapott földrendező szakirányban: *Bankó Péter, Kabai József.*

Földmérő és földrendező mérnöki oklevelet, illetve tanúsítványt kapott ingatlankataszteri szakirányban: *Pályi Róbert.*

Földmérőmérnöki oklevelet, illetve tanúsítványt kapott mérő szakirányban: *Schöck Balázs.*

Földmérőmérnöki oklevelet, illetve tanúsítványt kapott térinformatika szakirányban: *Barta Bálint, Furtner István, Tarró József.*

Földrendező mérnöki oklevelet, illetve tanúsítványt kapott rendező szakirányban: *Bodnár Gergely, Császár Ferenc, Horváth Lívia, Szilvás Károly Dániel.*

A záróvizsgák jegyzőkönyvei alapján a szakdolgozati témák a szakterület széles skáláját ölelik fel, a dolgozatok a vonatkozó előírások betartásával, kellő mélységű ismeretet tükrözve, megfelelő mérnöki színvonalon készültek. A szóbeli védés és vizsga alkalmával sok szép felelet hangzott el (több közülük kiemelkedő, szakmai fórumok felé is ajánlható), de néhány – egyébként megfelelő színvonalú munka – kevésbé élvezetes bemutatóját is hallhattuk, amely elsősorban az előadói készség és a szakmai aktualitások nyomon követésének hiányára utal.

Kedves Végzőseink!

A munkában eltöltött évek során tapasztalni fogják, hogy a diploma értékének megőrzéséért folyamatosan tenni kell, amelyhez Alma Materük különböző posztgraduális képzések, valamint a BSc-re épülő, 2009 szeptemberében induló Birtokrendező mérnök (MSc) mesterképzés kínálattal járul hozzá.

Eredményes vizsgájukhoz valamennyiüknek gratulálunk, szakmai és magánéletükben sok sikert kívánunk!

Tudományos Diákköri Konferencia a BME-n

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Építőmérnöki Karán 2008. november 19-én rendezték meg az éves Tudományos Diákköri Konferenciát (TDK). Ennek keretén belül a Földmérő és térinformatikai szekcióban hallgatóink lebilincselő előadásokban ismertették az elmúlt hónapokban végzett munkájuk, kutatásuk eredményeit. A dolgozatokat értékelő zsüri tagjai *dr. Busics György* (Nyugat-Magyarországi Egyetem, Geodézia Tanszék), *dr. Papp Gábor* (MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet, GGKI), *dr. Zaletnyik Piroska*, *dr. Dede Károly* (BME Általános- és Felsőgeodézia Tanszék, ÁFGT), *dr. Paláncz Béla*, *dr. Barsi Árpád* és *dr. Szabó György* (BME Fotogrammetria és Térinformatika Tanszék) voltak.

Fényi István „Ultrahangos folyómeder-felmérési módszerek pontossági vizsgálata” című dolgozatában több korszerű technológiát vett górcső alá: mind a mélység-meghatározási, mind a helymeghatározási feladat elvégzésére két-két lehetséges eljárást vizsgált meg, és ezeket a gyakorlatban is kipróbálva vont le hasznos következtetéseket alkalmazhatóságukról. Konzulensei *dr. Rózsa Szabolcs* (BME ÁFGT), *Baranya Sándor*, *dr. Krámer Tamás* (BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék), valamint *dr. Földváry Lóránt* (MTA-BME Fizikai Geodézia és Geodinamikai Kutatócsoport, FGG) voltak. A dolgozatot a zsüri III. helyezéssel jutalmazta.

Ress Zsuzsanna „Területtorzulások a hely függvényében” című dolgozatában a Magyarországon a múltban és jelenleg alkalmazott különböző vetületek területtorzulási viszonyait hasonlította össze az ország különböző pontjain. A dolgozat érdekessége hogy a területi modulus helyett a vizsgálatot véges kiterjedésű területek vetítésével végezte el. Konzulense *dr. Varga József* (BME ÁFGT) volt. A dolgozatot a zsüri dicsérettel jutalmazta.

Somodi Balázs „Numerikus integrálási módszerek vizsgálata geodéziai műholdak pályájának meghatározására” című dolgozata a mai korszerű geodéziai műholdak korában igen időszerű témát dolgoz fel. Ezen műholdak pályájának szimulációja nem csak a műholdak tervezőinek és üzemeltetőinek lényeges: a terület fontos szerepet kap a különböző műholdak segítségével elérhető eredmények pontossági előrejelzésében, és a műholdak mérési adatainak feldolgozásakor is nagy

jelentőséggel bír. Dolgozatában egy alacsony pályájú (GOCE) és egy magas pályájú műholdra (GPS) is végzett vizsgálatokat, ezzel a geodéziai műholdak pályáinak mindkét végletét lefedte. Konzulense *dr. Földváry Lóránt* (MTA-BME FGG). A dolgozatot a zsüri I. helyezéssel jutalmazta.

Szűcs Eszter „Geoidmeghatározás Magyarország területére az EGM 2008 geopotenciális modell felhasználásával” című dolgozatában a ma elérhető egyik legfrissebb és legkorszerűbb globális geoidmodell, az EGM 2008 segítségével hazánk területére számított geoid undulációs értékeket hasonlította össze az Országos GPS Hálózat (OGPSH) adataiból nyert értékekkel. A dolgozat témája igencsak időszerű, hiszen a GPS technikával meghatározott ellipszoidi magasságok tengerszint feletti magasságokká való átszámítása immár napi szintű feladat a földmérők számára. Konzulense *dr. Tóth Gyula* (BME ÁFGT). A dolgozatot a zsüri III. helyezéssel jutalmazta.

Ress Zsuzsanna második dolgozata a „Csillagászati helymeghatározás gazdaságos zenitkamera-rendszerrel” címet viselte. Célja egy – még egész Európában is ritkaságszámba menő – műszer, a gyors és pontos csillagászati helymeghatározást lehetővé tevő digitális zenitkamera előállítás volt, mindez természetesen az itthoni anyagi körülményekhez igazodva olcsó, vagy már eleve rendelkezésre álló alkatrészekből. A műszer jelentősége, hogy GPS vevővel kombinálva alkalmas a függővonal-elhajlás értékének meghatározására, ami lehetővé teszi a geoid meghatározásának további pontosítását. Konzulensei *Laky Sándor* és *Nagy Imre* (MTA-BME FGG). A dolgozatot a zsüri II. helyezéssel jutalmazta.

Ulmann Zita „Mérések Eötvös-ingával” című dolgozatában az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI) laboratóriumában (a Mátyás-hegyi barlangban) végzett méréseinek eredményeit foglalta össze. Napjainkban már nem sokan értenek ennek a egyszerű műszernek a használatához, amely a sikeres műszerfelújításokat követően mind az ELGI-ben, mind a BME-n ismét a figyelem középpontjába került. A dolgozat egyik érdekessége a helyszínről rendelkezésre álló régebbi mérési eredmények összevetése a legújabb eredményekkel. Konzulense *dr. Völgyesi Lajos* (BME

ÁFGT). A dolgozatot a zsűri III. helyezéssel, a GGKI pedig különdíjjal ismerte el.

A legjobb dolgozatokkal és szerzőikkel idén áprilisban Miskolcon az Országos TDK Konferencia Műszaki tudományi szekciójában, a „Geotechnológia, geodézia, műszaki földtudomány”

tagozaton találkozhatunk újra, illetve a GGKI különdíjas előadást és az ahhoz kapcsolódó legújabb fejleményeket Sopronban, a 2010-es Geomatika szemináriumon hallgathatjuk meg.

Laky Sándor

KÖNYVISMERTETÉS

Unverhau, Dagmar (ed.): State Security and Mapping in the German Democratic Republic. Map falsification as a Consequence of Excessive Secrecy?

(Állambiztonság és térképezés a Német Demokratikus Köztársaságban. Térképtorzítás, mint a túlzott biztonság következménye?)
LIT Verlag, Berlin, 2006. 302. oldal.

Németország rendszeresen próbálja feltárni a kommunista időszak, sokak számára akkor is értelmetlennek tűnő utasításait. A nevelésügyi intézkedések jelentős területe volt a térképek titkosítása, a tartalom egy részének elhagyása, és a nagyközönségnek készülő, forgalomba kerülő úgynevezett nyílt térképek torzítása. Az ehhez hasonló intézkedések nálunk is teljesen indokolatlanok voltak, de különösen igaz ez az NDK-ra. A háború előtti egységes Németország szétszakadása után a háború kitöréséig készült topográfiai térképek mindkét Németországban, számtalan intézetben egyaránt meg voltak. A topográfiai szelvényekből és a pontos turistatérképekből nagyon sok volt az egyes embereknél is. A könyv 10 tanulmányban ismerteti a térképtorzítások különböző területeit, majd függelékben közli az azokról döntő nemzetközi és nemzeti megbeszéléseket, illetve az azok alapján megszületett határozatokat.

A tanulmányok közül az egyik történelmileg vizsgálja a politika és a térképészet kapcsolatát, és tárja fel a nem általános, de egyedi térképtorzításokat. Egy másik tanulmány sorra veszi a térképhasználat korlátozását előíró jogszabályokat, rendeleteket. Külön színes mellékletekkel kísért tanulmányok tárgyalják a titkos topográfiai térképek készítésével alkalmazott módosításokat, a korlátozott (szolgálati) használatú népgazdaságot segítő térképek előállítását, a közepes méretará-

nyú, mezőgazdasági termelést segítő térképek valamint a turista és várostérképek torzításait. Érdekes a Szovjetunió nagy világtérképe különböző kiadásainak összehasonlító elemzése a torzítások mértékének, számának térképmellékletekben való bemutatásával.

A függelékben található anyagok közül csak néhányat ismertetünk. Az első melléklet az NDK és az orosz térképészeti főhatóság vezetőinek 1958. évi moszkvai találkozásának jegyzőkönyvét ismerteti. A találkozásra az adott okot, hogy a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió (UGGI) XI. torontói közgyűlése 1957 szeptemberében szükségesnek tartotta a Potsdami Rendszer javítását és erre felkérte Németországot. Az oroszok tiltakoztak, hogy a nemzetközi szervezetben nem külön országgént szerepel az NDK és javasolták az Akadémia alá tartozó intézet Térképészeti Főhatóság alá rendelését. Ezzel a németek nem értettek egyet, de a jegyzőkönyv szerint kétnapi tárgyalás után azt elfogadták, hogy nincs szükség az új gravimetriai és asztronómiai adatok átadására a kapitalista országoknak.

Egy másik határozat az úgynevezett nyílt térképek előállításáról szól. Az NDK-ban 1954–1961 között 1:25 000–1:500 000 méretarányok között elkészültek a titkos topográfiai térképek. 1957-től folyt az 1:10 000 méretarányú térképsorozat készítése is. 1962-ben a Földmérési és Térképészeti Főhatóság megállapította, hogy tit-

kos jellegük miatt ezek a térképek nem hasznosulnak a népgazdaságban. 30 példány fogyott csak a különböző méretarányú szelvényekből. A különböző intézmények céljaikra saját, nem titkos térképeket készítenek. Ennek elkerülésére az 1:10 000 méretarányú térképeket felújítva és átalakítva kell a népgazdaság rendelkezésére bocsátani. Ezek a térképek nem tartalmazhatnak földrajzi vagy geodézia koordinátákat, háromszögelési pontokat, a tárgyakat jellemző adatokat, katonai objektumokat. Az átdolgozott térképeket is minősíteni kell, „*Bizalmas hivatalos anyag a meghatalmazottaknak*” felirattal.

Magyar szempontból nagyon érdekes az NDK, a magyar és szovjet földmérési és térképészeti főhatóságok vezetőinek 1964. május 26.–június 1. közötti moszkvai tanácskozása. A tanácskozáson járultak hozzá az oroszok, hogy a Nemzetközi Térképészeti Társulás konferenciáján Edinburghban a szocialista országok részt vehessenek és kérhessék taggá válásukat. Megbeszélték, hogy a készülő 1:2 500 000 méretarányú világtérkép bemutatására a legalkalmasabb fórum a Nemzetközi Földrajzi Unió londoni konferenciája lenne. Az NDK térképészolgálat nem kapott engedélyt a londoni részvételre. *Radó* „mint a Londoni Konferencia társelnöke” (?) felajánlotta, elintézi, hogy az NDK beszámolóját hivatalos konferencia dokumentumként elfogadják és a Világtérkép NDK által készített London szelvényét a térképkiallításra bemutatassák. Gondoskodik arról is, hogy az egyes küldöttségek vezetői kapjanak egy-egy példányt a London szelvényből, és az összes küldött a szelvényáttekintőből. Ezeket az anyagokat az NDK állítja elő és küldi Londonba.

Ezen a konferencián erősítette meg a Szovjetunió, hogy a nagyközönség részére torzított térképeket kell kiadni. Közölték, hogy a készülő, Szovjetuniót ábrázoló 1:2 500 000 méretarányú térképek tartalmilag és irányok szerint is torzítottak. Az egyes elemek pontossága $\pm 10\text{--}20$ km. Bejelentették, hogy a jövőben ez a térkép szolgál minden nyílt térkép alapjául. Az NDK-nak hasonló céllal, 1:500 000 méretarányú alaptérkép elkészítését ajánlották.

Magyarországon mintha nem lenne érdekes a térképészeti múlt szörnyű intézkedéseinek, a térképészeti kultúra drasztikus csökkenésének a kérdése. Tudunkkal a jelen könyvismertetést író turistatérképek torzításairól szóló cikkét kivéve (Geodézia és Kartográfia, 2005/11) nem jelent meg publikáció a hivatalos térképek elrajzolásáról, a térképek titkos ügykezelésének szörnyűségéről stb. Mintha még mindig félnénk erről beszélni, vagy talán túlzottan szégyelljük, hogy a teljesen értelmetlen intézkedéseket szó nélkül és fegyelmezetten végrehajtottuk?

Nagyon jó lenne, ha folyóiratunk a Geodézia és Kartográfia vagy még jobb volna, ha Főhatóságunk pályázatot írna ki a téma részletes feldolgozására és az egyéni tapasztalatok, élmények megörökítésére. Jó lenne minél előbb lépni, mert lassan elveszítjük azokat, akik jól ismerik – mert tevékenyen benne éltek – ezt az időszakot. Az ismertett német könyv jó példával szolgálhat nekünk is múltunkkal való szembenézéshez.

Dr. Papp-Váry Árpád

Psarev, A. A.: Russian Military Mapping

(Orosz Katonai térképészet) East View Cartographic, Minneapolis, 2005. 187 o.

A topográfiai térképek a cári birodalomban és a szovjet időkben is titkosak voltak. A II. világháború alatt, *Radó Sándor* szóbeli közlése szerint, Hitler egyszer kifakadt, hogy lehet harcolni olyan ország ellen, ahol nincsenek térképek. A térképhiány pótlására a német hadsereg 1:500 000 méretarányban majdnem Moszkváig térképezte a szovjet területeket. A Rand McNally világtárszának készítésekor a Szovjetunió európai részének térképét a Hadtörténeti Múzeum és Térképtár tulajdonában lévő térképek alapján készítette el a Kartográfiai Vállalat.

A szovjetunióbeli rendszerváltozás után a korábban titkos topográfiai térképeket egy rövid ideig meg lehetett vásárolni. Nemcsak a Szovjetunió területét ábrázoló, hanem egy várható világháborúra való felkészülés jegyében a fél világról készített térképeket is. Egy oroszul tudó amerikai, *Kent D. Lee* Keletet szemléltető térképészet (East View Cartography) címen vállalatot alapított. Felvásárolta a szovjet topográfiai térképeket és világszerte forgalmazni kezdte azokat. A tőkés világ örömmel vásárolta az addig elérhetetlen titkos topográfiai térképeket. A orosz

nyelvű, cirillírású jelmagyarázat, az ismeretlen geodéziai alapok azonban megnehezítették a térképek felhasználását. Ezért az East View vezetője elhatározta, lefordítja az orosz tisztek képzését szolgáló tankönyvet. A 2003. évi orosz kiadás két évvel később jelent meg angolul.

A könyv részletesen tárgyalja az orosz topográfiai térképrendszer. Ismerteti az 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:200 000, 1:500 000 szelvények méreteit, az ábrázolt terület nagyságát, a különböző méretarányokban ábrázolt elemek minimális nagyságát, az 1:1 000 000 méretarányú nemzetközi világtérkép szelvényezését, a domborzatértékelési feladatokat stb. Színes fénykép és térképrészlet egybevetése segíti a különböző tájtipusok térképi ábrázolásának megértését. Érdekesek a láthatóságra és a hangok észlelésére vonatkozó adatok. Az égő cigarettát 0,5–0,8, az égő gyufát 1,5 kilométerig lehet észrevenni. A ruha eltérő színű részei 250–300, a csendes beszélgetés 200–300 méterről észlelhető. Külön

rész ismerteti a topográfiai térképekre rajzolt, a várható csata vagy már lezajlott ütközet lépéseit szemléltető ún. taktikai jeleket.

A 76 oldalas, ábrákkal, fényképekkel tagolt szöveges részt 110 oldalon a mellékletek egészítik ki. Ennek legfontosabb része a topográfiai térképekre rajzolt vagy azok alapján szerkesztett tematikus (speciális) térképek jelkulcsa, a földrajzi adatokkal kiegészített légifénykép típusok és a fotótérképek bemutatása. A befejező rész a kartometriafeladatokat ismerteti.

Az eredeti orosz könyv a számítástechnika térképhasználatra gyakorolt hatásával nem foglalkozik. Hagyományosan szerkeszti meg például a beláthatóságot. Ez talán nem is baj. A régi térképekkel és térképolvasási ismeretekkel egy szerencsére elmaradt háborúra való felkészülés térképészeti ismereteit közvetíti ma már minden térképhasználó számára.

Dr. Papp-Váry Árpád

Égen-földön informatika

TYPOTEX Kiadó, 2008

A Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács Dömölki Bálint által vezetett projektje alapján összeállították és kiadták az „Égen Földön informatika” című, 800 oldalas tanulmánykötetet.

Minden bizonnyal széleskörű érdeklődésre tarthat számot a számítástechnika, az informatika elmúlt években elért eredményeit, és a kommunikációs technológiáknak az elkövetkező évtizedekben várható fejlődésének irányait összefoglaló mű, amely a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács gondozásában jelent meg a közelmúltban.

A kötet első *Általános áttekintés* című fejezete az infokommunikációs technológiák, valamint alkalmazásaik lehetőségét, kínálatát és hasznosulását foglalja össze tizenkét témakörben és részletezi ezt tovább számos rövid, de a lényeges irányzatokat bemutató fejezetben.

Három fejezet foglalkozik az *üzleti*, a *közszolgálati* és a *magánfelhasználás* igényeivel, mint a hasznosulási kereslet legfontosabb területeivel.

További hat fejezet a keresletet kiszolgáló technológiai kínálat összefüggéseit ismerteti. Az *„Alapok”* fejezetben az információ tárolását, feldolgozását és továbbítását végző alapvető berendezésekkel, ezek működését megalapozó

természettudományos törvényszerűségekkel, a *„Hírközlés”* az információ átvitelének rendszereivel, az elektronikus hírközlés minden formájával, a *„Végberendezések”* fejezetben az informatikai berendezések és a külvilág közötti kapcsolatot megvalósító eszközök (perifériák) körét foglalja össze. A *„Rendszertechnika”* az architektúrais alapelveket, ezek megvalósítását ismerteti. Az *„Alkalmazási rendszerek”* című fejezetben a konkrét alkalmazásokban felhasználásra kerülő feladatcsoportok általános megoldását biztosító rendszereket foglalja össze. Ehhez a témakörhöz kapcsolódik *Detrekői Ákos* és *Szabó György* által összeállított *„Helymeghatározási technológiák”* című tanulmánya. A szerzők kiemelik, hogy a növekvő mobilitás következtében napjainkban növekszik a helyhez kapcsolódó információk iránti igény. E technológiák jelentősege tovább fog növekedni, terjednek majd azok az eszközök, amelyek egyidejűleg több technológia megvalósítására alkalmasak, bővülni fog a helymeghatározáson és a hely megjelenítésén alapuló szolgáltatások köre, mind a mindennapi életben, mind a gazdasági tevékenységben. A tanulmány a jelenlegi helyzet jellemzésére négy, széles körben elterjedt technológia csoportot mutat be: a

mesterséges holdakon alapuló globális navigációs rendszereket, a távközlési és információs hálózatokon alapuló helymeghatározási technológiákat, az RFID-eljárást alkalmazó (lokális) helymeghatározást és a képalkotást felhasználó (távérzékelési alapú) helymeghatározást. Összefoglalja a folyamatban lévő kutatásokat, fejlesztéseket, amelyek részben a technológiával, az eszközökkel és a nagy nemzetközi projektekkel kapcsolatosak. Befejezésül ismerteti a fejlesztések, alkalmazások jelenlegi hazai helyzetét és a várható fejlesztéseket, fejlődés technológiai, gazdasági és társadalmi hatásait.

A „Tartalomkezelés” részben a különböző (adat, szöveg, kép, hang stb) információk előállításának, tárolásának, rendezésének, visszakeresésének lehetőségeit foglalja össze.

Három további témakör olyan kérdésekkel foglalkozik, melyek mind a keresleti, mind a kínálati oldalon megjelenhetnek. Ilyenek a „Fejlesztés és működtetés”, amelyben az informatikai rendszerek létrehozásához és üzemeltetéséhez használt módszereket, eszközöket és munkafolyamatokat foglalja össze. A „Biztonság” című fejezet az informatikai eszközök, rendszerek és hálózatok fenyegetettségekkel szembeni védeltségének biztosításáról ad összefoglaló képet. A „Szabályozás” az állam által végzett és támogatott szabályozásokat ismerteti, melyek az informatika fejlődésének hatására létrejövő új társadalmi viszonyok igényeit kell, hogy figyelembe vegye.

A kötet második részében további fejezetek foglalkoznak a várható legjelentősebb technológiai változásokkal, amelyeknek jelentős, radikális hatásuk lehet a hasznosulásra, és interdiszciplináris jellegüknel fogva az informatika több területét fogják befolyásolni.

A harmadik fejezet bemutatja, hogy a tárgyalt technológiai jelenségek, várható fejlesztések figyelembevételével milyen jövőképeket lehet megfogalmazni, milyen jövőképet lehet vizionálni.

A szerzők által megfogalmazott témakörök feldolgozása – és ez valamennyi fejezetre igaz – szerkezetileg egységes jól áttekinthető. A feldolgozandó témakör

rövid ismertetése és a jelenlegi helyzet felvázolása után a folyamatban lévő kutatások, fejlesztések rövid bemutatása és ezek várható hatásának összefoglalását követően az adott téma hazai helyzetéről ad áttekintést, majd minden esetben egy jól összeállított összefoglaló zárja az adott témakört.

Egy ilyen átfogó mű olvasása közben óhatatlanul megfogalmazódik az olvasóban két kérdés:

- mi volt a szerzők célja ennek a kutatási anyagnak a közreadásával, illetve
- kik számára íródott ez a kötet?

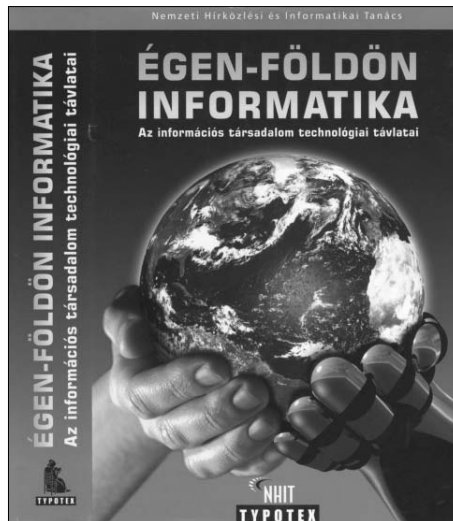
A szerzők négy év munkájának összefoglalásával betekintést kívántak adni a következő évtized(ek) várható informatikai fejlődésébe, egy olyan jövőbe, ahol a számítógépek és adatátviteli vonalak teljesítményei már nem jelentenek korlátot a megoldandó feladatok méreteire, ahol teljessé válik az eszközök összekapcsoltsága, ahol ezek a lehetőségek a mindennapi élet részeivé válnak, ahol az informatikai rendszerek működése egyre több intelligens vonást mutat, ahol a felhasználók egyre inkább nem termékeket, hanem szolgáltatásokat vásárolnak, és ahol

e rendszerek működésének biztonsága egyre növekvő kihívást jelent. Az olvasó számára a jövőnek egy olyan képe bontakozik ki, amely megkönnyíti a tájékozódást az infokommunikációs világban.

A könyv jól szerkesztett olvasmányos stílusa az informatikában kevésbé jártas szakemberek számára érthetővé teszi az eddig fetisizált fogalmakat, összefüggéseket. Az informatikával foglalkozók számára pedig mintegy példát mutat arra, hogy az informatika sok esetben elvont fogalmait, összefüggéseit hogyan lehet közérthetően, a kívül állók érdeklődését is felkeltve tárgyalni.

Olvasóinknak ajánlom és kívánom forgassák eredményesen és érdeklődéssel a TYPOTEX igényes kiadásában megjelent művet.

*Dr Riegler Péter
főszerkesztő*

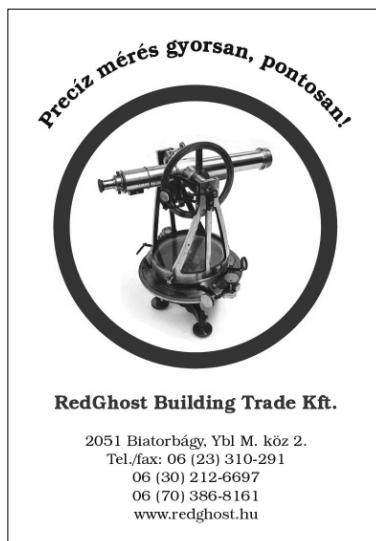
A kiadvány címlapja

Geodéziai szakmai konferencia¹

Február utolsó munkanapján, egy esős péntek délelőtt a RedGhost Kft. Nyílt Napot rendezett „Minden, ami geodézia” címmel. Ezzel a rendezvénnyel mutatkozott be ez a fiatal, geodéziai műszereket forgalmazó biatorbágyi cég a szakmának szintúgy, mint a potenciális vevőknek.

A meghívottak között szerepeltek építőipari cégek, tervezőirodák és geodéták. A szakmai konferencia célja az ismeretterjesztés volt neves meghívott előadók által.

A földmérés különböző eszközeit a Navicom Kft képviselője, *Stenzel Sándor* mutatta be a szintezőktől a GPS vezérlésig. A szakmailag magas szintű előadást egy gyakorlati tapasztalatokban bővelkedő beszámoló követte. *Kecskeméti István* cégvezető (Geotrend Kft) Nyíregyházáról utazott hozzánk, hogy elmesélje, milyen módszereket használtak a geodéták régen és milyen lehetőségekből választhatnak ma. A preventív szerviz jelentőségét méltatta *Gritsch Norbert* a Geokomp

Precíz mérés gyorsan, pontosan!

RedGhost Building Trade Kft.

2051 Biatorbágy, Ybl M. köz 2.
Tel./fax: 06 (23) 310-291
06 (30) 212-6697
06 (70) 386-8161
www.redghost.hu

A kft. névjegykártyája

Kft ügyvezetője, akit szintén nagy érdeklődéssel hallgatott a közönség a mérőberendezések tipikus meghibásodásait és ennek elkerülését illetően. Majd vitaindító összegzésre került sor a RedGhost Kft részéről az építőipar jelenlegi helyzetéről. Örömmel tapasztaltuk, hogy éltek a lehetőséggel a meghívott vendégek és élénk beszélgetés alakult ki a Nyílt Nap végén, ki kávézgatva, ki süteményt majszolva vitatta meg az idei évre várható projektlehetőségeket.

Az igazán kellemes hangulatú délelőtről azzal az érzéssel tértek haza a vendégek, hogy hallottak valami hasznosat, tanultak itt valamit. Bízunk benne, hogy a jó kapcsolatokból mindenki számára jó üzletek születnek hamarosan! A helyválasztás mindenestre kiváló, a RedGhost Kft előtt mennek el nap mint nap a lakóparkban építkező cégek képviselői.

Gockler Márta

A biatorbágyi cég lelkes

¹ Fizetett céges bemutatkozó hirdetés.

KITÜNTETÉSEK¹

Az oktatási és kulturális miniszter javaslatára a Magyar Köztársaság elnöke 2009. március 15. alkalmából a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND LOVAGKERESZTJE

kitüntetésben részesítette

Dr. Márkus Béla professzor urat, a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának volt dékánját, intézetigazgató egyetemi tanárát.. A kitüntetést *Hiller István* miniszter úr adta át.

Dr. Márkus Béla professzor úr 22 éven keresztül a Budapesti Műszaki Egyetemen oktatója volt, ahol geodéziát, számítástechnikát, programozást, később térinformatikát, térbeli műveleteket, térbeli módszereket, térinformatikai menedzsmentet oktatott. Fél évig a Salzburgi Egyetemen is vendégprofesszorként dolgozott.

1994-ben pályázat útján került Székesfehérvárra, ahol feladata a Térinformatika Tanszék megszervezése lett. Munkatársaival közösen szervezett térinformatikai tanfolyamok révén tevékenysége országos és nemzetközi szintű elismerést szerzett. 1995-ben Idrisi (Clark University, USA) Regionális Tudásközponttá vált a Kar. 1995-től a Tanszék tagja lett az UNIGIS távoktató egyetemi hálózatnak. Az itt szerzett tapasztalatok igazolták a távoktatás létjogosultságát. Ennek volt köszönhető a Nemzeti Kataszteri Program Oktatási projektjében a vezető szerep elvállalását

Kezdeményezésére az ERASMUS EU program keretében jöttek létre a diákcserre kapcsolatok Ausztriával, Hollandiával és Spanyolországgal.

1999-ben habilitált és egyetemi tanári kinevezést kapott.

2001-től, a Kar főigazgatója, majd a Kar Dékánjaként két cikluson át eredményesen vezette az intézmény munkáját. Sikeres pályázati tevé-

kenysége révén számos nagy volumenű projektet irányított, illetve irányít jelenleg is. Vezetői tevékenysége alatt alakult meg az Általános Jogi Tanszék, kezdeményezte a kihelyezett Térinformatikai Technológiák Tanszékének FÖMI-vel közös létrehozását.

Az interaktív elektronikus médiával támogatott oktatás, illetve tanulás fontosságát felismerve formálta a kar oktatásfejlesztési törekvéseit Munkatársaival sokat tett az oktatási portál fejlesztése és megvalósítása érdekében.

2004-től az intézmény egyetemi karként működik. Vezetésével az Erdőmérnöki Kar támogatásával doktori programot szervezett, és irányításával valósult meg a Birtokrendező MSc szak alapítására.

Irányításával, illetve támogatásával a Kar sikeres pályázati tevékenységet folytatott az infrastruktúra fejlesztése terén is. Ezek eredményként létrejött a főépület bővítése, a Budai úti campus, melyhez a kollégium felújítása is társult.

Legismertebb kutatási területe a digitális domborzatmodellezés, a térbeli elemzések megbízhatósága, a térbeli döntések támogatása, a távoktatás módszertani kérdései. Legfontosabb megbízatásai:

- a FIG 3. Oktatási Bizottságának elnöke,
- a FIG Foundation Igazgató Tanácsának tagja,
- az MFTTT FIG Nemzeti Bizottság elnöke,
- a Geodézia és Kartográfia Szerkesztő Bizottságának tagja,
- az EuroPACE Igazgató Tanácsának tagja,
- a magyar UNIGIS elnöke.

Szakirodalmi tevékenysége hazai és nemzetközi konferenciák, kiadványok mellett alapképzési és továbbképzési jegyzetek formájában is megjelenik magyar és angol nyelven.

Kitüntetését több évtizedes oktató, kutatói és vezetői tevékenysége, 7 éves főigazgatói, illetve dékáni munkája, iskolateremtő tevékenysége indokolja.

*

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium az 1848–49. forradalom és szabadságharc 161. évfordulója alkalmából 2009. március 13-án ünnepséget rendezett.

Az ünnepségen Gráf József miniszter mondott ünnepi beszédet, majd kitüntetéseket adott át – összesen 102 – olyan szakembereknek,

¹ Az ünnepségen készült fotókat Hodobay-Böröcz András készítette.

akik eddigi pályafutásuk során kiemelkedő és elismerésre méltó teljesítményt nyújtottak. Szakterületünk elismerését jelenti, hogy a geodézia és térképészet, földügy területén tevékenykedő dolgozók között kollégáinknak a Magyar Köztársaság elnöke állami kitüntetést adományozott.

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter javaslatára a Magyar Köztársaság elnöke 2009. március 15. alkalmából

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI EZÜST ÉRDEMKERESZT

kitüntetésben részesítette

Friedrich Ferenc urat, az Ajkai Körzeti Földhivatal hivatalvezetőjét az ingatlanügyi munkában hivatalvezetőként végzett több évtizedes kiemelkedő munkája elismeréseként.

Friedrich Ferenc úr agrármérnöki végzettséggel 1978. május 1. óta dolgozik az Ajkai Körzeti Földhivatalnál, illetve a jogelőd Devecseri Járási és Városi Földhivatalnál, hivatalvezető beosztásban.

Eredményesen dolgozott a korábbi ingatlan regisztereket követő új ingatlan-nyilvántartási rendszer létrehozásán, később a mintateres és talajtérképes földértékelés bevezetésén. Az ingatlan-nyilvántartás számítógépes rendszerének bevezetését a megyei körzeti hivatalok között elsőként valósította meg. A rendszerváltozást követő tulajdoni reform során a kárpótlás és részaránykiadás feladatainak irányítása és végzése mellett nagy szerepet vállalt az önkormányzati tulajdon továbbá az egyházi ingatlanok rendezésében.

1991. szeptember 1. óta tagja volt a Veszprém Megyei Vagyonátadó Bizottságnak. A bizottságban végzett kiemelkedő tevékenysége lehetővé tette, hogy a megye területén az önkormányzatokat megillető vagyon átadása, a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetése egyszerűsített eljárásban, a vagyontörvényben foglalt módon megtörténhessen.

Gróf József miniszter ünnepi beszédet mond

Közreműködött a német kormány által támogatott komplex vidékfejlesztési program kidolgozásában.

Folyamatosan részt vesz az FVM Földügyi és Térinformatikai Főosztálya törvényelőkészítő, véleményező és hatásvizsgálati munkáiban.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán posztgraduális szakmérnöki képzésen 2002-ben kitüntetéses főiskolai oklevelet szerzett. Széleskörű szakmai ismereteivel, tapasztalatával,

jártasságával, készséggel áll az ügyfelek szolgálatára, segíti munkatársai fejlődését.

*

Szabóné Jeszenszky Jolán asszonyt, a Nyíregyházi Körzeti Földhivatal osztályvezetőjét, az agrárium területén végzett földvédelmi, földhasznosítási, földminősítési hatósági munkában végzett több évtizedes tartósan kiemelkedő munkája elismeréseként.

Szabóné Jeszenszky Jolán 1974-ben kapott növénytermesztési üzemérnöki oklevelet. 1979 augusztusától a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal dolgozója.

Részt vett a talajtérképezési és földértékelési munkálatok szervezésében, a földhasznosítással, földvédelemmel összefüggő feladatok koordinálásában. 2000-től a földvédelmi, földhasznosítási és földminősítési osztály vezetője. Szervezte a kárpótlással és a privatizációval kapcsolatos munkákat. A parlagrafümentesítési program végrehajtásában is kiemelkedett szerepvállalása.

Szakterületén kiváló együttműködést épített ki az önkormányzatokkal, a gazdálkodó szervezetekkel.

Szorgalmával, magas szintű felkészültségével és széleskörű ismereteivel, jó kapcsolat építésével növelte a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal általános elismertségét is.

*

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a földmérés, földügy és térképészet terén kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismeréséül

FASCHING ANTAL DÍJAT
adományozott

Dr. Borza Tibor úrnak, a Földmérési és Távérzékelési Intézet Kozmikus Geodéziai Observatórium vezetőjének, osztályvezetőnek.

Dr. Borza Tibor földmérőmérnöki diplomáját 1970-ben szerezte.

A Szabolcs-Szatmár Megyei Földhivatalnál két évet töltött, majd bekapcsolódott a mesterséges holdak megfigyelésébe, a Kozmikus Geodéziai Observatórium (KGO) keretében.

Egyetemi doktori értekezését a mesterséges holdak előrejelzéséből írta 1975-ben Különböző észlelési technikák kombinálásával új helymeghatározási módszereket dolgozott ki. Ezeket a módszereket foglalta össze a kandidátusi értekezésében. A tudományos fokozatot 1982-ben szerezte meg.

Bekapcsolódott a doppleres észlelések interferometriai kiértékelésébe.

1986-ban a Delfti egyetemen speciális pályán keringő űrVLBI mesterséges holdra végzett perturbációs számításokat. Az itt kapott eredményeket több külföldi és hazai kutató hasznosította.

Társszerzője az eddig megjelent három GPS szakkönyvnek.

Kidolgozta az állami földmérés eddigi két legnagyobb GPS-szel végzett programjának, a IV. rendű vízszintes hálózat befejezésének, ill. az Országos GPS Hálózat létesítésének a technológiáját. Egyik kezdeményezője a magyarországi GPS Mozgásvizsgáló Programnak, Kezdeményezője és irányítója a hazai GNSS infrastruktúra kiépítésének.

Tagja az MTA Geodéziai Tudományos Bizottságának. A GPS hazai bevezetésében végzett munkája elismeréseként több kollégájával együtt 1993-ban akadémiai díjat, 2002-ben pedig a MANT Nagy Ernő díját kapta meg.

1993-tól a Kozmikus Geodéziai Observatórium vezető helyettese, 2003-tól vezetője;

*

Hidvéginé dr. Erdélyi Erika asszonynak, a Pest megyei Földhivatal hivatalvezetőjének.

Hidvéginé dr. Erdélyi Erikát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, 1983-ban avatták doktornérrá.

1983 májusától a Pest Megyei Földhivatal dolgozója. 1995. február 1-től a Pest Megyei Földhivatal vezetője.

Hivatalvezetői tevékenysége időszakában csúcsosodtak ki a privatizációs folyamatok, a kárpótlási eljárás földhivatali teendői. Vezetésével az

előkészítési, kitzúzési és ingatlan-nyilvántartási munkálatok határidőben és jó minőségben folytak le.

Eredményes munkát végeztek az irányítása alatt lévő földhivatalok az ingatlan-nyilvántartás

számítógépesítése, a részarány földkiadás, a digitális térképi adatállományok előállítás terén.

A budapesti agglomeráció sajátos jellegére is tekintettel különös gondot fordított és fordít a termőföld védelmével és használatával kapcsolatos jogszabályi előírások helyes gyakorlati alkalmazására.

Komoly erőfeszítéssel, szisztematikus, következetes vezetői tevékenységgel szervezte és irányította a felhalmozódott ingatlan-nyilvántartási ügyirathátralék felszámolását.

Hangsúlyos vezetői feladatának tekintette a körzeti földhivatalok működési körülményeinek tervszerű javítását, épületek és felszerelések felújítását, megújítását, az informatika eszközeinek minél szélesebb körű alkalmazását. Munkásságának eredményességét különösen dicséri az új körzeti földhivatali épületek létesítése és felszerelése (Dunakeszi, Érd, Cegléd, Szentendre).

Az új kezdeményezések iránti fogékonyságát dicséri többek közt a kísérleti birtokrendezési, az ún. TAMA projektben való közreműködése.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán az ingatlan-nyilvántartási jog tantárgyat oktatja. Társszerzője az ingatlan-nyilvántartási szakkönyvnek.

Vezetői tevékenységét elmélyült szakmai tudására és gyakorlati tapasztalataira alapozva fejti ki, jellemző rá a lelkiismeretes munkavégzés, a vezetői felelősségérzet, a következetesség és emberség a követelmény-támasztásban és számonkérésben egyaránt.

*

Dr. Papp-Váry Árpád úrnak, a Cartographia Kft. nyugalmazott igazgatójának.

Dr. Papp-Váry Árpád 1962-ben biológia-földrajz szakos középiskolai tanári, 1963-ban térképész oklevelet szerzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán.

1963–1969 között a Kartográfiai Vállalatnál térképszerkesztőként, majd termelésirányítóként tevékenykedett. 1969-ben „Az ókor térképészete” címmel védte meg egyetemi doktori disszertációját.

Ezt követően 1969–91 között a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi (majd Földművelésügyi) Minisztériumban a földügyi és térképészeti szakterületen különböző beosztásokban dolgozott. 1986–90 között

a Földügyi és Térképészeti hivatal hivatalvezető-helyettesi feladatait látta el.

Tevékenységéhez olyan jelentős térképművek fűződnek, mint a hatkötetes Magyarország tervezési-gazdasági atlasz-sorozata (1974), vagy Magyarország Nemzeti Atlasza (1989). Utóbbi munkájáért többedmagával Széchenyi-díjban részesült.

Irányításával kezdődtek meg a földhivatalok adatszolgáltatásának korszerűsítési munkái.

1978-ban a földrajzi információs rendszerek témakörében megszerezte a földrajz (térkép) tudományok kandidátusa tudományos fokozatot. 1991-ben akadémiai doktori fokozatot szerzett (a földrajztudományok doktora).

1969–76 között a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület főtitkára, majd 1976–1990 között elnöke, 1987–1995 között a Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) alelnöke, szervezte az 1989-ben Budapesten rendezett ICA konferenciát, 2001-ben a Magyar Földrajzi Társaság elnökévé választották, 1991-től 2003-ig a Kartográfiai Vállalat, illetve jogutódja a Cartographia Kft. igazgatója.

2003. évi nyugdíjba vonulása óta a Debreceni Egyetemen és a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolán térképtörténetet és gazdaságföldrajzot oktat. 2004-ben megszerezte az egyetemi magántanári címet.

*

*

Dr. Alabér László nyugállományú alezredes urat, a katonai és polgári térképészet kapcsolatainak építésében, a topográfiai térképrenszeretek műszaki alapjainak kidolgozásában, valamint a földmérési és térképészeti jogszabályok megalkotásában végzett kiemelkedő tevékenységéért az önálló magyar katonai térképészet megalakulásának 90. évfordulója alkalmából. *Dr. Alabér Lászlónak* a kitüntetést a Magyar Katonai Térképészeti Csoport megalakulásának 90. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi megemlékezésen Göögös Zoltán államtitkár adta át, amelyről előző számunkban – fényképpel – adtunk hírt. *Dr. Alabér László* méltatását most adjuk közre.

Dr. Alabér László főiskolai tanulmányait a Leningrádi Katonai Térképész Parancsnoki Főiskolán végezte, ahol térképészmérnöki oklevelet szerzett. Tanulmányai befejezése után, 1980-ban került a Magyar Honvédség térképész szolgálatának állományába.

1984-től 1987-ig Moszkvában a Kujbisev Műszaki Akadémia Kartográfus szakának hallgatója. 1987-től a Magyar Honvédség Térképészeti Intézeténél, illetve annak jogutód szervezeteinél töltött be különböző szakbeosztásokat. Dolgozott térképész főtitkár, térkép főszerkesztő, tudományos osztályvezető, tudományos kutató, topográfiai programigazgató helyettesi beosztásokban.

Jelenlegi, műszaki tanácsadói munkakörét 2001-től – a HM Térképészeti Közhasznú Társaság megalakulása óta – tölti be.

2004-ben a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen doktori címet szerzett. Széleskörű elméleti ismeretekkel, több évtizedes szakmai és megalapozott vezetői gyakorlattal rendelkezik.

Jelentős munkát végzett a földmérési és térképészeti tevékenységet szabályozó törvény alapján kialakított új állami topográfiai térképrendszer létrehozásában, a digitális térinformatikai alapadatbázisok technológiájának megteremtésében, az adatbázisok széleskörű felhasználásának elősegítésében.

Szakismeretei átadásához a ZMNE – en tudományos oktatói tevékenységet folytat.

Kiemelkedő tevékenységet végzett a katonai és polgári térképészet kapcsolatainak építésében, munkájuk összehangolásában.

Aktív és értékes tevékenységet fejt ki a földmérés és térképészet társadalmi szervezeteiben. 2006-tól a Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság főtitkár helyettese.

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter sikeres életútja elismeréséül

ÉLETFA EMLÉKPLAKETETT BRONZ
fokozatát adományozta

Ilyés Ferencné asszonynak, a Törökszentmiklósi Körzeti Földhivatal Karcagi Kirendeltsége nyugalmazott ingatlan-nyilvántartási ügyintézőjének;

Végh Lukács úrnak, a Tiszafüredi Körzeti Földhivatal nyugalmazott hivatalvezetőjének.

*

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter példamutatóan végzett eredményes szakmai munkássága elismeréséül

MINISZTERI ELISMERŐ OKLEVÉL
kitüntetésben részesítette

Andráská Katalin asszonyt, a Dunakeszi Körzeti Földhivatal hivatalvezetőjét;

Dobó Géza urat, a Földmérési és Távérzékelési Intézet irányító mérnökét;

Gáva Józsefné asszonyt, a Nyíregyházi Körzeti Földhivatal ingatlan-nyilvántartási ügyintézőjét;
Gulyásné Nagy Klára asszonyt, a Veszprémi Körzeti Földhivatal ingatlan-nyilvántartási ügyintézőjét;

Huckerné Szegedi Barbara asszonyt, a Mosonmagyaróvári Körzeti Földhivatal hivatalvezetőjét;

Lesch Norbert urat, a Tapolcai Körzeti Földhivatal általános hivatalvezető-helyettesét;

Maszlavér Imre urat, a Tatai Körzeti Földhivatal általános hivatalvezetőjét;

Nász Zoltán urat, a Pest Megyei Földhivatal osztályvezetőjét;

Dr. Németh Zsuzsanna asszonyt, a Földmérési és Távérzékelési Intézet nyugdíjas tanácsadóját;

Samu Gyula urat, a Sárvári Körzeti Földhivatal mezőgazdását;

Simon Tihamérné asszonyt, a Baranya Megyei Földhivatal gazdasági vezetőjét;

Soltész Jenőné asszonyt, a Tiszafüredi Körzeti Földhivatal pénzügyi gazdasági ügyintézőjét.

A kitüntetetteknek szívből gratulálunk!

Szerkesztőség

AZ MFTTTT 2009. májusi programja

Dátum	Helyszín	Előadó neve	Előadás címe	Szakosztály
2009. 05. 12. (kedd) 16.30	C	Dr. Török Zsolt	Reneszánsz kozmográfia Firenzében: Francesco Rosselli térképei	Szakmatörténeti Szakosztály
2009. 05. 14. (csüt.) 12:00	A	Völgyesi Lajos	A geoid időbeli változása	Geodéziai Szakosztály és a Rédey István Geodéziai Szeminárium
2009. 05. 14. (csüt.) 15:00	B	Rohonczi Anita	Tiflorkartográfiai kutatások gyakorlati alkalmazása (Térképek vakoknak és gyengénlátóknak)	Kartográfiai Szakosztály
2009. 05. 14–17.	Szovát-fürdő		X. Földmérő Találkozó Részletes információ a www.emt.ro honlapon	Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT)
2009. 07. 02–04.	Nyíregyháza	Huba Márk	Vándorgyűlés (Részletes program később a www.mfttt.hu honlapon és a folyóiratban)	MFTTT

Helyszínek:

A: Budapesti Műszaki Egyetem Általános- és Felsőgeodéziai Tanszék Oltay terme,
1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K épület mfisz. 16.

B: ELTE Lágymányosi campus – Északi tömb,
1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A VII. em. 7.21-es Kari tanácsterem

C: ELTE Lágymányosi campus – Északi tömb,
1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A VII. em. 7.59-es előadóterem